

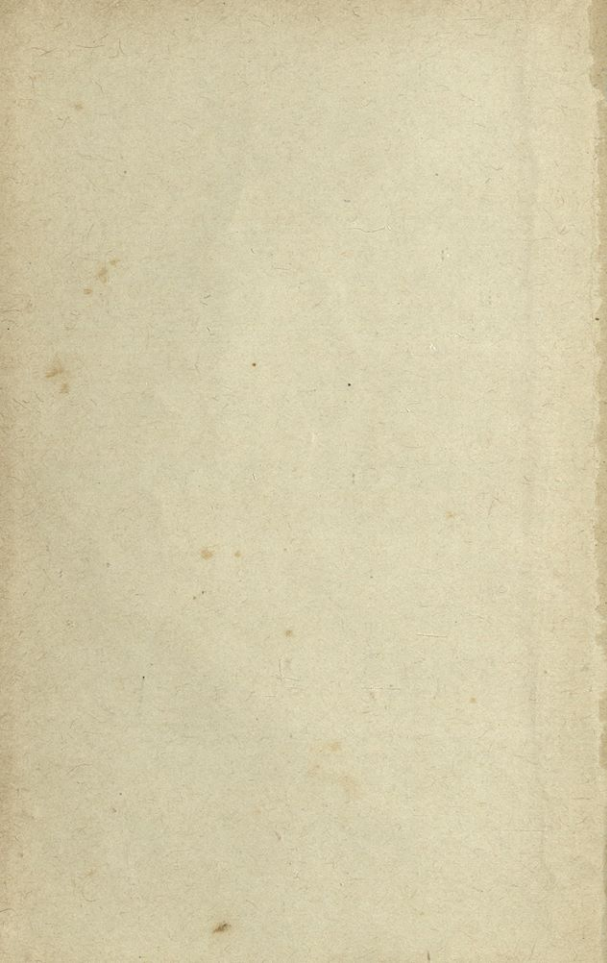
62882

enko
stvo

62882

Kdor mene najde, najde življenje.
(Preg. 8, 35.)

Krščansko DEVIŠTVO.

Nauki, vzgledi in molitve
za
dekleta.

Spisal
Anton Martin Slomšek,
bivši knez in škof lavantinski.

Izdala in založila
Družba sv. Mohorja na Prevaljah.

Druga izdaja.

1923.

Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja na Prevaljah.

25. III. 1941

Št. 2376.

Z dovoljenjem prečastitega krškega knezoškofijstva.

Celovec, dne 1. decembra 1922.

Jan. Schmutzer,
gener. vikar.

62882

030006680

Predgovor k prvi izdaji.

Družba sv. Mohorja je najprej se spomnila mladeničev ter jim podala v roke prelepo knjigo Slomšekovo: „Življenja srečen pot“. Za mladeniči pa pridete ve, slovenska dekleta, na vrsto. Tukaj prejmete kot družbeni dar knjigo, katero so nalašč za vas spisali isti imenitni pisatelj, tudi vam preblagi prijatelj, rajni škof Anton Martin Slomšek. Reči smem, da so vas, krščanske device, oni v svojem očetovskem srcu nosili celó preje in menda še globéje, nego mladeniče, in zato posebno goreče skrbeli za vaše zveličanje. To vam najlepše spričuje njihova „pesem neveste Jezusove“, katero so zložili skoro gotovo že pred l. 1828 in ki je po takem stara že blizu sto let. Ta pesem gre vsem pobožnim krščanskim devicam prav iz srca in rade jo popevajo, koder koli jo poznajo.

Tudi knjižico svojo: „Krščansko devišstvo“ so Slomšek izdali več let preje nego „Življenja srečen pot“, ki je izšel prvič l. 1837; prvi natisek „Krščanskega devi-

štva“ je pa prišel na svetlo l. 1834.¹ Knjižica je vam mnogim že dobra znana. Saj se je je razprodalo že osem natiskov. Vendar upamo, da se vam bo pred vsemi prikupila ta družbena izdaja, ker je na novo urejena, z nekaterimi prav koristnimi dodatki pomnožena,² in tudi po svoji zunanji obliki dosti bolj priročna in čedna, nego so bile poprejšnje.

Le naj se vam knjižica v kratkem prav omili, naj postane vam vsem krščanskim dekletom draga prijateljica, zvesta tovarišica in vedna spremljevalka! Veselo jo prebirajte in prav marljivo premišljuje nauke, katere vam podaje! V prvem delu nahajate same zlate nauke iz ust mnogoizkušenega, modrega učenika, čigar srce je vsegdar gorelo za vas vseh časno in večno srečo. Kratki so ti nauki, pa obsegajo vse, kar vam je vedeti neobhodno potrebno.

Kar sem priporočal mladeničem, to milo na srce polagam tudi vsaki izmed vas, ki hočete biti poštena slovenska dekleta, izvoljene neveste božjega ženina Gospoda Jezusa Kristusa, srečne ljubljenske Marijine:

Vsako nedeljo in vsaki praznik vzemi to knjižico s seboj k sv. službi božji, in vsakokrat prečitaj po eno ali dve strani iz prvega dela, izmed nauk, od nedelje do nedelje lepo po vrsti naprej; k temu pa še tudi dostavi iz drugega dela popis one svetnice, čije god sv.

¹ Prvotni naslov se je glasil: Keršansko devištvo. Potrebni nauki, izgledi ino molitve za žensko mladost. Spisali mladi duhovniki v celovski duhovščini. V Celovci 1834. Natisnil ino založil Jan. Leon. Mala osmerka str. I—IV in 1—175. — Drugi natisek je bil izdan l. 1835, tretji l. 1840, četrti l. 1844, peti l. 1847, šesti l. 1853, sedmi l. 1858, osmi l. 1868. Primeri: Slomšek, zbrani spisi I., str. 233.

² Drugi del je nepremenjen. Dostavki pridejani k prvemu in tretjemu delu so v opazki na koncu knjižice razločno naštet.

cerkev v istem, ali v ravno minulem, ali v nastopnem tednu ali mesecu obhaja. Teh modro za deklinške razmere izbranih vzgledov je ravno dva in petdeset, po številu vsakoletnih nedelj, tako da imaš za vsaki teden celega leta po eno svetnico pred oči postavljeno v premislek in posnemo!

Če bodete, bogoljubna dekleta, rade prebirale te nauke in imenitne vzglede, dovolj vam bode vsaki čas zdravega in koristnega premišljevanja; vaš neizkušeni duh se bode zbistril in volja vam ukrepila tolikanj, da ne boste žalostno zablodile v svojih lepih, najsrečniših mladih letih, katera so podlaga vsemu prihodnjemu, celó večnemu življenju, ampak srčno se bodete ustavljale vsem zavodljivostim hudobnega duha in grešnega sveta.

Če ostaneš v deviškem stanu, doseгла boš po vodilih teh bukev visoko stopnjo krščanske popolnosti; ako te pa previdnost božja povede v zakonski stan, gotovo boš tudi v sv. zakonu pametna, pridna in pobožna žena, če si bila poprej poštena deklica.

Bog vas blagoslovi in obvaruj, vrle slovenske device! Premilo božje srce Jezusovo ohrani vas vedno in vedno vse v svoji ljubezni! Veličastna kraljica nebes in zemlje, preblazena devica Marija, naj se vsegdar ljubeznivo ozira na vas! Ljubi sv. Jožef, od Boga odbrani varih svetega devištva, bodi vam vsem vedno zvest in močen pomočnik! Amen.

Makole, na god prečistega spočetja Marije device 1893.

Mih. Lendovšek,
župnik.

Predgovor k drugi izdaji.

Prireditelj prve Mohorjeve izdaje „Krščanskega devištva“ ni dočakal druge te izdaje milega darila, ki je je v sluhu svetosti umrl († 24. IX. 1862) škof A. M. Slomšek podaril blizu pred devetdesetimi leti slovenskim devicam.

Zlatomašnik, konzistorijalni svétnik Mihael Lendovšek, ki je kot 18letni mladenič-dijak še mogel videti in slišati svojega škofa Slomška, ter je ko župnik v Makolah Slovencem podal zbrane njegove pesmi in spise (tri po Mohorjevi družbi: „Pastirske liste“, „Življenja srečen pot“ in „Krščansko devištvo“), je šel za njim († 22. III. 1920) v 76. letu svojega življenja.

Obžalovati je torej, da nam ne more več oskrbeti te-le izdaje. Gotovo bi kaj premenil v tem, kar je sam bil spisal, a še gotoveje bi neokrnjeno čuval vse, kar je v knjižici Slomškovega. Tega načela se zdaj drži Družba. V Lendovškovem dodatku „Obljuba vednega devištva“ smo opustili obred slovesne obljuje vednega devištva. V tretjem delu smo opustili nekaj sploh znanih molitev, tudi katekizemski dodatek in „končne opazke“, nekaj pa skrajšali.

Knjižico, ki je v kakih stotisoč izvodih bila v preteklem stoletju izvir nešteti milosti slovenskim devicam, naj spremlja v 20. stoletju blaženega Slomška škofovski blagoslov z nebes.

Prevalje, na angelsko nedeljo 1922.

Družba sv. Mohorja.

A. M. Slomšek:

Krščansko devišтво.

O kako lep je čist rod, ki se čednosti
sveti, zakaj njegov spomin je večn,
ker pri Bogu in pri ljudéh ima hvalo!

Tako govorijo bukve modrosti božje v 4, 1.

* * *

Čujte in molite, da ne pridete v
skušnjava; duh je sicer voljen, meso
pa slabo.

Tako opominja Jezus na Oljski gori v svoji
smrtni bridkosti pri sv. Matevžu 26, 41.

* * *

To je volja božja, vaše posvečenje,
da se zdržite nečistega dejanja, da vas
vsakateri vé svoje telo ohraniti v sve-
tosti in časti, ne po gnanju pože-
lenja, kakor neverniki, kateri Boga ne
poznajo.

Tako piše sv. Pavel Tesaloničanom v I. listu
v 4—5.

Nagovor.

Zalostno je gledati skrbno obdelan vrt, kadar je huda slana mlade rože omorila, in sadunosnega drevja žlahtno cvetje mrzli sever¹ osmodil. — Pridni vrtnar za svojimi rožicami žaluje in kmet milo vzdihuje, ker sadja ne bo.

Celi svet je božji vrtec, cvetoča drevesa v njem so mladi fantje in deklice. Sveta čistost je njihov cvet, in žlahtna roža je nedolžnost njihovega srca. Ali kdo bi ne jokal, ko vidi toliko nedolžnosti zavojene, toliko fantov in deklic nesrečnih! Zavodljivost jim je srce omorila, nečistost

¹ Krivec, mrzli veter.

lepoto devištva odvzela. Veliko jih je že zavojenih, dosti jih pa na pol pota stoji. Ne bo žlahtnega sadja, ne pridnih ljudi, ako poštenih fantov in deklic ne bo. — Najde se jih še, hvala Bogu, čistih mladeničev in nedolžnih devic, zvestih prijateljev in prijateljic Jezusovih. O da bi se zavoditi ne dali, da bi ostali nedolžni!

Kdor ljubi časno srečo in večno zveličanje, naj brani, kar more, da nam zavodljivost ljube mladine pomorila ne bo. Kakor velika povodenj se nečistost razliva črez vse stanove; ako mladosti ne obvarujemo pred nečistim potopom, potopili se bodo ž njo tudi srečni časi.

Pričujoče bukvice krščanskega devištva, čeravno male, naj vsaj nekoliko pomagajo zajezi sovražne nečistosti deroči potok, ki mladini jemlje časno in večno srečo. Le nekoliko kratkih naukov je za deklice mlade, pa za dobre poštene duše dovolj, ki slušajo rade. Trdovratnih se ne prime tudi dolga pridiga ne.

Ljube deklice! Zdaj je še vašega življenja vesela spomlad ali vigred. Zdaj so

dnevi vaše sreče, ako živite lepo, čisto in pošteno. Hitro bo prišlo vroče poletje, potem hladna jesen težavne starosti; zadnjič pa tiha zima vaše smrti. Truplo bo počivalo v hladni zemlji, duša pa uživala, kar si boste zaslužile od svojih mladih let. Kar sejete zdaj, žele boste nekdej: Mislite na svojega Stvarnika v dneh svoje mladosti, preden pridejo leta, o katerih porečete, da vam ne ugajajo.¹

Sovražnikov svoje čistosti imate veliko, pa prijateljev tudi. Naj jih vam kažejo te bukvice. Rade jih berite, premišljuje zapisane nauke, pa tudi pregledujte življenje božjih svetnic, vaših ljubih prijateljic v nebesih. Molite in prosite Boga milosti in pomoči, naj bi stanovitno hodile po njihovih svetih stopinjah in enkrat se ž njimi večno veselile tam, kjer usmiljeni Jezus tudi za vas krono večnega plačila pripravljeno ima, ki bodi hvaljen vekomaj!

¹ Pridigar 22, 1.

Deviški stan.

Gj mladenči in dekleta,
kako srečen je vaš stan —
radost pa in sreča prava
le devištva cvet krasán!

Velik zakrament je zakon,
priča svet'ga Pavla list;
a še višji stan deviški:
bliže Bogu stan ves čist.

Kar je solnce črez vse zvezde,
kar črez svinec je zlató,
to so čisti mladi fantje,
čiste so device to.

Kakor angelska lepota
nad človeško se blišči,
tako čisti stan deviški
se nad zakonskim svetlí.

Zakonsko veselje lahko
žalost in bridkost skali,
srce pa nedolžno vedno
v Jezusu se veseli.

Trnje zakonsko ne zbada
čistih fantov in devic,
ker za nje je venec spleten
iz nebeških le cvetlic.

Nič toliko na vsem svetu
ko devištvo ne veljá,
nič ni lepše, nič čistejše,
ker je sedež Jezusa.

Imenitnosti in časti
takih nema celi svet,
kar imajo jih device,
svete cerkve dični cvet.

Kdor deviški se ohrani,
srce mu je božji hram,
angeli so mu sodrugi,
in prijatelj Jezus sam.

Njemu je Marija mati,
duša hči Marijina;
duša čista in nedolžna
je nevesta Jezusa.

Kdo bo gledal tako blizu
nekdaj svojega Bogá,
ko mladenči in dekleta,
ki so čistega srcá!

Dasiravno bo sprhnelo
tudi njihovo teló,
veličastno in krasnejše
od vseh drugih vstalo bo.

Lepo sija solnce svetlo,
milo lune luč gori,
lepše kakor solnce zlato
še devištvo se blišči.

Solnce bode otemnelo,
tudi luna ugásnila,
a devištva bode zarja
se na veke svétila!

Prvi del.

Potrebni nauki za dekleta.

1. Devišтва čast in imenitnost.

I.

1. Bog si je na tem svetu zasadil lep vrt, sveto katoliško cerkev; cvetlice ste ve, device, cvetje sv. cerkve, jagnjeta črede Jezusove.¹ — Vrl tempelj si je Bog postavil, veliko sveč v njem gorí; in te goreče sveče, lepe svetilnice, ste ve, modre device.² — Zlat tabernakelj si je naredil usmiljeni Jezus, v katerem bivati želi; in to ste ve, device. Vaše deviško srce je posvečen prestol Jezusa, nebeškega kralja. „Vsaka devica je kraljica: zakaj Bogu posvečena devica je nevesta najvišjega kralja; pa

¹ Sv. Ciprijan. — ² Mat. 25, 1—13.

tudi zato, ker sama kraljuje črez svoje počutke.“¹

Za duhovskim stanom najimenitnejši je deviški. Devica daruje, kakor mašnik, svoje devištvo Bogu.² Zato vas hvali modri Salamön: „O kako lep je čist rod v svoji svetlobi; zakaj njegov spomin je večn, pri Bogu in ljudeh ima hvalo.“³ Zato je usmiljeni Jezus devico izvolil za mater ter je dejal: „Blagor njim, kateri so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali.“⁴ In sveti Ciprijan vas imenuje svete cerkve dišeče cvetje, najgoršo lepoto milosti božje, podobe božje, v katerih se blišči svetlost Jezusova. „Vse zlato tega svetá toliko ne veljá, kolikor ena sama čista duša.“⁵

2. Kolika imenitnost! Tolika pa tudi blagost (sreča) deviškega stanu! Mirno je vaše čisto srce, v kojem Kristus prebiva. Lepe v očeh Gospodovih neprenehoma le za njega živite; ž njim si noč in dan kratek čas delate, ter mu svoje molitve za juterno dajete.⁶ Koliko plačilo vas čaka v nebesih! „Že na zemlji ste začele biti, kar boste enkrat v nebesih.“⁷ Sedele boste najbliže nebeškemu kralju.⁸

¹ Sv. Ambrož. — ² Sv. Ambrož. — ³ Modr. 4, 1.
— ⁴ Mat. 5, 8. — ⁵ Tertulijan. — ⁶ Tertulijan. —
⁷ Sv. Ciprijan. — ⁸ Prip. 22, 11.

Spremljale boste Jagnje (Jezusa) v nebeškem Sionu, in novo pesem pevale.¹ Devicam je poleg krone zveličanja pripravljen še poseben venec devištva.² „Vekomaj se raduje (devišstvo) s krono zmage, in nosi plačilo za vojskovanje neomadeževane čistosti.“³ Katere se ne može, bodo kakor angeli v nebesih.⁴ Ve device ste Jezusove neveste, hčerke Marijine in tovarišice angelov. S častjo se priklanja devici Bogu posvečeni (na pr. usmiljeni sestri) mogočni vojvoda, pa tudi jaz, kadar govorim vam, za katere me toliko bolj skrbi, kolikor bolj slovi vaša čast in imenitnost.⁵

3. Večja ko je vaša imenitnost, toliko večja je tudi vaša nevarnost, in toliko večja mora biti vaša skrb, da svoje devištvo ohranite. „Mi nosimo velik zaklad v rahlih posodah.“⁶ Naj bi danes tromba zabučala k sodbi in angeli čiste device odbrali na desno, zavojena dekleta in omadeževana pa na levo, koliko bi vas ostalo na desnici, držalo deviški venec na glavi, belo lilijo v roki? Oh, srce mi trepeče! „Veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih“; malo je v sedanjih časih čistih

¹ Razod. 14, 3–5. — ² Sv. Tomaž Akvinski.

— ³ Modr. 4, 2. — ⁴ Mat. 22, 30. — ⁵ Sv. Ciprijan.

— ⁶ II. Kor. 4, 7.

devic tudi med vami, in ne vem, ali naj bi govoril nedolžnim, kako naj devištvo ohranijo, ali veliko več zavojenim, kako se naj spokoré po vzgledu Marije Magdalene?

II.

Oče nebeški je dal človeku lepo angelsko oblačilo nedolžnosti, kadar je stvaril moža in ženo. Prvi stariši so nam izgubili oblačilo nedolžnosti; nazaj dobil ga nam je Jezus, ker nas je odrešil na svetem križu. Sveta mati katoliška cerkev nam ga v njegovem imenu pri svetem krstu podaje, in naroča: „Obleci belo oblačilo nedolžnosti, pa je neomadeževano prinesi pred sodni sedež Gospoda našega Jezusa Kristusa, da bodeš imela večno življenje!“

To krstno oblačilo nedolžnosti pomenja sicer čistost od vsakega greha, ali posebno napominja čistost od grdih grehov nečistosti ali prešuštovanja, ki jih prepoveduje šesta zapoved božja, in bi se po besedah sv. Pavla še imenovati ne imeli med nami.¹

Trojno je dušno oblačilo čistosti: prvo deviško, drugo zakonsko in tretje vdovsko; najlepše je vendar med vsemi angelsko oblačilo devištva.² Prejela si ga,

¹ Efež. 5, 3, — ² Sv. Hijeronim.

krščanska deklica, pri svetem krstu, ker te je Bog sv. Duh posvetil, da si postala otrok božji, sestra Jezusova, svete matere katoliške cerkve družica, in dedič nebeškega kraljestva. Le v oblačilu čistega devištva najbolj ugajaš Bogu.

Svet je tudi zakonski stan; Jezus sam ga je posvetil; pa veliko lepši in imenitnejši je stan deviški pred Bogom in pred ljudmi, ako se v njem popolnoma čisto živi.

Zavoljo kraljestva nebeškega, pravi Jezus, so se eni odločili, deviško živeti.¹ Ravno tako svetuje sv. Pavel rekoč: Zavoljo devic nimam ukaza od Gospoda, vendar vam svetujem, da vam je bolje, tako biti. Če se devica omoži, ne greši, ker je to pripuščeno. Bolje se je omožiti, kakor od hudih želj premagani biti. Vendar želim, da bi bile brez skrbi zakonskih. Devica misli na to, kar je Gospodovega, da bi sveta bila na telesu in v duhu. Katera je pa vdana, tudi misli, kar je tega sveta, kako bi možu ugajala.² Svet je zakon, toda nižji od svetega devištva; popolna čistost največ velja pred Bogom.

Kakor se sveti na jasnem nebu svetla danica med zvezdami, tako se sveti na zemlji med deklicami čista devica, ki zvesto varuje nedolžnost svojega srca.

¹ Mat. 19, 12. — ² I. Kor. 7, 25—34,

Lepa juterna zarja ljubeznivo poliva hribe in doline ter nam oznanuje vesel dan: blago lice deviške nedolžnosti napoveduje veselo časno in večno življenje. Nedolžnost stori dušo Bogu najbližnjo, in kdor čistost ljubi, prijatelj bo nebeškega kralja.¹

Le Marijo prečisto devico si je usmiljeni Jezus izvolil za svojo mater, in le svetega Jožefa, Marijinega čistega ženina, si je izbral za svojega variha. Med vsemi svojimi učenci je najbolj ljubil svetega Janeza, ker je bil deviškega stanú. Le čiste duše so na zemlji Jezusove neveste, in bodo njegove tovarišice v nebesih, ki bodo spremljaje njega, nedolžno Jagnje, pevale novo pesem, katere nobeden drugi znal ne bo.²

Telo čiste device je posvečen tempelj božji, v katerem sveti Duh prebiva,³ in nedolžno njeno srce je izvoljen Jezusov prestol. Čiste device so angelov družice in cvet krščanske cerkve.⁴

Veseli se, čista duša, svojega devištva; devištvo je prvi dar neskončne ljubezni in milosti božje; naj pa tudi bo tvoja najprva skrb, da devištvo čisto ohraniš.

Srečna si, deklica, Jezusova nevesta, Marijina hči in tovarišica angelov, dokler

¹ Pripoved. 22, 11. — ² Skrivn. 14, 3. —

³ I. Kor. 3, 16. — ⁴ Sv. Ciprijan.

nedolžno živiš; ako pa svojo srečo enkrat zapraviš, ves svet ti je ne more več povrniti. Velika je vrednost čiste nedolžnosti; več velja, kakor vse zlato in srebro celega sveta. Ni noben žlahten kamen toliko vreden, kolikor čisto deviško srce; velika je pa tudi nevarnost, isto izgubiti. „Velik zaklad imamo,“ pravi sv. Pavel, „pa v slabih prstenih posodah.“¹ Kakor se ose in muhe lotijo le najžlahtnejšega sadja, tako tudi sovražniki deviške nedolžnosti, da bi jo zavodili in jej vzeli najžlahtnejše blago. O kako potrebno je, deklica mlada, da sovražnike svoje dobro spoznaš in se jih skrbno varuješ; zakaj največja nesreča je ta, če kdo sovražnike svoje za prijatelje ima, se jih ne izogiba, temveč jim v roke gre, ali jih celó išče. Taka se rada godi najlažje nespametnim devicam.

Usmiljeni Jezus opominja svoje učence in učenke, naj se varujejo posebno tistih goljufnih prerokov, ki pridejo v prijaznem ovčjem oblačilu, se delajo nedolžne in ljubeznive, znotraj pa so zgrabljivi volkovi.² Ravno taki so, ljuba deklica, sovražniki in sovražnice tvojega devištva. Zatorej poglej in premisli:

¹ II. Kor. 4, 7. — ² Mat. 7, 14.

2. Devet najhujših sovražnikov in sovražnic devištva.

1. Prva sovražnica devištva je posvetna ljubezen, ki mlado srce zakoplje v posvetne reči, da pozabi na Boga in nebesa. Ti si posvetna, ako te dobro jesti in piti bolj veseli, kakor pa Bogu zvesto služiti; če rajši poslušáš nesramne marne, kakor pa božjo besedo; — če se raji pogovarjaš o praznih rečeh, kakor o krščanskem nauku; rajši poješ nečedne, kakor pa svete pesmi. — Ti si posvetna, kadar iščeš moštvu ugajati, tako se nositi in vèsti, da bi za teboj gledali; kako bi Bogu ugajala, pa te malo skrbi. — Ti si posvetna, če svojo juterno in večerno molitev opuščáš, angelskega češčenja ne moliš, službo božjo zamujaš, ob nedeljah in praznikih rajši pohajaš, nego bi v cerkev hodila. Če živiš po šegi posvetnih ljudi, ljubiš svet; Bogu in ob enem pregrešnemu svetu pa ugajati ne moreš. „Kdor ni z menoj,“ pravi Jezus, „je zoper mene.“¹ Deklica! Posvetna ljubezen te bo oslepila; ugajala boš zavodljivim ljudem, Bogu se pa zamerila. Svet, tvoj sovražnik, te bo ujel in pogubil. Svet in vse njegovo poželenje preide; le kdor

¹ Luk. 11, 23.

voljo božjo stori, ostane vekomaj.¹ Varuj se take posvetne ljubezni, ki je sovražnica božja.

2. Druga sovražnica devištva je lenoba, ki dušo in telo umori. Kakor stoječa voda segnije in bo grda mlaka, tako tudi deviško srce oslabi, ako deklica za dušo in telo pridno ne dela. V luži se veliko grdobe zaredi, še več hudega v srcu lenega (ali mlačnega) človeka, zakaj: Lenoba je mati vse hudobije. Če se deklica v svojih mladih letih krščanskega nauka rada ne učiš, če rajši postopaš, nego bi pridno v cerkev hodila, ne boš se pregrehe ubranila; zakaj do takih ima skušnjava posebno oblast. Hude, nečiste misli bodo kakor muhe po letu tvojo glavo obhajale, nespodobne želje se kakor črvi v tvoje srce nalezle in tvojo nedolžnost umorile. Neprenehoma kaj delaj, da te skušnjava praznujoče ne najde; ne ujame te lahko, če ne boš brez dobrega dela.²

Rja razjeda železo, lenoba človeku glavo in srce; vse dobro pri njem umira, in posvarjenje se ga ne prime več. — Če na delu rada postajaš, se v cerkvi oziraš, se po kočah pomikaš in službe

¹ I. Jan. 2, 27. — ² Sv. Hijeronim.

bojiš; če te v mladosti potrebni nauk ne veseli, zamudila boš svoje sreče zlati čas. Kdor se navadi od mladih nog zanikarno živeti, bo tudi umrl v svoji lenosti. Lenuha glad mori, ker noče delati njegova roka.¹ Bolje je v mladosti potrebnih naukov učiti se, kakor se na svoje blago zanašati. Dober nauk stori človeka prijetnega.²

Vse drugo lahko izgubiš, le tega, kar znaš in dobrega veš, ti nihče ne more vzeti. Ne reci, tega ali onega mi ni znati potreba; saj ne veš, kam še prideš. Žalostno je za gospodinjo, če kruha prav speči ne zna, ne bolniku dobre juhe skuhati, ne svojim domačim ljudem zdrave kuhe napraviti. Cela hiša je nesrečna, naj si ima še toliko premoženja, če nema razumne gospodinje. Kako bo pa žena znala, česar se je deklica naučiti zamudila? — Slaba je pa tudi za deklò, ki malo razume; le težko se bo živila; zakaj kdor se ne uči in noče biti priden v mladosti, mora na starost kruha prositi. — Zatorej, deklica, bodi pridna, skrbi za dušo in telò; le tako ti dobro bo. V lenobi segnilo bi tvoje telo, in pogubila bi se tvoja duša. Bog te je stvaril za delo, kakor ptice za letanje in ribe za plavanje.

¹ Prip. 12, 15. — ² Prip. 13, 15.

3. Tretja sovražnica devištva je gizdost, ničemurna obleka ali noša, v kateri dekline želi ugajati posvetnim ljudem. — Da svoje telo pred mrazom in vročino ohraniš, svojo sramoto pokriješ, in se ob svetih dneh po svojem stanu spodobno oblečeš, le za to ti daje dobri Bog potrebno oblačilo. Če svoje oblačilo na drugo obračaš, grešiš.

Gizdavo, ošabno ali prevzetno oblačilo je nedolžnim dušam nastava peklenškega sovražnika. Deklica, ki se pregizdavo ali nesramno oblači, napravlja duši smrtni strup in brusi meč, kateri prebode nedolžno srce:¹ abotnim išče ugajati, zavodljivcem pa svoje srce nosi na prodaj. O koliko deklic nosi ceno svojega prodanega devištva, ali pa ukradenega blaga na svojem telesu! — Ako boš ti svoje telo bogato lepotečila, obožala bo tvoja duša. Zavodljivci bodo lazili za teboj, in tvoj angel varih te bode zapustil. Podobna boš cvetoči roži, na katero metulji sedajo, pa črve zarejajo. Lepota rožici obleti, in noben je več ne pogleda. — Dekleta, ki se pogosto ogledujejo, rade pozabijo, da pri Bogu velja samo lepota srca. Čednejše ko je srce, lepše tudi lice; čim grša je duša, tem

¹ Sv. Krizostom.

grši tudi obraz. Gizdavo dekcle pogublja dušo, zapravlja pa tudi svoje premoženje.

Ljudje imajo trojen davek: prvega plačujejo lenobi, drugega zapravljivi gizdosti, in tretjega, ki je najmanjši med njimi, svoji gosposki. Nove škodljive šege so za deželo nove uime (neurja), in naredijo več škode po malem, kakor bi toča pobila. Prevzetovanje je dober kup, ali priprava je draga. Svoje dni so ženske imele celo življenje eno praznje krilo ali obleko, zdaj si jih več na leto omislijo, pa vendar raztrgane hodijo. — Ne misli, moja hčerka, da si več vredna, ako daš trgovcem veliko skupiti; oni se bogatijo, ti pa ubožaš.

Če boš v svojih mladih letih nosila svilo in žamet, lahko da boš bosa hodila na svoje stare dni. Najlepša tančica je, katero si sama napredeš; najlepši rokavci, katere sama narediš. Bog ne gleda na lepoto telesa, ampak na čednost srca. Zato opominja sv. Peter: „Vaša lepota ne bodi unanja, v pletenih laséh, v zlati noši, ali v žlahtnem oblačilu, temveč znotranja, da ste krotke in pohlevne v duhu; le to ima pred Bogom vrednost.“¹ Hočeš, deklica, srečna biti, le pametno se nosi po

¹ I. Peter 3, 3—4.

svojem stanu; napačna ali prevzetna noša je Bogu zamera.

4. Četrta sovražnica je slaba tovarišija, ki kazi lepo zadržanje. Kakor se smola prime tvoje roke, tako se prime grdo zadržanje tvojega srca, ako imaš obhojo z razuzdanimi tovariši in tovarišicami. Med fante v vas hoditi, nespodobne govore poslušati, z nesramnimi rečmi kratkočasiti se, je za nedolžnost nevarnejše, nego ogenj v streho nositi. Nesramni pogovori so drva nečistega ognja, in nespodobni pogledi so žive iskre nečistosti, ki čisto srce zažgejo. Pleparice ali nečiste pesmi so goljufno petje, po katerem peklenski ptičar nedolžne duše lovi na svoje limanice. Kdor po navadi klafa ali nesramno govori, lahko smrtno greši; kdor pa posluša, sam svojo dušo mori. Dekle, katero razbrzdan gobec ima, je hujše, kakor stekla zver: koder hodi, s svojim jezikom pohujšuje ljudi. „Zato je več z jezikom pogubljenih, kakor z mečem pomorjenih.“¹

Nearna je slaba obhoja z malopridnimi fanti in deklicami že o belem dnevu; ponočno vasovanje, voglarija, samotno pogovarjanje, nesramo seganje, vse tako je

¹ Sir. 28, 22.

kuga deviškemu stanu. „Kdor bolj ljubi temo, nego luč, kaže, da so njegova dela hudobna.“¹ Ponočne ptice ropajo, in ponočevavci nedolžnost morijo. Tudi Judež je po noči izdal svojega Gospoda.

Po božjih potih, sejmi, po cerkvovanju ali shodih tudi v domačo cerkev z moškim spolom v nevarni tovarišiji hoditi, pravi se letati po široki cesti pogubljenja. Po redkem hodi na božji pot; ako le hočeš iti, hodi z bogaboječimi tovarišicami; malopridnih se ogibaj; varuj se pijanščine in druge posvetne dobre volje, da si božje poti ne obrneš v pot pogubljenja. — Kadar ob nedeljah in praznikih popoldne ne greš v cerkev, in imaš lep pisan čas, obišči bolnike ali beri kake svete bukve in bodi rajši sama; zakaj sveta samota je prijateljica božja.

5. Peta sovražnica devištva je razuzdana dobra volja v nepoštenih krajih, brez pametnega zadržanja. Krčme so deklicam sploh nevarne. Dekle, katero se ob nedeljah in praznikih po krčmah potika, ponuja se hudobiji v službo. Nespodobno zadržanje ob nedeljah in svetih dnevih je dvakrat večji greh, ker se, namesto Bogu, le hudemu služi; zato se tudi največ ljudi

¹ Jan. 3, 18—20.

ob nedeljah pogubi. — Ako boš deklica v krčmo pit hodila, hitro boš svojo nedolžnost zapila. „V vinu je nečistost.“¹ Žganje, rozolj in vse druge slaščice so deklicam smrtni strup. „Taka pijača zelo milo teče po grlu, naposled pa pikne kakor gad, in rani ko strupena kača.“² Grd, da ni gršega, je pijanec; — ali sedemkrat grša je pijanka: „ona še svojega sramu ne pokrije,“³ in kako bi ostala čista devica?

6. Šesti sovražnik je nevarni ples, ki je malokdaj brez greha. Pogani ali ajdje so plesali, kadar so svoje malike čistili; zato sv. Pavel kristjane svari pred plesom, rekoč: „Nikar ne vlecite jarma z neverniki; kako se bo luč krščanstva združila s temo neverstva? Zategadelj odidite izmed njih, in ločite se v svojem zadržanju.“⁴ Pobožnost te ne spravlja na ples, nedolžnost te ne spremlja na raj; le zavodljivost te vleče, in skrivna slast te uči plesati.

Plesišče je deviške čistosti morišče; angel nedolžnosti se joka, peklenski zavodljivec pa ima svojo radost in veselje. Veliko jih začne plesati zdravih in nedolžnih, malo, malokdo neha plesati brez dušne in telesne škode. Navadni ples spravlja telo pod zemljo, dušo pa v pekel.

¹ Efež. 5, 18. — ² Prip. 23, 31. — ³ Sirah 26, 11. — ⁴ II. Korint. 6, 14—17.

Naj bi vsi vstali od smrti, kar jih je mladih pomoril zavodljivi ples in pogubil, od strahu bi noben pameten človek ne plesal več. Nedolžnost na plesu umira, in umrje po potu domov. Plesavki za plačilo je bila svetemu Janezu Krstniku glava odsekana; plesavcu za plačilo dá zavojena deklica svoje devištvo.

Pošteno dekle ne sme nikoli na ples, razun vpričo svojih starišev ali poštenih predstojnikov na kaki domači dobri volji. Ako hočeš pa popolnoma devica ostati, nikdar ne boš plesala. Blagor ji, srečna je, katera ne zna plesati. „Veseli se, deklica, v svoji mladosti, naj bo veselo v mladih letih tvoje srce, ali vedi, da te bo Bog zavoljo vsega tega postavil na sodbo.“¹ Išči zatorej svoje veselje v tem, kar Bogu ugaja; le on bo enkrat tvoj sodnik, ne zavodljivi svet.

7. Sedma sovražnica tvoja, deklica, je grda nepokorščina starišem in drugim pravičnim predstojnikom. Ni greha, da bi ga Bog tepel bolj ostro, nego je nehvaležno zadržanje otrok do svojih starišev. Vsaka hči, katera ne sluša očeta in matere, brez njih vedí znanje dela, koplje si globoko jamo nesreče, in ne bo dolgo,

¹ Pridigar 11, 9.

da bo v njo padla. „Kdor svojega očeta grdo pogleduje in svojo mater zaničuje, vreden je, naj mu vrani ali krokarji izkljujejo oči, in jih mladi orli za potokom požro.“¹

Dobri materi pridna hči vse čisto povej, kakor svojemu spovedniku, in kar stvarce ne zakrivaj pred njimi; vse jim gladko razodeni še poprej, ko te vprašajo. Oče in mati sta ti vidna angela variha, in hudobna si, če svojemu očetu žalost in materi svoji težavo narejaš: „Tvoja luč bo v sredi teme ugasnila.“²

Če si pa v službi, ali če nemaš nič več starišev, in ti Bog dá poštene predstojnike, zahvali Boga, in lepo jih slušaj; kakor svojega očeta in mater jih spoštuj, če hočeš srečna biti. — Dekli, katera po noči izpod strehe hodi, pozno domov prihaja, in se gospodarju ali gospodinji ne dá posvariti, se nikoli ne bo prida godilo. Kdor ne uboga, je brez Boga.

8. Dekličev osma sovražnica je nesramno zavodljivo znanje z moškim spolom; tako v srečen zakon brani in deklicam veliko nesreče pripravlja. Gollufne so zavodljivcev obljube: dobro obe-tajo, pa hudo dajo; če jim verjameš,

¹ Prip. 30, 17. — ² Prip. 20, 20.

strašno se goljufaš. Ako ti sladko obeta, da te bo vzel, ne zanašaj se, če le odlaga, tebe pa v greh navaja: kako bo on tebi zvest, ki se Boga ne boji? Dolgo znanje prinese slab zakon, ali pa nobenega ne. Po potu pregrehe se prava sreča ne najde, in kdor srečo zakonsko zapravlja pred poroko, ne bo je imel po poroki.

Deklica, katera pred zakonom razuzdano živi, težko bo poštena in srečna zakonska žena. Ali bo ona dobra gospodinja za svoje domače skrbela, ali bo skrbna mati svoje otroke lepo redila, ali bo zvesto vdana svojemu možu, ki ni v dekliškem stanu za svoje poštenje skrbela, ni bila zvesta svojemu Bogu?

Ne skrbi, deklica, za svoj kruh, tudi za streho ne, ako pošteno živiš; tvoj Gospod Jezus Kristus je bogat dovolj, pa tudi dober, da te oskrbi, ako le njemu zvesto služiš in njega čisto ljubiš. — Ne verjemi sladkarju, ki prisega, da te ljubi, pa hoče nespodobno delati s teboj; ako bi te v resnici ljubil, varoval bi tvojo nedolžnost. Pregrešna ljubezen ni ljubezen, temveč najhujše sovraštvo. — Ne jemlji darov, ki ti jih daje moštvo, dokler nista v poštenih in očitnih zarokah; ne ponuja jih zastonj. Nedolžnost tvoja pa ni na prodaj; tvoja čistost nema cene, in ne dá se doplačati.

Če prideš v kako nevarno sosesko, v kateri zakonski brez zvestobe živijo, mladeniči deklic v miru ne pustijo: o ne mudi se, beži prej ko moreš iz take vasi, kakor bi gorelo za teboj; taka vas je živa Sodoma za čisto deviško srce. — Ne daj po noči k sebi hoditi; tema je sovraž devicam, katere ne čujejo skrbno. Po noči se zavodljivcem glasiti, odpirati jim, in se ž njimi pečati, se pravi dušne tolovaje ali razbojnice puščati pod streho. Vsaka noč ima svojo moč. „Kdor sam pri sebi misli: kdo me vidi? krog mene je temno, zidovi ali stene me zakrivajo, tak gleda le na človeške oči, in ne pomisli, da so božje oči neizrečenokrat svetlejše od solnca, ki vidijo vse, kar človek stori.“¹ Ne poslušaj zavodljivca, ki pravi, da prešuštovati ali nečistost delati ni greh. Človek, ki to govori, je najemnik tiste peklenške kače, katera je v raju Evo zavodila in je tudi pričala, da ni greh. Hudi duh je oče laži, in lažnivci so vsi, ki tako govorijo. O ne verjemi jim, da ne boš tudi ti zavojena Eva, nesrečna reva!

9. Deveta sovražnica deviškega stanú, smrtna glava vseh drugih, je nečistost ali prešuštovanje. Ni jih še vojska

¹ Sirah 23, 25—29.

pobila toliko, tudi ne kuga ugonobila, kolikor je nečistost zavojenih duš pomorila. „V prvih časih krščanstva je peklenški sovražnik kristjane po malikovavcih preganjal z mečem in z ognjem, zdaj pa sveto cerkev preganja po zavodljivcih, po nečistosti, in to se mu bolj lahko zdi.“¹

Deklica, katera je bila v devištvu med svojimi tovarišicami, kar je svetla lilija med cveticami, je v nečistosti kakor od črva sneden cvet, ki obleti. Nečisto srce čednosti vse zapustijo; zakaj: „Čistost je vseh drugih čednosti sveti pas: ako pa nemaš pasa, zamazala in poblatila boš vse svoje oblačilo.“²

Deviško srce je Bogu posvečen oltar; na njem se darujejo molitve in druga dobra dela Bogu. Če pa srce čisto ni, tudi molitev in vse, kar nečistnica stori, pred Bogom nema prave podobe. Kakor nezvesta ovčica svojega pastirja zapustivši v strašno puščavo za deročim volkom gre, ravno tako hodi zavojena nečistnica za svojim zavodljivcem, gluši svojo vest, ne posluša učnikov, starišev ne mara, pozabi Boga, ne misli na strašno smrt in dolgo večnost. Ezav je za skledico kuhane leče prodal veliko pravico svojega prvorojenstva, nečist-

¹ Sv. Avguštin. — ² Sv. Hijeronim.

nica dá veliko večjo srečo svojega devištva, tudi srečo nebeškega kraljestva za nesramno, kratko veselje. Oh, kolika izguba!

Telo nečistnice slabí, lepo rdeče lice bledí, smrt se ji na čelu pozna, in v kratkem bo ona grozovitna pošast, ki se je vse izogiba. „Nečistnica bo kakor blato na cesti pomandrana.“¹

Zavodljivci so nečistnici le tako dolgo zvesti, dokler je cvetja kaj; naj uboga zavojenka ob poštenje pride, v drug stan stopi, ali svoje zdravje izgubi, še ne pogledajo več za njo. Kakor so Judje Iškarjota lepo imeli, mu denarjev ponujali, da jim je prodal nedolžnega Jezusa, ravno tako delajo zavodljivci z devištvom. Ko se je pa nesrečni Judež v grozovitni žalosti obrnil do njih, da bi se ga usmili, mu še nobeden ni lepe besede ni dal. „Kaj je nam za to,“ so dejali, „le sam glej!“²

Takaje vsem zavojenim deklicam, ki prodajo svojo nedolžnost. Judež je obupal in se na vrbo obesil; nečistnic veliko pa na rabeljskem kolu umrje, v vodo poskače, si zavda, se pomori, veliko v neznanih boleznih živih segnije in nesrečno konča: le malo se jih poboljša in resnično pokoro stori. „Kdor v nečistosti živi, hitro bo črvom živež in njegova duša izbrisana iz bukev življenja.“³

¹ Sir. 9, 10. — ² Mat. 27, 4. — ³ Sir. 19, 3.

O preljuba deklica, ki ti deviškega cvetu še ni nečistosti kužni veter omamil, beži pred zavodljivostjo, kakor pred pisano kačo. Ni gnoja tako grdega, ni tako črnih saj, ne smrtnega strupa tako hudega, ko je nečisto dejanje; vseč je le izgubljenemu grešniku, ki je na duši slep. Varovati se je še lahko, ali odvaditi se nečistosti je težko in gorje. Vroča nečista želja, gorečemu ognju enaka, ne bo ugasnila, dokler se ne bo vse požgalo.

Ako si pa, nesrečna deklica, padla v strašno povodenj nečistosti, primi se hitro zadnje deske: prave resnične pokore, da se na večno ne potopiš. Ne odlagaj od danes na jutro, hitro se očistiti po prvem grehu; hiti in izderi trn, ki krvavo rani tvoje srce.

Če ne zapustiš hitro nečistega dejanja in nevarnega znanja, naglo boš prišla živemu Bogu v roke. Za nečistostidelj je neskončno pravični Bog potopil ves prvi svet in je cela mesta požgal. Vse pregrehe on ostro kaznuje, a nečistost tepe do bele kosti. „Zavoljo nečistih pregreh,“ pravi sveti Pavel, „pridejo šibe božje nad neverne ljudi.“¹ Tudi tebe čaka hudo vse to, če zamudiš poboljšanje svoje. Vroče solze resnične pokore bodo omile tvoje nečisto

¹ Efež. 5, 5—6.

srce in zadobile ti zopet božjo prijaznost. Dasiravno več ne boš devica, bodi vsaj spokornica, kakor je bila Magdalena. Čeravno ne moreš več biti nevesta Jezusova, bodi vsaj njegova zvesta dekla; in veseli se, saj je tudi spokornicam on pripravil lep veličasten sedež v nebesih.

3. Deset prijateljev in prijateljic devištva.

Ne boj se, čista duša, ako je ravno veliko sovražnikov tvojih, ki te spravljajo ob nedolžnost in ljubezen božjo; še več je prijateljev in prijateljic tvojih, ki ti pomagajo, da boš srečno premagala vse sovražnike svoje.

1. Prva prijateljica devištva je božja beseda, če jo zvesto poslušaš in v svojem srcu ohraniš. Kakor je Krjstus z besedo svetega pisma zavrnil skušnjavca, rekoč: „Pisano je, ne skušaj Gospoda, svojega Boga,“¹ bodo tudi tebe zapustile hude misli, ako se spomniš, kako sv. pismo svari pred hudim. Beseda božja je mogočno orožje, da ž njim vse skušnjave premagamo. „Kdor posluša moje besede in je ohrani,“ govori Jezus, „je podoben modremu možu, ki zida svojo hišo na trdo skalo.“² Kakor take hiše ne poderó

¹ Mat. 3, 7. — ² Mat. 7, 24.

vetrovi, tudi ne odnese povodenj, ravnotako skušnjava ne bo premogla device, ki svoje življenje zvesto ravná po Jezusovem nauku.

2. Druga prijateljica deviškega stanú je goreča molitev v veselju in v žalosti, v skušnjavah in težavah. Sveta čistost je božji dar, „in nihče ne more biti zdržen ali čist, ako mu Bog ne dá.“¹ Prava srčna molitev pa izprosi čistost in jo obvaruje. Če si vesela, hvali Boga, in on bo tvoje veselje poslaljšal; če si žalostna, poklekni, povzdigni svoje roke, potoži svojemu Jezusu, kar tvoje srce teži, on ti bo žalost polajšal. Ako te obhajajo hude skušnjave, in se jih ne moreš ubraniti, začni moliti, in bežale bodo od tebe. Ako si v nevarnosti strašnega greha in nemaš druge pomoči, le samo vzdihljaj žive molitve pošlji k Bogu, rekoč: „Pomagaj, Gospod, da se ne potopim!“² in ne bo te premogla vsa peklena moč. — Tudi Jezuz je molil na Oljski gori v svoji smrtni bridkosti, in molitev je izročil vsem svojim učencem in učenkam za pomočnico, rekoč: „Čujte in molite, da v skušnjava ne pridete, zakaj duh je sicer voljen, a meso je slabo.“³

3. Tretji prijatelj tvoj, deklica mlada, je sveti post, skrben oče potrebne zdržnosti

¹ Modr. 8, 21. — ² Mat. 14, 16. — ³ Mat. 26, 41.

od prepovedanih škodljivih reči in moder učenik zdrave mere pri jedi in pijači. „Varujte se,“ opominja Jezus, „da svojih src ne preobložite z jedmi in pijačo.“¹ Ne razvadi se, deklica, preveliko jesti in piti, zakaj to pripravlja bolečine; požrešnost jih je že veliko pomorila: kdor pa vse uživa po meri, doživel bo starih let.² Kakor oblaki solnce zakrivajo, tako prenasičen trebuh dušo temni. Modra zmernost ohranja čedno dušo in telo. Predober živež v mladih dneh rad prinese nesrečno starost; vsaka razvada je za človeka huda novica ali nov davek, ki si ga sam naklada. Ni srečen, kdor veliko glešta ali ima, ampak srečen je, kdor le malo potrebuje. Varuj se, kradljive sladkarije ali pojedčnosti: izmikati in pojedati, kar najdeš in kjer moreš, to škoduje zdravju in poštenju. Kar človek sprosi, brez strahu nosi, in tudi zaužije; kar se skrivši zgodi, k pridu ni.

Sveta mati katoliška cerkev zapoveduje post, da bi kristjane lepo zmerno in trezno vadila živeti. Vsaka poštena in krščanska duša jo lepo sluša; in to jej bo v zveličanje. Po nepokorščini in nezdržnosti so nam prvi stariši zveličanje izgubili, s postom in pokorščino iskati moramo mi

¹ Luk. 21, 34. — ² Sir. 37, 34.

zveličanje svoje. — Kadar te obhajajo hude skušnjave, te grešno telo v hudo navaja in sili, postiš se, in s postom strahuješ svoje telo, da bo duši pokorno. „Post pregreho mori, ukončuje hudobije, pomaga v zveličanje, je korenina milosti božje, in je dno ali podstava drage čistosti.“¹ Če se pa hočeš prav postiti, „naj se postijo tudi tvoje oči, da opustijo gledati nevarnih reči; naj se postiš tvoj jezik, da ne govori praznih ali pohujšljivih marnov, in tudi tvoja ušesa, da nespodobnih marnov ne poslušajo.“² Post je vsem svetnikom v nebesa pomagal, on bo tudi tvoje čistosti zvest in mogočen varih.

4. Četrta prijateljica devištva je ljuba ponižnost v noši, v govorjenju in vsem dekliškem vedenju. „Ne bodi visokih misli zavoljo svojih oblačil,“³ in ne bodi prevzetna, če te ljudje čislajo. Vse, kar imaš dobrega ali čednega, je božji dar; Bogu pa ugaja le ponižno srce. „Vsi prevzetni so Bogu sovraž, ponižnim pa je zelo prijazen.“⁴

Ne išči hvale ljudi; hvala beži pred človekom, ki se preveč goni za njo. Naj te drugi hvalijo, sama se ne hvali nikoli. Bolj ko boš hvaljena, še bolj bodi ponižnih

¹ Sv. Ambrož. — ² Sv. Bernard. — ³ Sir. 11, 4.
— ⁴ I. Pet. 5, 5.

misli, le Bogu dajaj hvalo. — Nikoli se ne povzdiguje nad druge, zakaj: „Napuh je greha začetek, in kdor mu je vdan, napravljaja veliko gnusobe; Bogu in ljudem je sovraž, in vpričo obeh dela krivico.“¹ Ptice, katere visoko letijo, nizko obsedijo; štimane in prevzetne glave se spotaknejo in padejo. Napuh je omotica devišstva; prevzetnosti rado spodleti.

Pridna in pohlevna bodi, pošteno in tiho se nosi; naj te le malo poznajo posvetni ljudje, toliko več te bo poznal Bog. Kakor modra vijolica le v skrivnem in mirnem kraju rada cvete, toda ves kraj z žlahtnim duhom napolnuje, živi ti lepo tiho, polna svetih čednosti in dobrih del. Neumneži te bodo v miru pustili, le modri te bodo našli; in ravno to bo tvoja sreča. Visoke smreke podirajo viharji, prešerne deklice pa zavodljivci spravljajo v nesrečo. V mirni nizkoti čedno cvetijo vijolice, v ponižnosti pa deviško srce. „Uči se od mene,“ pravi usmiljeni Jezus, „kako sem krotek in ponižnega srca, in mir boš našla svoji duši.“²

Ne zmeni se za druge, ako se ravno visoko nosijo; ne bodi žalostna, čeravno boš mnogokrat zaničevana. Veter tudi prah v oblake zanese, dokler žlahten kamen v

¹ Sir. 10, 15. — ² Mat. 11, 29.

prahu na zemlji neznan leži. Hitro dež povišani prah v blato izpremeni, žlahtni kamen pa lepo svetlo omije in pokaže njegovo ceno ljudem. Tako se tudi na svetu godi. „Kdor sam sebe povišuje, bo ponižan, kdor se ponižuje, bo povišan.“¹

5. Peta prijateljica devištva je sramežljivost; to je Bog dal nedolžnosti za varihinjo. Sramežljivost je notranji božji glas, ki te opominja, kadar si v pregrešni nevarnosti. Tvoje srce sprehaja sveti strah, in rdečica spreletava tvoje lice. Sramežljivo dekle ne more poslušati nesramnih govorov, ne gororiti, ne gledati nečistih in nespodobnih reči. Sramežljiva deklica se nosi pohlevno, gre vselej pošteno oblečena med ljudi, varuje svoje oči in beži s kraja, kjer bi se naj še tako skrivno godilo kaj nesramnega. Nespodobnemu nagovoru se ne posmeji in nesramnega grdeža nikdar ne pogleda lepo.

Sramežljivost je rahel cvet deviškega stanú; nesramna prešernost pa je pri deklicah to, kar je smrad pri rožah. — Ako bolnik že več ne čuti svojih bolečin, je blizu smrti; in če tebe sram ni več, o tako že umira tvoje devištvo. Le v srcu nedolžnost, sramežljivost na licu, in pa vedenje pošteno daje devici pravo vrednost,

¹ Luk. 14, 11,

6. Šesta prijateljica tvoja naj bo modra previdnost, varnost pred vsem, kar v nečisti greh navaja. Jezus nas opominja „varovati se, čuti in moliti“;¹ in sv. Peter pravi: „Bodite trezni in čujte, zakaj hudič, vaš zopernik, hodi okoli, kakor rjoveč lev, in išče, koga bi požrl. Trdno se mu ustavljajte!“² Kar ne zmore on sam, škodovati nam išče po svojih pomagavcih in pomagavkah, ako se zvesto ne varujemo. Varuj se nespodobnega premišljevanja, in hitro odpravi hude misli. Malo iskro lahko ugašiš, če pljuneš na njo, dokler se večji ogenj ne užge; ravno tako hitro pljuni tudi vsako hudobno misel ali pomislek iz svojega srca, da se poželenje vnelo ne bo. Kdor rad nespodobne reči premišljuje, se sam v zanke zapleta, in kadar pride skušnjava, ne more več uiti.

Ne gledaj nespodobnih krajev, ne svojega, ne drugega spola, tudi ne nesramnih podob. Nevarni pogledi so ostre puščice, ki prebodejo nedolžno srce. Zato govori pobožni Job: „S svojimi očmi sem naredil zavezo, da bi celo ne mislil na drugi spol, zakaj kak del bo imel Bog v meni, in kak delež Vsegamogočni?“³ Varna bodi v poslušanju. Kakor svinje razrijejo lep

¹ Mark. 13, 33. — ² I. Peter 5, 8—9. — ³ Job. 31, 1—2.

vrt, ravno tako nesramne besede nedolžno srce; zato ga je potreba dobro ograditi. Če poslušavcev ne bo, potihnilo bo tudi grdo govorjenje. „Ne govori mi tega!“ reci nesramnežu, ki grde besede ponuja, pa tudi sama ne zini, kar se še imenovati ne sme. Tudi beseda ubije človeka s pohujšanjem; in „enkrat bomo odgovor dajali o vsaki prazni besedi.“¹ „Gorjé pa tistim, ki pohujšanje dajejo; bolje, da bi se jim mlinski kamen obesil na vrat, in bi se v dno morja potopili;“² ubijavci so nedolžnih duš.

Varuj se nevarnega dejanja; ne daj se za roke prijemati, da se te nečisti ogenj ne prime kakor kužna bolezen. Po noči se skrbno zapiraj, in ne pečaj se z nobenim, naj si ima gosposko ali kmetovsko suknjo. Slama se ne bo užgala sama od sebe, ako luči ne prineseš blizu. — Z moškim spolom noreti, metati se, ni brez greha; in nevarno je tebi spremljati takih, katerih prav ne poznaš.

Srčna bodi, če se te hoče kdo lotiti, in le s hudim ustavi se mu, če ubežati ne moreš. Pokrižaj se, zakliči v pomoč Jezusa in Marijo, svojega angela variha, pa tudi ljudi. Ne bo ti hudoben človek vzeti mogel, kar je tebi ljubše kakor življenje, ako

¹ Mat. 12, 36. — ² Mat. 13, 6.

sama nočeš. Bog je s teboj, kdo bi te premagal, če se le malega varuješ. Ali sovražnik nedolžnosti tvoje je zvit; on hoče le en las od tebe in če mu ga daš, splete po malem iz njega močno vrv ali konop,¹ in vlovi tvojo dušo. „Kdor nevarnost ljubi, pokončal se bo v nevarnosti.“²

Ako je hiša nevarna za te, ogiblji se je; zapusti službo in še tolik dobiček, da le svojo čistost ovaruješ. To se pravi po besedah Jezusovih: „izdreti oko, in odsekati roko, če te pohujša.“³ „Kaj pomaga človeku, naj si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.“⁴

7. Sedmi najboljši prijatelj tvoj je usmileni Jezus; le ž njim se združi, vsa bodi njegova, in tudi on bo ves tvoj. Prišel je tvoj Zveličar iz svetih nebes na revno to zemljo po te, da bi te vzel v večno veselje. On, tvoj dobri Pastir, te išče in kliče, kadar se zmotiš in zaideš na nevarni pot pogubljenja; nese te spet na svojih ramah med svoje srečne ovčice nazaj. On, ljubeznivi ženin tvoje duše, daje se ti v presvetem Rešnjem Telesu uživati, napolnuje srce tvoje že na tem svetu s čistim veseljem in z zadovoljnim življenjem: v

¹ Sv. Avgustin. — ² Sirah 3, 27. — ³ Mat. 5, 29—30. — ⁴ Mat. 10, 26.

Očetovi hiši pa ti pripravlja, kakor skrben brat svoji sestri, častit sedež večnega zveličanja. Kje najdeš takšnega prijatelja, da bi te ljubil zvesteje? — „Ali bo mati pozabila svoje dete,“ pravi on, „jaz te ne bom pozabil nikdar.“¹ Moja hči, tako te vabi usmiljeni Jezus, daj mi svoje srce! „Ali more prijatelj bolj ljubiti prijatelja, kakor da dá svoje življenje zanj?“² „Tudi jaz sem umrl za te, da bi ti večno živela. Vse sem jaz tebi dal, ali boš ti mene zapustila, in svoje srce dala rajši zavodljivemu svetu, kakor pa meni?“ — Oh, ljuba sestra! bodi Jezusu zvesta; le pri njem boš srečna. Ako se ti hudo godi, le k njemu se obrni najprej, zakaj on sam pravi: „Pridite k meni vsi, ki trpite, in ste obloženi, in jaz vas bom poživil.“³ Če te obdajajo hude skušnjave, le iz srca vzdihni k njemu, in vse hudo te bo zapustilo; zakaj Jezus premagovavec pekla in smrti je varih in vojvoda tvoj. Ako zajdeš v strašno grešno priložnost, njega zakliči na pomoč, in premagala boš vse vidne kakor nevidne sovražnike ter veselo porečeš s svetim Pavlom: „Vse zmorem v njem, ki me močno stori.“⁴ „Kdo me bo ločil od ljubezni Jezusove? nadloga ali bridkost? ali lakota?

¹ Iz. 49, 15. — ² Jan. 15, 13. — ³ Mat. 11, 28.
— ⁴ Fil. 4, 13.

ali golota? nevarno preganjanje ali meč? — Trdno vem, da me ne bo ne smrt, ne življenje, — ne sedanje, ne prihodnje, ne sila, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar mogla ločiti od ljubezni božje, ki je v Jezusu Kristusu, mojem Gospodu.“.¹

8. Osmá prijateljica tvoja je Marija pročišta devica, ljubezniva mati nedolžnih duš. Ona je devica bila, devica rodila, in je devica ostala, vsem deklicam najlepši vzgled. — V mladih letih kaže ti, kako naj tiho in bogaboječe živiš. Proč od vsega posvetnega šuma je svojim staršem bila v vsem pokorna. Svet je ni poznal, in vendar jo je Bog izvolil za blaženo mater svojega Sina. Sramežljiva in čista devica ni poznala moškega spola, in celo angela se je prestrašila, ko ji je češčenje izporočal.

Vsa ljubezniva je bila Marija do svoje žlahte; šla je obiskat svojo že priletno teto Elizabeto, in lepo ji je stregla tri mesece. — V tovarišiji je božja hvala bila njeno veselje; ostala je le pri poštenih in bogaboječih ljudéh.

Svojemu možu, Svetemu Jožefu, je bila Marija zvesta tovarišica v žalosti in v veselju. Vsa pokorna je ž njim šla v Bet-

¹ Rim. 8, 35—39.

lehem k popisovanju, in bežala v daljno egiptovsko deželo pred Herodežem; pa tudi k službi božji je pridno hodila ž njim. Bila je skrbna gospodinja za svojo hišo, pa tudi usmiljena sosedka, in naprosila je svojega božjega Sina v Kani na Galilejskem, da je s čudežem pomagal svatom, in jim vodo v vino premenil. — Božji volji vdana je bila v sreči in nesreči; ponižna dekla Gospodova tudi pod križem svojega Sina.

„Blaženo je Marijino telo, ki je nosilo Jezusa, blažene prsi, ki so njega dojile; blažena si pa tudi ti, ako živiš po naukih Jezusovih,¹ in posnemaš Marijine čednosti. — Rada, rada misli na Marijo, in preišluj, kako je ona živela in zvesto Bogu služila. Ne pozabi, koliko je ona trpela, da tudi ti rada voljno trpiš. — Časti njo, kraljico nebes in zemlje; hodi ob njenih svetih godovih k izpovedi in še bolj k svetemu obhajilu; moli posebno ob sobotnih večerih litanije Matere Božje z lepimi molitvami, tudi sveti rožni venec, kadar utegneš; pa tudi zjutraj in zvečer se ji priporočaj. „Nikoli še ni bilo slišati, da bi kdo zapuščen bil, ki je Marijo prav častil, njene čednosti posnemal, in se

¹ Luk. 11, 27—28.

njeni priprošnji priporočal.“¹ Ljubi jo srčno, in bodi Marijina dobra hči, tudi ona bo tvoja skrbna mati.

9. Deveti prijatelj tvoj je zvesti angel varih, ki ti ga je Oče nebeški dal za tovariša, da te spremlja in vodi od zibeli do pokopališča.² On ti daje dobre misli, pred hudim te svari in k dobremu opominja. On nosi tvoje molitve pred nebeški prestol milosti božje, stoji pred obličjem Očeta nebeškega in prosi za te. On vidi vsa tvoja najskrivnejša dela, vsepovsodi je pri tebi, in tožil te bo enkrat na sodbi, ako se ne boš greha varovala. On se pa tudi veseli, kadar se resnično poboljšaš.

Ne pozabi zatorej, ljuba deklica, svojega angela variha; zakaj: „Bog je svojemu angelu ukazal, da te bo varoval po vseh tvojih potih.“³ Vedno bodi čistih misli, poštenega govorjenja in vedenja; rada božjo hvalo prepevaj, tako boš ljuba tovarišica angelov. Časti svojega zvestega variha, priporočaj se mu zjutraj in zvečer, in kliči ga na pomoč v težavah ali v hudih skušnjavah. „Nebeški vojvode,“ uči sv. Bernard, „morejo, hočejo pomagati in ti tudi pomagajo, ako jih pokličeš na pomoč. Le sama se ne podaj v hudo!“ — „Poglej,“

¹ Sv. Bernard. — ² Sv. Hijeronim. — ³ Ps. 90, 11.

pravi gospod Bog, „jaz hočem poslati svojega angela, ki pojde pred teboj; on te bo varoval na potu, in te privedel v kraj, katerega sem ti pripravil. Spoštuj ga in glej, da ga ne zaničuješ. Kadar boš grešila, on ti ne bo prizanesel, v njem je moje ime.“¹

10. Deseti prijatelji in prijateljice tvoje so vsi božji svetniki in svetnice v nebesih. Veselijo se pri Očetu, za te prosijo in ti podajajo kakor bratje in sestre roke, ter želijo, da bi srečno prišla za njimi v nebeško družino večnega veselja.

Spoštuj nebeške prijatelje in prijateljice svoje, posnemaj njihove svete čednosti in vsaki dan se priporoči svetniku ali svetnici, čije god sveta cerkev obhaja. Posebno pa v časti imej svojo sveto patrono, čije ime si pri sv. krstu prejela zato, da bi živela po njenem svetem vzgledu. Za vsako nedeljo najdeš vpričujočih bukvicah življenje ene svetnice v kratkem popisano. Preberi vsako nedeljo, kadarkoli utegneš ali moreš, ene svetnice življenje, zapomni si njene posebne čednosti, ravnaj se po tistih, in priporočaj se njeni priprošnji. Tako boš svoje posebne pomočnice imela v nebesih, in lahko po pravem potu k nebesom hodila; dokler enkrat ob srečni

¹ II. Mojz. bukve 23, 20—21.

zadnji uri tvoje prijateljice pridejo po te, in te ponesó v večno veselje. Amen.

4. Petero zlatih nauk deviškega življenja.

Ako premisliš, ljuba deklica, lepo, sveto življenje božjih svetnic, tvojih prijateljic v nebesih, in pogledaš, kako posvetne deklice v sedanjih časih živé, lahko očitno spoznaš, da se življenje zvestih Jezusovih služabnic in pa življenje posvetnic loči kakor noč in dan. Kaj si boš izvolila, da boš Jezusova in živelá po vzgledu njegovih svetnic, ali da boš posvetna in posegnila za posvetnimi?

„Dvema gospodoma ne moreš služiti“¹: Jezusu, svojemu, ženinu, in pregrešnemu svetu ne moreš biti po volji. Poslušaj, kako lepo ti piše sv. Janez, ta čisti in ljubeznivi Jezusov učenec: „Nikar ne ljubi sveta, tudi ne tega, kar je na svetu. Če kdo svet ljubi, ljubezni božje v njem ni. Vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, in poželenje oči in napuh življenja, ki ni iz Očeta, ampak je tega sveta. Svet pa preide in vse njegovo poželenje; le kdor dopolnuje voljo božjo, ostane vekomaj.“² Svet pomeni vse zavodljive ljudi, nevarne dobrote, grešno

¹ Mat. 6, 24. — ² I. Jan. 2, 15—17.

veselje, in tako blago, ki naše srce od Boga na posvetno vleče in v greh nagiblje. Ljubezen takih reči oslepi dušo in jo pogubi; zakaj kdor svet ljubi, bo s svetom konec vzel. „Kdor ni z menoj,“ govori Jezus, „je zoper mene, in kdor z menoj dobrega ne spravlja, raznaša.“¹ Čigava hočeš biti? Jezusova, ali služabnica sveta?

O ljuba deklica! bodi pridna Jezusova ovčica: le usmiljeni Jezus je tvoj dobri dušni pastir. On, ki pase svetle zvezde kakor bela jagnjeta po visokem nebu, in jih lepo napaja v širokem morju, on je tvoj ljubi pastir. Njega samega si izvoli za svojega ženina, dokler v samiškem stanu živiš; ako boš kedaj hotela vstopiti v sveti zakon, naj ti on po tvojih stariših, predstojnikih in prijateljih izbere ženina, ki bo po njegovi sveti volji. Le tako boš gotovo srečna.

Če pa želiš biti nevesta Jezusova, moraš tudi živeti tako, da boš njegove čiste ljubezni vredna. — Zapomni si torej in globoko si v srce zapiši teh-le petero zlatih naukov deviškega življenja:

1. Hodi večkrat in vredno k izpovedi in pogosto k sv. obhajilu. — Posvetne neveste želijo vedno ali ves čas

¹ Luk. 11, 22.

biti s svojim ženinom; in kolikorkrat imajo priložnost, obiščejo se. Jezus, ženin tvoje duše, posebno prebiva v presvetem zakramentu rešnjega Telesa, in želi, da ga večkrat obiščeš, ter te vabi, rekoč: „Pridite k meni vsi, ki trpite, in ste obloženi, jaz vas bom poživil.“¹ „Jaz sem prava vinska trta, vi mladike. Kakor mladika ne more roditi sama od sebe, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako ne ostanete v meni. Kdor ostane v meni in jaz v njem, on rodi veliko sadú; ker brez mene ne morete ničesar storiti.“² To se pa zgodi v svetem obhajilu, kadar se, če treba, s čisto izpovedjo, živim obžalovanjem storjenega greha in resničnim poboljšanjem vredno pripraviš, in se ž njim združiš pri njegovi sveti mizi; zakaj on sam govori: „Kdor zauživa moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“³

Ako se ženin in nevesta poredko obiščeta, ne bosta se dolgo rada imela; umrla bo tudi tvoja ljubezen do Jezusa, če malokdaj greš k svetemu obhajilu. Usahnila boš v dobrem, kakor mladika, ki jo bodo pobrali in v ogenj vrgli.⁴ Vsako vredno sveto obhajilo je svatovski dan nebeške

¹ Mat. 11, 28. — ² Jan. 15, 1—5. — ³ Jan. 6, 57. — ⁴ Jan. 15, 6.

poroke za dušo, ki Jezusa živo ljubi. In kakor omladi juterna rosa cvetoče rože, še lepše oživi vredno sveto obhajilo čiste duše, ki svojega Jezusa v resnici ljubijo in ga z živo vero pod svojo streho vzamejo.

2. Jezusa sveti spomin vedno ali ves čas v mislih imej in njega nikoli ne pozabi. — Vsako jutro naj bo on prva tvoja misel, da bo prvina mladega dne njemu posvečena. Hitro ko vstaneš, pokrižaj se in pozdravi ga rekoč: „Hvaljen Jezus moj, ki si varoval me nocoj. Varuj me še danes hudega, da bom tebi zvesto služila.“ — Vsaki večer, preden se uležeš, pokrižaj se in njemu se priporoči, rekoč: „Ljubi Jezus! lepo te zahvaljujem za vse dobrote, ki sem jih danes od tebe dobila. Tudi noč prihodnjo ne zapusti me, in odpusti mi, kar sem pregrešila. Daj mi sladko spati, v jutro zdravi vstati, in spet iti veselo na svoje delo.“ — Tako boš vsaki dan z Bogom začela, in srečno z Bogom nehala.

3. Očitno skazuj svojo ljubezen do Jezusa in ne sramuj se ga pred ljudmi. — Posvetna nevesta nosi vidno znamenje svojega ženina, prstan na roki, da ne pozabi, komu se je obljubila. Prstanov tebi nositi ni potreba, zakaj znamenje ljubega Jezusa je tebi vsaki križ, ki ga na polju vidiš, in te spominja na

njega, ki te je na križu odrešil. Kadar mimo križa greš, vselej glavo nagni in pozdravi Jezusa, rekoč: „Molim te, križani Jezus, in te častim, ker po tvoji smrti na križu biti zveličana želim!“ — Vsaka posvečena cerkev je njegova hiša, ki te na njega opominja. Kadar mimo hodiš, v cerkev stopi, in klečé pozdravi svojega Zveličarja. Ako pa v cerkev ne moreš, opravi pred vratmi svoje pozdravljenje. — Kolikokrat slišiš v jutro zgodaj juternico, ali opoldne angelsko češčenje, večno luč ali večernico zvoniti, spomni se, da je to njegov glas, ki kliče, da bi ga ne pozabila, ampak vredno ga počastila, in Marijo, njegovo ljubo mater. Le gredoč pokrižaj se, in odmoli angelsko češčenje; tako boš lepo darovala svojega ženina, usmiljenega Jezusa.

4. Rada božje nauke premišljuj, in svoje srčne želje le k nebesom povzdiguuj. — Najslajše veselje ima posvetna nevesta, ako sliši ali kaj lepega bere o svojem ženinu. Vsako nedeljo in zapovedani praznik imaš pa tudi ti zlato priložnost, da v sveti božji hiši veliko lepega bereš.

Zatorej naj bodo pridige in krščanski nauki tvoje največje veselje. „Kdor je iz Boga, besedo božjo posluša.“¹ — Namest-

¹ Jan. 8, 47.

niki božji so prijatelji tvojega ženina; on jih pošilja tebi svojo voljo oznanjevat, tebe opominjat, k sebi vabit in ti kazat pravo pot. Če njih rada ne poslušáš, tudi Jezusa ne ljubiš. Kadar v spomladnem ali v igrednem jutru ljubo solnce rožice posije, veselo pridne bučelice na polje letijo po razcvetelih rožicah sladkega medú nabirat: vsaka nedelja in svet praznik je tudi za te lepo jutro dušnega življenja.

Jezusov nauk je solnce tvoje, vsaka pridiga in krščanski pouk je žlahtna rožica, od katere naj duša tvoja sebi medú nabira za večno življenje. — Ali če imaš ob svetih dneh več lepega časa, o ne praznuj! Moli ali beri dobre in svete bukvice; po njih on tebi piše, in njegov duh govori s teboj. — Tvoje veselje naj bo, v tovarišijah pogovarjati se o božjih rečeh, ki si jih slišala v cerkvi ali v kakih bukvicah brala. Nespodobne pogovore svojih tovarišev in tovarišic pa, kakorkoli moreš, v lepo obračaj, da se ne bo Bog razžalil in bližnji pohujšal.

5. Skrbi za svoje tovarišice, k dobremu jih opominjaj in hudega varuj. — Nevesta, ki ljubi svojega ženina, skrbi tudi za njegovo žlahto. Vsi smo ene žlahte, otroci Očeta nebeškega; tvoji tovariši in tovarišice so tudi bratje in sestre Jezusa, ženina tvoje duše. Če njega ljubiš, skrbela

boš tudi za-nje. — Ako vidiš, da je kaka deklica tvojega znanja v pregrešni nevarnosti in začne slabo živeti, ne pusti je po nevarnem potu hoditi. Lepo po samem jo posvari; in če te sluša, pridobila si svojo sestro. Ako pa se ne zmeni za te, privzemi še eno, katero spoštuje, in v pričo nje zopet posvari svojo sestro. Če pa tudi to ne pomaga, povej predstojnikom, katerim je v skrbi: starišem, rednikom, gospodarjem ali tudi dušnim pastirjem, naj jo oni posvarijo. Ako pa tudi teh ne bo poslušala, ne imej nobene obhoje več ž njo, da tudi tebe ne pohujša: zakaj taka je trdovratna, očitna grešnica.¹ To te uči Jezus, tvoj ženin. — Ne srdi se, ako te ravno tvoja posvarjena tovarišica zato sovraži ali tudi preklinja; tvoj Jezus te bo blagoslovil za to. „Ako kdo med vami zajde od resnice,“ govori sv. Jakob, „in ga kdo zavrne, ima vedeti, da kdor grešnika ali grešnico vrne od njegove pregrešne poti, reši njegovo dušo smrti, in pokrije grehov veliko število.“² — Kadar pa vidiš, da se katera tvojih tovarišic pregreši ali hudo pade, ne potisni je v globočino: ne posmehuj se ji, brez potrebe ne govori slabega o njej. Greh

¹ Mat. 18, 15—17. — ² Sv. Jakob 5, 19. 20.

sovraži, a grešnico ljubi! Le žaluj in moli za njo, da bi Jezus nikdar ne zapustil svoje izgubljene ovčice. Pomagaj ji, kar in kakor moreš, da se poboljša. To je na tem svetu angelsko delo. O naj bi deklice tako lepo druga za drugo skrbele, kako veselo in srečno bi v pravi prijaznosti in ljubezni časno in večno živele!

Glej, poštena krščanska devica, tako se zvesto služi Jezusu! Hudobni svet te bo sovražil, ako ne živiš posvetno kakor druge. Razbrzdani moški te bodo za tercijalko imeli, zablodle ženske te bodo obrekovalle in vpraševale, rekoč: „Ali hočeš topla v nebesa iti?“

Pa ne zmeni se za vse to; saj se je tudi Jezusu tako godilo, kar je vsem svojim povedal popred ter dejal: „Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil poprej ko vas.“¹ — Veseli se za Jezusa delj zaničevana biti, in bodi podobna dobrim ženam, ki so Jezusu do konca zveste ostale, tudi pod njegovim križem stale, ko so ga, razun Janeza, zapustili vsi drugi prijatelji. Zatorej se je pa tudi Jezus tem dobrim dušam po vstajenju prvič prikazal in jih razveselil. — Hitro se bo tvoja žalost v veselje premenila; in oni, ki se ti smejijo, bodo žalovali, rekoč: „Te so,

¹ Jan. 15, 18.

katere smo nekdanj zasmehovali, in v zasramljiv pregovor imeli. Mi neumneži smo imeli njih življenje za nespamet, in njih konec za nečast: glejte, kako so zdaj prištete med božje otroke, in njih del je med svetniki.“¹

5. Beseda zavojenim deklicam.

Skoraj bi bil pozabil na vas, uboge zavojene grešnice, katerim je bela lilija svete čistosti umrla, ki ste oblačilo svatovsko z nesramnim dejanjem oskrunile — raztrgale deviški venec nedolžnosti.

1. Rajši bi se jokal za vas, kakor vas učil. Gore bodo spet ozelenele, vašega poštenja ne bo nazaj; cvetlice bodo spet cvetele, roža vašega devišтва je odcvetela vekomaj. Tako mlade, pa že tolike grešnice! — Po široki cesti nesramne pregrehe vas peklenski sovražnik žene na vrvi posvetne ljubezni, in vaš angel varih se za vas joka. Veliko vas posnema Magdaleno grešnico; ali redka je, ki bi se prav spokorila in posnemala Marijo Magdaleno spokornico.

2. Zastonj skrivate svoje pregrešno dejanje pred svetom; čednost in pregreha se

¹ Modr. 5, 3—8.

človeku na obličju poznata. Kakor se sveta čistost lepo sveti, tako se prej ali slej nesramnost grda prikaže. Vaša vest vas tožuje, kaj ste storile, in vas bo grizla kakor ogenj, kateri ne ugasne. Vroče solze boste točile, pa svoje grdobe ne boste omile, ne pogasile strašnega ognja, ki že za vas gori, ako se hitro ne spokorite in resnično ne poboljšate, grdega znanja ne opustite in ne raztrgate pregrešne ljubezni. Pot nedolžnosti ste izgubile; le samo ena pot vam je še v nebesa odprta: pot ostre pokore.

3. Da se vam revam živo pokaže prava pot pokore, pogledjte in berite, kaj je storila Marija Egipčanka. Popis se nahaja v Življenju svetnikov“ dné 9. malega travna. — Poklekните rade pred podobo Marije; ona je pribežališče grešnikov, tolažnica žalostnih; tudi vas ne bo zapustila v toliki revščini mati mila. Svoje pregrehe milo objokajte, pregrešne zveze neutegoma raztrgajte in potem k izpovednici tecite. Kar vam spovednik naročé, zvesto storite in stanovitne v pokori kakor Marija Egipčanka ostanite do smrti. Tudi spokornicam je pripravil usmiljeni Jezus veličasten prostor v nebesih.

6. Deviški venec.

Sedem žlahtnih rožic, devištva najlepših čednosti.

Po nekaterih krajih imajo deklice navado, da o svetih nedeljah in praznikih v poletnem času z rožicami venčajo podobo križanega Jezusa, zato, menim, da bi mu skazale svojo ljubezen. Lepa šega je to, če se le greh ne dela pri tem opraviilu, in deklice tako živijo, da so vredne Jezusu vence plesti. Ali še lepši venec Jezusu spletati iz rožic, ki poleti in pozimi cvetijo in ne obletijo vekomaj, uči se, krščanska deklica, iz sedem svetih rožic deviških čednosti! — S trdno voljo stanovitnosti jih boš sadila, s srčno molitvijo polivala, da bodo v tvojem vedenju lepo cvetele. — Poklekni zatorej, kadar utegneš, v cerkvi ali pa doma pred podobo Jezusovo, in reci iz živega srca:

Usmiljeni Jezus, ti ljubi ženin čistih duš! vzemi danes majhen dar mojega srca, ki te vredno ljubiti želi. Vsaka nevesta hoče svojemu ženinu lepo veselje napraviti; to tudi jaz želim. Kaj pa bi jaz dala tebi, ženin duše moje, da bi ti ugajalo?

Sedem nebeških rožic svetih deviških čednosti hočem zasaditi v svoje srce, ž njimi lepšati prebivališče tvoje in skrbeti,

da se nobena ne posuši, da čednost, ki tebi ugaja, v mojem srcu ne umrje.

1. Prva rožica naj bo bela lilija, podoba čiste nedolžnosti. Pri svetem krstu sem jo od tebe, moj Jezus, dobila, Marija mi je jo izročila; zato rej hočem sveto nedolžnost varovati skrbno, kakor svoje oko. Vsake grešne priložnosti se bom izogibala, v slabe tovarišije ne hodila, ne-spodobnih pogovorov in zavodljivega prilizovanja ne bom poslušala, z moškim spolom se ne pečala, svoje oči varno ohranila, v vsaki nevarnosti bom tebe klicala na pomoč. — O sveta nedolžnost! bodi lepota mojega srca, in oblačilo mojega telesa, naj da bom s čistim srcem gledala svojega Boga. — Oče, ti Bog mojega življenja, odvrni od mene spačene želje, naj da nečistost v meni gospodarila ne bo.

2. Druga roža mojega srca naj bo modra vijolica, ki le na skrivnem rada cvete, z žlahtnim duhom svoj kraj napolnuje, ponižnosti zala, čedna podoba. Ne bom se ničemurno nosila, ne prešerno med ljudi hodila, ne sama sebe hvalila, drugih ne zaničevala. Mlado lice ocveti kakor roža, lepo oblačilo ne more pregrehe zakriti. Čeravno bi me posvetni ljudje hvalili, za menoj gledali in hodili, saj bi zato vendar ne bila

boljša, lahko pa slabša. Lepo pohlevno hočem živeti, brez potrebe se ne pogovarjati, s posvetnimi ljudmi se ne znaniti, samo skrbeti, da tebi ugajam in pa dobrim, poštem ljudem. Za vso posvetno lepoto in dobroto ne maram, ker le tebi ugajati želim.

3. Tretja roža čednosti moje naj bo zeleni rožmarin, pobožnosti ali bogaboječnosti živa podoba. Poslušati hočem, o Jezus, zvesto nauke tvoje. kakor Marija, Mártina sestra, ki je pri tvojih nogah sedela; rada moliti, prav pogosto vest izpraševati, skrbno čuti, da v pregrehah ne zaspim. Kakor modre device hočem vedno pripravljena biti, kadar me k sebi zakličeš. Skrbeti hočem za to, kar je tebi po volji, ne pa zavodljivemu moštvu tega sveta, da si bom najboljši del izvolila, ki mi nikdar ne bo odvzet.

4. Četrta roža moja naj bo žlahtni klinček (nagljec), drage pridnosti lepa podoba. Rada bom slušala stariše svoje, tudi gospodarje in gospodinje, kadar mi ti to zapoveš, naj da bom v svojem življenju tebi dober duh. — Pridno in zvesto hočem delati, ne le na videz zavoljo plačila, saj boš ti enkrat moj večni plačnik.

Rada ko Marta bom drugim stregla, sebi pritrgovala, ubožčekom dajala; en-

krat mi boš vse to povrnil, kadar mi veselo porečeš: „Blagor tebi, dobra in zvesta dekla, ker si bila v malem zvesta, hočem te črez veliko postaviti, pojdi v veselje svojega Gospoda!“

5. Peta rožica mojega življenja naj bo sinja potočnica, zadovoljnosti lepa podoba. Veselo hočem v tem stanu živeti, v katerega si me postavil; saj je le ta najboljši za me, ker si ga sam mi izbral. Tudi s slabejšim živežem, slabšo jedjo hočem zadovoljiti se, saj le en časek na zemlji živim. Gosposkega ali prevzetnega oblačila si ne bom omišljevala, imenitnih služeb tudi ne iskala, ker so one sploh bolj nevarne, kakor pa mirni kmetovski stan. Ne bom se vadila mehko živeti, ker razvada onesrečuje največ ljudi.

Le v nebesih so moje želje, tamkaj iščem svoje veselje, le gor na nja bom pogledovala. „Kjer je moj zaklad, naj bo tudi moje srce.“

6. Šesta rožica naj bo rdeča vrtnica, potrpežljivosti vidni spomin. Voljno bom nosila križe in težave, ki nam v nebesa pomagajo. Tudi ti, moj Jezus, si moral trpeti in po trpljenju iti v svoje veličastvo, zakaj bi ne trpela grešnica jaz? — Ne bom se jezila, ne preklinjala, tudi ne hudo s hudim povra-

čevala, ker me ti lepo pohlevno biti učiš. Po potu trpljenja bom voljno za teboj hodila, ker me za seboj vabiš ter govoriš: „Kdor hoče za menoj priti, naj zadene svoj križ in hodi za menoj!“ naj da bom, kjer si ti, Zveličar moj, tudi jaz, služabnica tvoja.

7. Sedma roža čednosti mojega srca naj bo vesela solnčnica, podoba božje ljubezni. Kakor se ona za svetlim solncem ozira, pogleduje in obrača, hočem tudi jaz gledati samo za teboj.

Nečiste ljubezni ne pustim v svoje srce; sam ti, Jezus moj, prebivaj v njem! Moškega spola ne poželim, in nočem nobenega poznati, dokler ni tvoja sveta volja. „Glej, jaz sem dekla mojega Gospoda; naj se mi zgodi po tvoji besedi!“ — Le samo eno te prosim, le samo eno želim: naj te vekomaj ljubim, ker si tudi ti me ljubil, prej nego sem jaz tebe poznala.

Teh sedem rožic mojega srca vzemi, o Jezus, naj bodo tebi prijeten dar! S temi čednostmi hočem lepšati svoje življenje, iz teh rožic tebi spletati deviški venec, dokler boš enkrat, ženin moj, dal mi zanj krono življenja večnega; ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom in svetim Duhom vekomaj. Amen.

7. Devišтва osmero veselje.

Nahajajo se ljudje, ki pravijo, da tako deviško, „sveto“ in „pobožno“ življenje je preveč dolgočasno ter brez vsega in vsakega veselja na svetu. Toda le nevednost in velika dušna slepota more kaj takega trditi. Poglejmo! Kaj pa ima ta „svet“, in katere so njegove dobrote, ki jih svojcem ponuja in daje; pa primerimo ž njimi to, kar je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo.

I.

Znane so dobrote tega sveta; le nekatere naštejmo. To so na primer:

1. Jed in pijača, obilno naložene mize, veselo gostovanje ... Ali kaka se človeku godi pri tem? Videli smo svate, ki so se gostili po tri, po štiri dni, da jih je glava bolela, da jim je želodec nadlegoval, da so bili čisto zdelani in pobiti. Nezmereno zauživanje jedi in pijače mori in pogublja dušne in telesne moči; požrešnost je košata mati mnogoterih bolezni, tako učijo vsi zdravniki. Hvala lepa za tako veselje! Sicer tudi vemo, da je večina ljudi na zemlji takih, ki mnogokrat še najpotrebnejšega živeža in vsakdanjega kruha ne gleštajo!

2. Veselo rajanje, godba in ples ... Oj reve! Najmilejše godbe se človeško uho v kratkem naveliča in celó zoperna nam postane, če jo moramo predolgo poslušati. Poglejte, kakšni so mladi ljudje, kateri so celo noč predivjali na plesišču? Pomislite, koliko vrlih mladeničev in zalih devic je pokopal nesrečni ples v najlepšem cvetu življenja!

3. Posvetna ljubezen — nečistovanje ... No, le imejte, posvetnjaki in posvetnjače, to veselje meseno, ki družega ni, kakor le smrad in gnusoba, grda skrumba duše in telesa! Pa povprašajte včasih v eni ali drugi bolnišnici: povedali in pokazali vam bodo, da najostudnejši nesrečneži so tisti, ki jih je tja privedla nečistost. Modro govori o takih sv. Duh: „Gniloba in črvi so njih plačilo!“¹ — „Ženska nesramnica — poteptana bo, kakor blato na cesti.“² — „Nečistniki bodo imeli svoj del v jezeru od ognja in žvepla gorečem.“³

4. Prevzetnija svetá, dragocena obleka in lišp. Ah, kdor ima pravo spoznanje, vé, da vsaka, tudi najdražja obleka, „žida in žamet“, poslednjič vendar nič družega ni, kakor revna cunja in capa, ki sprhni.

¹ Sir. 19, 3. — ² Sir. 9, 10. — ³ Apok. 21, 8.

5. Bogastvo, posvetno premoženje, blago in denar. Da, zlato in srebro, trda ruda — le ugrizni in najej se je, če si kos! — Naš božji Učenik pa nas milo svari, rekoč: „Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, če pa dušo svojo izgubi!“ In sveti Pavel nam zagotavlja, da smo nagi prišli na svet, in da ni nobene dvombe, da tudi s seboj ne bomo odnesli ničesar.

6. Visoke časti, imenitne službe. Vse dim in veter, prazni mehurji! Sicer pa deklica prostega rodu, kaj neki in kako čast bi tebi mogel podariti svet? Hočeš li postati imenitna gospa? Grofica ali celó kraljica? Kaj ne da, smešno!

7. Zakon, veselo zakonsko življenje: snažno domovišče, lepo posestvo, zvest, srčno ljubeč mož, pridni, ljubeznivi otročiči. No, gotovo, deklica, to je edino, kar moreš na svetu najti in si pridobiti, kar je vsaj nekolike stalnosti in vrednosti. Vsi vemo, da je sv. zakon od Boga ustanovljen, da je za ohranitev človeškega rodu ter za splošni državni red celó potreben, da ga ravno zato tudi naša sveta cerkev nikomur ne prepoveduje, kdor je zanj sposoben. Tudi ta knjižica „Krščansko devišstvo“ ni, da bi te odgovarjala od zakona; nasprotno ti nasvetuje: le brez vse skrbi in brez pomišljanja stopi v sveti

zakon, če te vanj kliče božja previdnost, kar boš spoznala iz tega, če čutiš v svojem srcu veselje in nagnjenje do zakonskega življenja, in če te tvoji stariši, dobri prijatelji in učeniki nagovarjajo k temu.

Le tega nikdar ne pozabi, krščanska deklica, če hočeš kedaj v zakonu srečno živeti, da ga moraš brez greha začeti! Dolgotrajno pregrešno znanje pred zakonom ne prinaša nikoli sreče in veselja v zakonu.

Dalje vedi, deklica, tudi to, da sto in stokrat večje bridkosti te čakajo v zakonu, kakor pa če „tako“ ostaneš. To očitno oznanjuje veliki učenik božji, sv. Pavel, v znanih besedah, ki se berejo v prvem listu do Korinčanov 7, 25—34. To berilo najdeš v bukvah svetih evangelijev na pr. na god sv. Jederti device, dne 17. sušca, ali na god sv. Uršule, dne 21. vinotoka. Najdeš je tudi v te knjižice molitvenem oddelku pri sveti maši. Vredno je, da je večkrat prebereš in premišljuješ. Sv. Pavel uči, da je bolje tako ostati, namreč v samskem in deviškem stanu; da se sicer nič ne pregreši devica, katera se omoži, vendar pa dostavlja pomenljivo: „da nadloge mesa bodo imeli taki“, kateri se v zakon podajejo. Si že videla kedaj zakonsko ženo, ki je mati petero, sedmero ali še več otrok? Poprosi

jo, naj ti dopove, koliko bolečin in težav da je ž njimi prebila, preden jih je spravila na noge.

Sicer pa veljajo pri tem, kar zadeva deviško in zakonsko življenje, besede Gospodove: „Veliko je poklicanih, pa le malo je izvoljenih“; in pa dostavek, katerega je izgovoril, ko je svojim apostolom razlagal dotične skrivnosti: „Te besede (to je tega nauka) ne razumejo vsi, ampak le, katerim je dano.“¹

Vedno resnične pa ostanejo besede sv. Pavla, s katerimi se končuje zgoraj imenovano berilo: „Ženska neomožena in devica misli na to, kar je Gospodovega: da bi bila sveta na telesu in na duhu v Kristusu Jezusu Gospodu našem.“

II.

Vidiš, ljuba krščanska deklica, če resno premišljuješ „dobrote tega sveta“ eno za drugo, prepričaš se hitro, da svet istinito nima kaj prida za te. Revno je vse, medlo in puhlo, kar ti ponuja, ter ni vredno ljubezni tvojega srca, ki je je Bog stvaril za se. Večna resnica ostane, kar je izgovoril že stari Salamon, da je vse na svetu le sama gola ničemurnost, in resnico govori sv. Janez apostol, ki uči, da vse, kar

¹ Mat. 19, 11.

je na svetu, je poželenje mesa in poželenje oči in napuh življenja.

Primerimo zdaj, kakšno pa je veselje tistih, ki Bogu služijo in njega zvesto ljubijo. Ali ga je sploh kaj — takega veselja? Katero pa je? Rade bi to veselje poznale, kaj ne, dekleta?

Glejte, dozdeva se mi, da mile besede sv. Pavla: „Nobeno oko še ni videlo, nobeno uho še ni slišalo, in nobeno človeško srce še ni občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo“ ...,¹ ne veljajo le samo o prihodnjem nebeškem veselju, marveč tudi o notranji srčni blaženosti, ki jo pravični ljudje uživajo že tukaj na zemlji in ki o njej brezbožniki nimajo nobenega pojma. In če nas sv. Pavel opominja, rekoč: „Veselite se v Gospodu! zopet rečem: veselite se!“;² in če nam naroča: „Vedno se veselite!“;³ in v svojem listu do Efežanov celó zahteva, naj bi si popevali od samega veselja: „pojte in popevajte Gospodu v svojih srcih“⁴ (kako bi si neki človek v svojem srcu pel?!), smelo rečem: da vsi ti opomini k veselju veljajo v prvi vrsti najbolj ravno deviškim dušam, čistim mladeničem in nedolžnim devicam!

¹ I. Kor. 2, 9. — ² Fil. 4, 4. — ³ I. Tes. 5, 16.
— ⁴ Efež. 5, 19.

Osmero veselje vam bom naštel, prav da le samo naštel, ker obširno tega razlagati tukaj ne gre, ko vemo, da so o vsaki posamezni točki napisane mnoge debele knjige.

1. Največje veselje deviškim dušam je ljubi Jezus sam, On njih nebeški božji ženin. Njemu je devica zaročena; ž njim združena in zedinjena živi kakor angel v človeškem telesu na zemlji. Po zemlji hodi, med ljudmi se bavi, toda „prebivanje naše je v nebesih“, govori s sv. Pavlom. Telo se pomika po revni zemlji, duša pa se venomer izprehaja po nebeških dvoranh. Nekako sladko zamaknjena gleda neprestano svojega božjega ženina. „Blagor jim, kateri so čistega srca; Boga bodo gledali...“; gotovo da že tukaj na zemlji čiste duše po večjem spoznanju in obilnejšem razsvetljenju Boga celó drugače gledajo, kakor meseni slastneži.

Jezus jim je največja sladkost že na zemlji, kakor jim bode nekda v nebesih največje zveličanje, najslajša radost. „Moj Jezus, moj edini, moje vse!“ taki so njeni vzdihljaji.

Ah, na celem svetu tem
druge rádoti ne vem,
le jedini Jezus ti
meni vse veselje si!

To je pesem njenega srca. Rada moli z besedami sv. Pavla:¹ „Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? ... Nobena stvar nas ne bode mogla ločiti od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu!“ In zopet: „Živim, pa ne živim jaz, ampak Kristus živi v meni.“

2. Ravno ta srčna ljubezen do Jezusa je, ki potem vabi krščansko devico tudi k pogostemu sv. obhajilu. V njem se vidno in resnično družijo in zedinjuje s svojim božjim ženinom. „Kdor je od tega kruha, ostane v meni in jaz v njem.“ Tukaj obhaja vedno nebeško gostijo z božjim Jagnjetom, ljubim Jezusom, zauživa Boga že na zemlji, kakor ga angelci božji zauživajo tam gori v nebesih. Tukaj prejema vedno in vedno novo moč, da se more krepko in junaško ustavljati vsej zavodljivosti sveta in vsem zvijačam hudega duha; dan na dan se na novo ogreva pri božjem ognjišču, pri presv. božjem Srcu Jezusovem, in zajema iz glavnega izvirka ljubezni božje. „Kdor je od tega kruha, ima življenje v sebi.“ Bogoljubne device imajo hvalevredno navado, da vsako nedeljo in vsaki praznik pristopijo k božji mizi, pa še tudi med tednom včasih, na

¹ Rim. 8, 35. dr.

pr. ob petkih, ob Marijinih sobotah. Le poprašaj svojega izpovednika, in tudi tebi se bode rado prisodilo to nebeško veselje.

3. Nadalje prihaja ravno tudi iz te svete ljubezni do Gospoda Jezusa, ki jo sv. obhajilo vedno na novo oživlja, goreča želja: udeleževati se dan na dan daritve sv. maše z obhajilom vred. Vsi iskreno verujemo, da je v najsvetejšem zakramentu oltarja Jezus Kristus živo, resnično, gotovo in bistveno pričujoč po svoji božji in človeški naravi in da ravno v tej skrivnosti čudežno ponavlja daritev svojo, opravljeno na sv. križu, ponavlja darovanje neskončne ljubezni svoje dan na dan neštetokrat na oltarjih naših za zveličanje vsega človeštva! V presveti posvečeni hostiji, kakor se nam kaže pri povzdigovanju vsake sv. maše, gledamo prečudežne nebeške reči, in menda res nikjer drugod ne veljajo besede Gospodove v toliki meri, kakor v oziru na presv. Rešnje Telo Jezusovo, besede znane: „Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite!“ — „Vam je dano, spoznavati skrivnosti kraljestva božjega!“

Kdo se bo čudil, če vidi, da bogoljubno dušo srce vleče dan na dan k oltarju božjemu, k daritvi svete maše, k združitvi z Jezusom! Tukaj vidi in gleda Njega, ki ga ljubi njeno srce; tukaj ga lahko vsako

jutro pozdravlja v srčni ljubezni, ga moli, časti, hvali in poveličuje, izročuje se vedno na novo v njegovo varstvo, in če že ne more vselej, kadar bi to poželelo njeno srce, resnično in popolno se združiti z njim v sv. obhajilu, opravlja vendar to nebeško zedinjevanje vsaj na duhovni način.

Oj, koliko nebeške radosti in koliko rajske sladkosti zauživa krščanska devica vsaki dan iz daritve božjega Jagnjeta Jezusa Kristusa, pa tudi koliko milosti in neprešteti dobrot zajema njena duša iz tega neusahljivega studenca božje ljubezni in božjega usmiljenja! Po pravici je rekel prerok: „Z veseljem bodete zajemali vode iz studencev Zveličarjevih!“ — „Jaz sem kruh življenja; kdor k meni pride, ne bo lačen, in kdor v me veruje, ne bode žejen nikoli.“¹

4. Obilno, preobilno veselja zauživa vsaka bogoljubna devica, kakor sploh vsaki pobožni človek, pri opravljanju molitve in svetega premišljevanja. V tem oziru pač ni treba nobenega razlaganja ali dokazovanja. „Saj ste že okusili, kako sladek je Gospod.“² — „Kako sladki so grlu mojemu izreki tvoji; črez med so ustom mojim!“³ — Sveta evangelja in

¹ Jan. 5, 35. — ² I. Pet. 2, 3. — ³ Ps. 118, 103.

nedeljska berila, pridige, krščanski nauki, zgodbe sv. pisma, pobožne knjige, mile skrivnosti Marijinega presvetega rožnega venca in drugo, v vsem tem nahaja vsaka, tudi priprosta deklica, vedno svetega premišljevanja dovolj.

5. Naj še imenujem lepe cerkvene slovesnosti, sv. cerkvene čase in obrede, sv. očitno službo božjo itd., pa mi povejte, krščanska dekleta, koliko svetega duhovnega veselja vedno in vedno prejimate iz vsega tega! Kako se raduje vaše srce v veseli božični dobi, ko gledate v duhu milo božje Dete Jezusa in njegovo brezmadežno mater Devico Marijo, ter poslušate glas nebeškega angela, ki je pastirce budil, rekoč: „Veliko veselje vam oznanjam“ itd.

V svetem postnem času sicer radi žalujemo ob križu našega božjega Odrešenika z njegovo žalostno materjo, ali s toliko večjo slastjo odmeva potem v našem srcu vesela velikonočna aleluja. Tako so vsi prazniki Gospodovi in Marije device, pa tudi ljubih angelov in svetnikov božjih polni duhovnega veselja za vsako verno krščansko srce. Da, še celó posamezni dnevi vsakega tedna so nam pomenljivi. Ssveto cerkvijo obhajamo radi vsaki ponedeljek spomin ljubih angelov božjih in

vernih duš, v torek sv. apostolov Gospodovih in sv. Ane, ob sredah sv. Jožefa, deviškega ženina Marijinega; vsaki četrtek nam je milodrag dan presv. Rešnjega Telesa, vsaki petek spomin bridke smrti Jezusove na sv. križu, vsaka sobota še posebno ljubljén dan Marijinega češčenja, in vsaka nedelja, dan vstajénja, je že od nekđaj odločena počesčenju in dolžni zahvali presvete Trojice.

6. Otroško spoštovanje in češčenje preblažene Device Marije, izvoljene matere Jezusove, veličastne kraljice nebes in zemlje. Kakor je storila sv. Terezija, tako si izvoli tudi ti, deklica, Marijo za svojo mater, in skazuj ji vse svoje življenje na zemlji zvesto in gorečo ljubezen, njej, ki je in ostane vseh devic devica. Veselo obhajaj Marijine svetke, goreča bodi o vsaki priložnosti, kadar verno krščansko ljudstvo Mariji skazuje svojo vdanost in pobožno češčenje, na pr. v prelepem Marijinem mesecu majniku, ali v rožanskem mesecu vinotoku. Posnemaj Marijine čednosti, priporočaj se ji vsaki dan, da te bo Marija vsekdar s svojim plaščem zakrivala. Kakor le veš in moreš, povelíčaj Marijo devico, in povišuj njeno slavo in veličastvo! Vsaka izmed vas, dekleta, naj rada popeva in vzdihuje k Mariji devici, rekoč:

Veselje je moje, te ljubiti' vsegdar,
že davno izročila sem srce ti v dar!

Pogostoma moli rekoč:

Jezus, Marija!

Na zemlji tu najslajše mi veselje:

Jezus, Marija!

Po smrti tam edine moje želje:

Jezus, Marija!

Koder greš in hodiš, pobožno na srcu
nosi Marijin sveti škapulir (karmelske Ma-
tere Božje) in pa blagoslovljen molek
imej pri sebi. Lepa in hvalevredna je tudi
šega, da nosijo krščanska dekleta in žene
križec okoli vratú; v tem posnemajo Mater
Božjo, ki je (kakor pravi ustno izporočilo)
po smrti svojega božjega sina ves čas
nosila srebrn, po sv. Lukežu napravljen
križec, v katerem je bilo vdelanih nekaj
trsek s svetega križa.

Ni treba dostavljati, da imajo pobožne
device vedno tudi veliko in posebno za-
upanje do sv. Jožefa, ki je od Boga izbrani
varih krščanskega devištva; tako tudi do
svojega ljubega angela variha, do vseh
angelov božjih in do svojih izvoljenih
nebeških pomočnikov in pomočnic. V
zvestem češčenju in marljivem premiš-
ljevanju in posnemanju njih vzvišenih
vzgledov zajemajo tudi marsikatero rajsko
sladkost, ki je popolnoma neznana po-
svetnjakom.

7. Vesela družba ljubih tovarišic, enako mislečih prijateljic. Združena so med seboj navadno vsa dekleta ene župnije, bodisi v Marijini ali „križevski družbi deklet“, bodisi v bratovščini rožanski, ali pa v tretjem redu sv. Frančiška. Vse navdaja ena in ista misel, eno in ista želja: goreča ljubezen do Jezusa in Marije device, sveta skrb za večno zveličanje. Dobro in vdane so si med seboj; radovoljno si pomagajo druga drugi v vsakem oziru; obiskujejo se, tolažijo se, skupnose kratkočasijo in radujejo, skupno si zapojó veselo pesem; rade se posvetujejo o vsem tem, kar zadeva čast božjo, olepšavanje sv. hiše božje, dobra dela krščanskega usmiljenja, pa tudi tega ne pozabijo, kar zahteva čast in spoštovanje deviškega stanú v domači župniji in včasi tudi še dalje okrog.

Pri sv. Jožefu v Celju (pa tudi drugod) se zbirajo bogoljubne device vsako leto parkrat k sv. duhovnim vajam; do tisoč in še več jih pride včasi vkup iz raznih krajev naše mile slovenske domovine. Oj, kako veselo je gledati tako izvoljeno družbo Kristusovih nevest, ki se druga drugo navdušujejo k stanovitnosti v izvoljenem svetem poklicu! V tem oziru bi pač vedeli velečastiti gospodje misijonarji celjski povedati marsikatero prav zanimivo. Obilno

tečejo pri taki priložnosti solze svetega veselja in goreče ljubezni božje.

Po nekaterih župnijah imajo dekleta svojo lastno stanovsko zastavo, svojo „deviško bandero“, kakor ji tuptam pravijo, celó s svojim napisom, na pr. v Makolah: „Makolska dekleta“. Na eni strani kaže ta dekliška zastava v Makolah nebeškega ženina obdanega od peterih modrih devic, belo oblečenih in lepo ovenčanih; v roki drži zlato krono večnega plačila, ter jih milo vabi k sebi; vseh petero roke, oči in srca k Jezusu obračajo. Na drugi strani je „lurška devica“, ki ljubljenko svojo, deklico Bernardiko prijazno in ljubeznivo k sebi kliče, ki bi jo rada spravila medizvoljeneneveste svojega božjega sina. Saj je Marija sama, ki izbira neveste svojemu sinu. — Kolikanj pomenljivo je vse to! Na svoji stanovski zastavi imajo dekleta celo geslo svoje vedno pred očmi: Z Marijo devico za Jezusa, nebeškega ženina!

Zato se pa tudi pri stanovskih naukih in shodih ta zastava vsakokrat izobesi in dekletom pred oči postavi. Parkrat v letu imajo tudi svojo posebno „dekliško procesijo“ iz župnijske cerkve k podružnici in nazaj domov. Močnejših ena nese križ popred; dve jo spremljata z gorečimi svečami; za križem stopajo po malem mlajše

deklice, kakih dvajset parov; nato pride zastava, ki jo nese močno dekle, njo pa zopet ob straneh spremljata dve tovarišici, držeč vsaka v eni roki trak vihrajoče zastave, v drugi pa gorečo svečo; za zastavo gredo cerkveni strežniki, dušni pastir, pevke, in potem dolga vrsta pobožnih devic. Gredoč molijo z mašnikom presv. Marijin rožni venec, ter vmes popevajo primerne odpevke. Prišedši v podružnico zapojó pred naukom „pesem neveste Jezusove“:

Veseli zemlja se, nebó,
z menoj prepevaj prav lepó:
premilo pesem Jezusu,
mi ženinu preljubemu!

Pobožno in pazljivo poslušajo zveličavne nauke, in po končanem nagovoru zadoni kakor iz enega grla navdušena skupna zaobljuba:

O mili Jezus, v tebe mi verujemo,
ker večna si resnica!
O ljubi Jezus, v tebe mi zaupamo,
ker milost si neskončna!

O sladki Jezus, tebe črez vse ljubimo,
ker ti največja si dobrota,
in vse ljubezni vreden! Amen!

O Jezus, tebi živimo;
o Jezus, tebi umrjemo;
o Jezus, tvoje smo zdaj
in tvoje na vekomaj. Amen.

Ko se je povrnila procesija nazaj v domačo cerkev, izročijo se dekleta skupno svoji preljubi nebeški Materi in zapojó:

Češčena bodi, pozdravljena,
o sladka mati, Marija!
Na večne čase hvaljena,
premila mati Marija!
Le brani nas, le varuj nas,
za nas ti vedno prosi,
in v srcu maternem ves čas
otroke svoje nosi!

Ob koncu še sledi srčno izročilo:

Imena tri najslajša so:
Jezus, Marija, Jožef!
Mi vsi se vam izročamo:
Jezus, Marija, Jožef!

Slišal sem iz dekliških ust, da take lepe skupne stanovske slovesnosti so jim veselje črez vse drugo veselje na svetu!

8. Še eno veselje naj vam imenujem: to je sveti mir božji, ki ga bogoljubna devica vedno uživa v svojem srcu. To je tisti mir, o katerem uči Gospod Jezus sam, da ga svet ne more dati; tisti božji mir, ki po nauku sv. Pavla apostola presega ves um človeški. Ta mir božji je posledica pravičnega, nedolžnega življenja: čisto srce, vest mirna in lahka, ljuba zadovoljnost s svojim stanom, vse to daje pravičnemu človeku neprestano notranje duhovno veselje,

nekako rajsko sladkost duši, katere ne pozna, kdor je okusil ni. In deviške duše, ki so bolj proste marsikaterih skrbi, kakersne tlačijo druge ljudi, in ki se torej tudi dosti laže in bolj stalno pečajo z božjimi rečmi, zauživajo ta božji mir v mnogo obilnejši meri, nego drugi ljudje na svetu. „Blagor njim, ki so čistega srca; Boga bodo gledali.“ — „Vam je dano, da spoznavate skrivnosti kraljestva božjega.“

8. Pot deviške popolnosti.

I.

Katekizem uči, da je krščanska pravičnost: varovati se hudega in delati dobro. Obojno je neobhodno potrebno vsakemu kristjanu; torej ne le samo greha se varovati, marveč tudi dobra dela opravljati. Kdor v smrtnem grehu živi, je sovražnik božji, je mrtev pred Bogom; tudi če kaj dobrega stori, nima nikakega zasluženja za večnost. Greha se varovati je prvo, pa še ni dovolj; drugo je ravno tako potrebno, in to so dobra dela; zakaj vera brez dobrih del je mrtva, in božji Učenik sam se nam grozi, rekoč: „Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadú, se bo posekalo in v ogenj vrglo.“

Drugi del krščanske pravičnosti spolnujemo, če življenje svoje ravnamo vedno natančno in zvesto po božjih in cerkvenih zapovedih. „Ako hočeš v življenje iti, spolnui zapovedi,“ vелеva beseda božja.

Kdor zapovedi božje zvesto spolnuje, razodeva resnično ljubezen božjo, ker „tisti je, ki me ljubi, kdor moje zapovedi ima in jih spolnuje,“¹ uči nas Gospod Jezus sam. In sv. Janez apostol razlaga, rekoč: „To je ljubezen do Boga, da njegove zapovedi spolnujemo.“²

Zapovedi božje spolnovati in dobra dela opravljati, ne iz strahu pred peklom in večnim pogubljenjem, velikoveč iz same čiste in svete ljubezni do Boga, to je krščanska popolnost. Ona nas navaja k temu, da srce svoje vedno bolj in bolj odtrgujemo od vsega posvetnega, da neprestano zatajujemo sami sebe in vsako grešno nagnenje premagujemo, ter da Boga ljubimo v vsem in črez vse drugo.

Ljubezen božja je sicer vsakemu kristjanu v srce vlita čednost, vendar pa moli sv. cerkev, naj bi sv. Duh vedno na novo užigal „ogenj božje ljubezni“ v naših srcih. Znana je molitev sv. cerkve: „Pridi sveti Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v

¹ Jan. 14, 21. — ² I. Jan. 5, 3.

njih ogenj svoje ljubezni!“ Resnično, luč goreča ti bode ugasnila, če ne prilivaš olja v svetilnico; ogenj, še toliko močen, potihne in zamre, če mu zmanjka goriva. Taka je tudi z ljubeznijo božjo: da ostane vedno goreča, to mora biti tvoja skrb in tvoje vedno prizadevanje.

Če pa si, deklica, goreča v vsem dobrem, in rada govoriš s sv. Pavlom, rekoč: „Ljubezen božja nas žene,“ boš rada storila veliko več dobrega, ne le samo to, kar je zapovedano: in v tem se razodeva krščanska popolnost, ali kakor tudi lahko rečemo, krščanska gorečnost. Saj je rekel božji Učenik sam mladeniču: „Ako hočeš biti popoln, pojdi in prodaj vse, kar imaš, in razdeli ubožcem, in imel boš zaklad v nebesih. In pridi, ter hodi za menoj!“¹ Ni mu zapovedal, ni ga silil, temveč dal mu je na voljo: „Ako hočeš popoln biti...“

Vendar pa vemo, da smo več ali manj vsi dolžni skrbeti in prizadevati si za krščansko popolnost. Saj nam je znana prva in največja zapoved, ki velevala: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli!“² Saj nas mili Jezus sam kliče in opominja, rekoč: „Bodite popolni, kakor

¹ Mat. 19, 21. — ² Mat. 22, 37.

je vaš Oče nebeški popoln!“¹ Saj vemo vsi, da bode naše plačilo v nebesih tolikanj večje, kolikor svetejše je bilo naše življenje na zemlji. „Kdor pičlo seje, bo pičlo žetel; kdor pa seje v obilnosti, bo v obilnosti tudi žetel.“ Čas življenja je kratek; mladost hitro mine, naša leta naglo bežijo drugo za drugim. „Zato delajte, dokler je dan, ker prišla bo noč, ko nobeden več ne bo mogel delati,“ tako nas opominja sv. Duh. „Delajmo dobro,“ kliče sv. Pavel, „in nikar se ne utrudimo, ker ob svojem času bomo želi, ako se ne utrudimo. Dokler torej imamo čas, skazujmo dobro vsem, zlasti pa domačim po veri.“²

Zatorej, deklica krščanska, tudi v tvojem srcu mora tleti sveto hrepenenje po krščanski gorečnosti in popolnosti, po vedno večji in čistejši ljubezni božji. Le rada se poslužuj vseh pripomočkov, ki ti jih k temu ponuja naša sveta katoliška vera.

II.

Posebni pripomočki, ali recimo izredni pot krščanske popolnosti, so trije evangeljski nasveti: radovoljno uboštvo, vedno devištvo, in popolna pokorščina pod duhovnim poglavarjem. Redovniki in re-

¹ Mat. 5, 18. — ² Gal. 6, 9—10.

dovnice se s slovesno zaobljubo zavežejo, da jih hočejo spolnovati. S tako zaobljubo se človek radovoljno in za ves čas odpove vsemu, kar je in kar ima in kar bi mogel kedaj imeti in uživati na svetu, ter se popolnoma vsega Bogu daruje in posveti.

Z obljubo uboštva se odpove vsemu časnemu imetku in vsem posvetnim dobrotam, odpove se svetu; z obljubo devištva posveti Bogu svoje telo, in z obljubo popolne pokorščine izroči tudi dušo svojo ter vse njene zmožnosti Bogu. To je seveda najpopolnejša daritev, ker človek vse, kar je in kar ima, Bogu daruje in posvečuje.

Sv. evangelje poroča, da so sveti trije kralji novorojenemu Zveličarju sveta darovali žlahtne darove: zlato, kadilo in miro. V najvišjem pomenu se ponavlja to darovanje z obljubo in s spolnovanjem sv. treh evangeljskih nasvetov. Zlato — to je obljuba radovoljnega uboštva; ž njo se človek odpove svetu, njega blagu in dobrotam; kadilo — to je duša in vse njene zmožnosti, ki se Bogu posvetijo z obljubo popolne pokorščine; mira — pomenja trpljenje in smrt, kaže torej na telo človekovo; izročuje se Bogu z obljubo vednega devištva, ko se človek odvrne od vse nasladnosti telesne.

Na podlagi teh evangelijskih nasvetov se potem prelepo in bujno razživljajo različne vrste redovne svetosti in popolnosti, vedno više in više, tja gor do skrivnostne (mistične) združitve duše z Bogom, do milostnega življenja v neprenehnem zamaknjenju božjem.

Iz tega lahko izprevidimo, da so ti trije evangelijski nasveti v resnici neprecenljive vrednosti pred Bogom; spoznamo pa tudi, koliko da je pred Bogom vredno sveto redovno življenje s svojimi visokimi obljubami.

Zato sveta katoliška cerkev visoko ceni in spoštuje redovno življenje, odkazuje redovnikom in redovnicam prvi prostor za duhovniškim stanom, jih prišteva izbrani vojni Kristusovi, jih veselo imenuje svojo diko in ponos!

Pač srečne duše, katerim je dano živeti v toli svetem in popolnem stanu! Toda vsi učeniki duhovnega življenja zatrjujejo, da je k redovnemu stanu potreben poseben poklic od Boga, in da bolj kakor kje inde velja tukaj beseda Gospodova: „veliko je poklicanih, pa le malo je izvoljenih“, in ona druga, ko je rekel: „vsi ne umejo te besede, ampak le, katerim je dano“.

Zgodovina pričuje, da kadarkoli je v teku stoletij človeštvo se začelo odvracati

od Boga, od Kristusa Jezusa svojega Zveličarja, začelo je med krščanskim ljudstvom pešati tudi redovno življenje; vendar, Bogu hvala, popolnoma ni prenehalo v nobeni dobi. Sicer je resnično, da še danes nahajamo tudi na slovenski zemlji marsikateri samostan zapuščen in oskrunjen; pa glejte prečudežno roko božjo! več ko so brezbožniki samostanov zaprli in razdrli, več jim je bilo treba staviti silnih vojaščnic, velikanskih ječ in kaznilnic, pa vmes tudi mnogo noriščnic!

To, da se v našem času zopet ustanavljajo samostani tuptam po krščanskih deželah, to je veselo znamenje boljše prihodnosti, kar zadeva duhovno življenje. Bog bodi zahvaljen, tudi med slovenskimi dekleti se jih nahaja mnogo, ki so zapustile svet in krenile na pot redovne popolnosti. Pri milosrdnicah sv. Vincencija Pavlanskega, pri šolskih sestroh in drugod štejemo mnogo slovenskih deklet. Smemo reči, da še mnogo več bi se jih podalo v sv. redovno življenje, ko bi ne bili pogoji sprejema pri večini naših redov tolikanj težavni.

Dekleta slovenska! Če vas bode dovolj popolnoma čistih in nedolžnih, ter resnično ponižnih, bode se nebeški ženin vselej ljubeznivo oziral na vas, in njegova prebla-

žena mati Marija, vseh devic devica, ki izbira neveste svojemu sinu, bode tudi med vami našla še marsikatero in jo privedla v srečni in sveti stan redovnega življenja.

Ako čutiš, deklica, v svojem srcu posebno veselje in nagnenje do svetega redovnega stanu; če ti stariši nič ne branijo; če ti dušni pastirji in tvoj spovednik to nasvetujejo — blagor tebi! Radostna zapusti svet, zapusti stariše, žlahto in prijatelje in veselo stopi na pot redovne popolnosti. Gotovo je, da nič ne moreš storiti svetejšega, nič Bogu bolj prijetnega!

III.

Toda vsakdanja izkušnja nas uči, da je le najmanjši del ljudi sploh in tudi deklet takih, ki bi jim bilo dano, stopiti v redovni stan. Ubožnost, bolehnost, nevednost in razne druge okoliščine jim zapirajo ta pot popolnosti. In vendar velja vsem ljudem naročilo Gospodovo, ki velevala: „Bodite popolni, kakor je vaš Oče nebeški popoln!“

Ali imamo še drug navaden, reden, vsem ljudem pristopen pot krščanske popolnosti? Imamo ga, kaj pa da!

Torej tudi ve, dekleta, ki živite med svetom, morete dospeti na visoko stopnjo krščanske svetosti in popolnosti, če vam je resnično mar do tega.

Kar smo doslej premišljevali, nam kaže te-le stopnje krščanske pravičnosti in popolnosti:

1. Varuj se stanovitno vsakega smrt-nega greha. Nikdar nikoli ga ne stori — rajši smrt pretrpi!

2. Zvesto spolnuj vsaki čas božje in vse cerkvene zapovedi!

3. Resnično voljo imej: premišljeno in prostovoljno ne storiti tudi nobenega ma-lega ali odpustljivega greha!

4. Prizadevaj si vedno več storiti iz ljubezni do Boga, ne samo to, kar ti je zapovedano, kar si dolžna; torej goreča bodi v vsem dobrem!

5. Vse daj, vse pusti, vse stori iz lju-bezni do Boga, karkoli je v tvoji moči, da moreš storiti!

K temu se marljivo poslužuj vseh navadnih in rednih pripomočkov stanovit-nosti in sv. življenja. Obče znani so ti pripo-močki. Le samo naštel ti jih bodem tukaj.

1. Zvesta molitev. Več ko bodeš mo-lila, več bodeš sebi in drugim izprosila milosti božjih in božje pomoči v vsakem oziru. Kratkih srčnih vzdihljajev se nauči, ter jih pogostoma ponavlja po dne in po noči.

2. Sveto premišljevanje, pobožno berilo, neprestana misel na božjo pričujočnost.

3. Pogosto prejemanje presv. Rešnjega Telesa in večkratna spoved.

4. Vedno zatajevanje in premagovanje samega sebe; torej tudi veselo prenašanje vseh zopernosti.

5. Zvesto spolnovanje vsakdanjih opravil in dolžnosti v stanu posvečujoče milosti božje, ker tisti, ki je v malem zvest, bo črez veliko postavljen.

Rajni konjiški dekan Jožef Rozman († 1874), goreč dušni pastir in tudi pobožnim devicam moder vodnik, so dekletom svoje župnije kaj radi dajali ta-le naročila:

Ljuba deklica!

skrbi, da ti ne bo:

1. Nobeno jutro brez prisrčne molitve.
2. Nobena ura brez kakega pobožnega vzdihljaja.
3. Nobeden dan brez zatajevanja.
4. Nobeden teden brez napredovanja v dobrem.
5. Nobeden mesec brez sv. spovedi.
6. Nobeno leto brez nove krone.
7. Nobeden pogled brez sramežljivosti.
8. Nobena beseda brez pomisleka.
9. Nobeno delo brez dobrega namena.
10. Nobena spoved brez kakega pobiljšanja.
11. Nobeno sv. obhajilo brez čistega srca.

12. Nobeno veselje brez hvaležnega spomina na Boga.

13. Nobeno trpljenje brez vdanosti v voljo božjo.

14. Nobena tovarišija brez misli na pričujočnost božjo.

15. Nobeden pregrešek brez obžalovanja.

16. Nobena razžalitev brez odpuščenja.

17. Nobena krivica brez povračila.

18. Nobeno pohujšanje brez poravnanja.

19. Nobeden revež brez omilovanja.

20. Nobeden večer brez izpraševanja vesti.

Razun tega vsega ti še priporočam naslednje reči:

1. Svete bratovščine. Dvema ali trem pristopi brez pomišljanja. Bratovščine so družbe pobožnih in gorečih duš in gotovo je, da mnogo pripomorejo do resnične pobožnosti in do krščanske popolnosti, kakor tudi, da nam pridobivajo po svojih svetih vajah obilno nebeških dobrot. Ne moremo si misliti pobožne device, neveste Kristusove, da bi ne bila zapisana na primer v bratovščino pre-svetega božjega Srca Jezusovega in pa v bratovščino neomadeževanega srca Marijinega; ravno tako nujno želimo, naj

bi vse pobožne deklice bile tudi pri bratovščini Marijinega rožnega venca.

2. Tretji red sv. Frančiška, ki je pravi resnični red, od svete cerkve potrjen in priporočan. Udje njegovi so bratje in sestre med seboj in se po vsej pravici imenujejo redovniki in redovnice. Ta sv. red s svojim modrim vodilom nadomešča pri svetnih ljudeh ostro samostansko življenje in je za nas vse, ki se med svetom vojskujemo, najkrajši in najvarnejši pot do resnične pobožnosti in krščanske popolnosti.

3. Svete duhovne vaje ali eksercicije (misijoni). Srečen vsaki, ki ima priložnost, da se jih lahko večkrat udeleži. V Celju pri sv. Jožefu jih obhajajo vč. gg. misijonarji večkrat v letu nalašč za dekleta; kedaj ravno, to lahko zveš po svojih tovarišicah, katere so jih že opravljale tam.

4. Pa tudi sv. evangeljske nasvete: radovoljno uboštvo, vedno devištvo in popolno pokorščino moraš, deklica draga, vsaj kolikor toliko spolnovati, če hrepeniš po krščanski popolnosti. Redovniki in redovnice se zavežejo, kakor si slišala, s slovesno zaobljubo, da jih hočejo vedno držati. Ti pa tudi rada stori vsaj toliko, kolikor ti je v tvojih razmerah mogoče.

Uboštvo izvršuješ, ako srca svojega nič ne vežeš na posvetno bogastvo. Če si premožnih starišev, da se zaradi tega nikoli ne povzdiguješ nad druge, da s svojim premoženjem rada podpiraš ubožce in obilno daruješ za dobre namene. Če pa si revna in ubožna, rada se spominjaj na besede Gospoda, ki je rekel: „Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo“; nikdar ne žaluj zavoljo svoje revnosti, marveč popolnoma zadovoljna bodi s svojim stanom!

Devištvo spolnuješ, ako najdražji zaklad svojega srca, sveto nedolžnost skrbno varuješ; še veliko bolj pa, če se z oblubo vednega devištva zaročiš z božjim ženinom, ljubim Jezusom.

Pokorščino opravljaš, če rada slušaš svoje stariše, predstojnike itd., če samosvojo voljo stanovitno premaguješ, in rajši delaš po volji drugih, nego po svoji glavi; če si v vsaki reči rada pokorna svojemu dušnemu vodniku in spovedniku.

5. Gotovo pa je, deklica, to: najvišje kar zamoreš storiti iz ljubezni do Boga, ti, ki med svetom živiš in ti je med svetom do konca ostati, je radovoljno in dobro premišljeno storjena obluba vednega devištva. Zato ti hočem o tej še posebej tukaj izpregovoriti nekoliko besed. Pazljivo beri in premišluj!

9. Obljuba vednega devišтва.

1. Deklica, ako se je polastil tvojega srca ogenj božje ljubezni, tisti ogenj, o katerem govori Gospod Jezus Kristus: „oganj sem prinesel na svet in kaj hočem, kakor da naj bi gorel“, in ti po tem, kar si se učila v „potu deviške popolnosti“, marljivo skrbiš, da tvoji svetilki nikdar ne zmanjka olja, razgorevala se bode ta luč ljubezni božje vedno lepše in svetleje v tebi in zbudilo se bode skoro gotovo v tvojem srcu sveto hrepenenje, da bi se mogla popolnoma darovati svojemu Zveličarju, ž njim se združiti in zaročiti za vselej. Take duše govorijo s sv. Pavlom rekoč: „Mrtvi smo (za svet) in življenje naše je skrito s Kristusom v Bogu.“¹ — „Živim sicer, pa ne živim jaz, ampak Kristus živi v meni.“² — „Kristus je meni življenje, in smrt mi je dobiček.“³ — „Vse drugo imam le za izgubo proti visokemu spoznanju Jezusa Kristusa, mojega Gospoda, za čigar voljo sem vse izgubil in imam za blato, da si le Kristusa pridobim.“⁴

Kdo bi se čudil, če vidi, da taka deklica zapusti svet, zapusti ljubljene stariše, brate, sestre, žlahto, prijateljice in drage tovari-

¹ Kol. 3, 3. — ² Gal. 2, 20. — ³ Fil. 1, 21. — ⁴ Fil. 3, 8.

šice svoje, ter gre v samostan, stopi na pot redovne popolnosti. Vesela gre za nebeškim ženinom, ki jo milo k sebi kliče, rekoč: „Pridi z Libanona, nevesta moja, pridi z Libanona, pridi — kronana boš!“¹

Pa rekli smo že, da redke so, katerim je dano priti na ta pot redovne popolnosti. Različne razmere marsikateri ne pripuščajo tega, ki bi sicer še imela voljo in željo do redovnega življenja; tudi je treba k temu, kakor vemo, posebnega poklica od Boga. Žalost bi tudi bila za domačo sosesko, ako bi vse najpridnejše device odšle. Tudi doma in med svetom potrebujemo gorečih in pobožnih duš, mlajšim dekletom lepih vzgledov in modrih vodnic; potrebujemo vedno tudi dosti pridnih in delavnih rok, zvestih služabnic itd.

2. Zatorej glej, ljuba deklica, ki ne maraš za revni svet in njegovo minljivo veselje, pa si vendar prisiljena doma ostati in med svetom živeti, lahko se tudi popolnoma daruješ in posvetiš svojemu božjemu ženinu Jezusu, in to se zgodi najlepše z obljubo vednega devištva.

Obljuba sploh je radovoljen in z dobrim premislekom storjen obet, s katerim se človek zaveže, da bode Bogu na čast storil kaj

¹ Vis. pes. 4, 8.

posebno dobrega, kar mu sicer ni zapovedano ne po božjih, ne po cerkvenih zapovedih, pa je za-nj jako zveličavno. *Obljuba vednega devištva je torej radovoljen in z dobrim premislekom storjen obet, s katerim se krščanska devica Bogu na čast in iz ljubezni do Gospoda Jezusa Kristusa zaveže, in takorekoč zapriseže, da bo vsa čista ostala in ne bo celo svoje življenje nikdar stopila v zakonski stan.*

Da bode obljuba veljavna, moraš imeti namen (željo in voljo), da se hočeš z obljubo, Bogu storjeno, zavezati. Morda si že večkrat lahkomišljeno rekla: ne bom se nikoli možila — ali: takega pa ni na svetu, ki bi mene v zakon pripravil — ali kaj podobnega. Zaradi takih ali enakih besed se brez skrbi omožiš, ako te veseli in se ti ponuja priložnost; ker s tem ni storjena nobena obljuba. Še celó trden sklep ali naprejevzetje, ko bi ga bila sama pri sebi storila, da se nočeš nikoli omožiti, ni obljuba, če nisi nič na to mislila, da hočeš sveto obljubo storiti. Namen mora biti gotov in določen, namreč namen: sveto obljubo vednega devištva storiti, odpovedati se zakonu, Bogu se posvetiti za ves čas življenja.

Obljuba mora biti tudi dobro premišljena, to je, da veš, kaj storiš, in k čemu

da se zavežeš. Obljuba mora biti tudi popolnoma prostovoljna, da jo sama rada in veselo storiš. Kdo neki bi te smel ali hotel siliti v tako reč; ali kdo bi te mogel pripraviti na to, ako bi sama pri sebi ne imela takega namena ali volje! Edina ljubezen božja — če nas žene.

Če dvomiš, ali si storila pravo in veljavno obljubo ali ne, in je tvoj dvom upravičen, ne boj se: nisi zavezana, ker dvomljiva postava ne veže človeka. Če pa dvomiš, ali je bila obljuba tvoja dovolj premišljena, obljuba vendar le velja, ker se mora v dvomu dejanje vzeti, kakor da je prav storjeno. Če si obljubo storila celó na tihem sama pri sebi, da nisi nikomur na svetu kaj razodela o tem, pa si imela resnično voljo in namen, da hočeš obljubo storiti, zavezati se pred Bogom, tvoja obljuba velja in dolžna si jo spolnovati.

3. Naša sveta katoliška cerkev uči, da so obljube veliko vredne in Bogu jako prijetne, zato ker so radovoljne daritve, katere mu poklanjamo iz posebne ljubezni in gorečnosti. Človek je nestanovitna reva, storjena obljuba mu je mogočna bramba in podpora v skušnjavah. Lahko sicer tudi brez obljube deviško živiš; gotovo je tudi to hvalevredno. Pa sto in stokrat več je vredno tvoje devištvo, ako je že naprej

in to za vse svoje življenje Bogu izročiš in posvetiš. Obljuba povzdigne vrednost dejanja, je požlahtni visoko in mu podeli dosti višjo stopnjo zasluženja. Zato smo prej rekli, da nič nisi kos storiti kaj svetjšega, kakor je obljuba vednega devištva, če si se namenila na pot popolnosti, in se hočeš Bogu darovati.

Seveda, kar smo Bogu obljubili, smo tudi dolžni natančno spolnovati. Sv. Duh govori: „Ako si Bogu kaj obljubil, ne odlagaj spolniti, ker mu ne ugaja nezvesta in nespametna obljuba; veliko bolje je, ne obetati, kakor po storjeni obljubi obečane ne dati!“¹

In deklica krščanska, pomisli, da taka obljuba, enkrat veljavno storjena, te potlej veže za obljubljeni čas ali pa za celo tvoje življenje, in da sicer ni popolnoma nemogoče, vendar pa težavno dobiti odvezo od nje! Ako bi te v poznejših letih vendar le omamila zavodljivost sveta, in bi hotela v zakon stopiti, morala bi to naznaniti svojemu dušnemu pastirju in izpovedniku, da imaš obljubo vednega devištva, in jih prositi za pomoč. Če resnično ne kaže drugače, šla bode prošnja za te za odvezo te obljube in za dovolitev zakona

¹ Prid. 5, 3—4.

pred tvojega škofa ali pa še celó dalje v Rim pred papeža.

4. Zato tudi naravnost ne nasvetujemo nobeni izmed vas take obljube vednega devištva; tudi z nobeno besedo vas nočemo prigovarjati k temu! Le samo pokazala se vam je lepota in visoka vrednost take obljube, in menda nam ne bode nihče v zlo štel, ako izpregovorimo nekaj jasnih besed o teh rečeh v knjižici, ki se imenuje „Krščansko devištvo“ in ima prelepi namen: biti slovenskim dekletom modro vodilo k časnoveselemu in k večnosrečnemu življenju!

Vemo pa iz lastne dušno-pastirske izkušnje in smo to že omenili, da se nahaja med slovenskimi dekleti obilno gorečih in požrtvovalnih duš, ki jih ljubezen božja žene do najvišjih del krščanske popolnosti.

Ako misliš, da te glas božjega ženina kliče med svoje izvoljene neveste, in se ti večkrat vzbuja neustavljivo hrepenenje do svetega deviškega življenja, povem ti tukaj, kako se primerno stori taka sveta obljuba vednega devištva. Poslušaj!

a) Izprva to misel le vselej, kadar ti prileti v glavo, stanovitno od sebe odbijaj, ter reci sama pri sebi: to ni za me; jaz nisem in ne bom nikdar vredna tolike milosti; to je le za svete, čisto Bogu vdane

duše! Ko bi si domišljevala morda Bog vé kaj o svoji svetosti in se sama za vredno štela tolike milosti, to bi bil grozno nevarni duhovni napuh in očitno znamenje, da je vsa tvoja pobožnost puhla in navidezna, ker ti manjka poglobitve reči, resnične ponižnosti. Gotovo je, da prava nevesta Jezusova v polnem pomenu besede bode samo tista, ki je vsa čista na duši in na telesu, čije nedolžnost je popolnoma neoskrunjena. Vendar je pa tudi spokornicam, pravim resničnim Magdalenam, dovoljen ta pot zaobljubljenega devištva; ravno njim bo ob enem tudi blagovit pot stanovitne spokornosti.

b) Ako te misel na obljubo devištva kljube vsemu dolgotrajnemu premagovanju vedno še moti in nadleguje, moli obilno in prosi potrebnega razsvetljenja in spoznanja sv. volje božje; obhajaj devetdnevnice k počestitvi premilega božjega srca Jezusovega, k preblaženi devici Mariji, v čast njenega brezmadežnega spočetja, k sv. Jožefu; nagovori si nekoliko tovarišic, naj s teboj združene molijo, zakaj, kjer sta dva ali so trije združeni v imenu Jezusovem, tam je on sredi med njimi; reci tem prijateljicam svojim, da naj v neki za te prav imenitni stvari prosijo potrebnega razsvetljenja; še celó

to bi ti priporočil, da preden se odločiš, se udeleži svetih duhovnih vaj, če ti ni to preveč težavno ali morda celó nemogoče.

Zaupljiva, srčna in ponižna molitev v takih potrebah ne ostane nikoli brezuspešna. Odgovor boš slišala v svojem srcu, ki ti bode postalo nenavadno mirno in veselo, duša tvoja pa vsa razsvetljena ne bode čutila nobenega strahú pred težavami, nobene groze zavoljo prevelikega žrtvovanja. Ne boj se, golobica plaha, Gospod Jezus sam je, ki trka na tvoje srce in želi, da bi mu odprla.¹

c) Razodeni zdaj svoje želje svojemu navadnemu izpovedniku, in prosi jih, naj te blagovoljno poučijo in ti po svojem spoznanju nasvetujejo, ker oni te najbrže poznajo bolje, nego ti sama sebe. Če imaš priložnost, lahko poprašáš tudi še par drugih služabnikov božjih, do katerih imaš zaupanje. Brez svojega izpovednika pa ne delaj tolikanj velevažne in imenitne obljube nikdar nikoli!

d) Tudi stariše svoje poprašaj in poprosi, če jih še imaš, naj ti povejo, kako da oni sodijo o tvoji nameri; če bi ti stano-
vitno branili, bolje je, da si jim pokorna, vsaj dokler ne postaneš polnoletna in sa-

¹ Skrivn. raz. 3, 20.

mostojna. Sploh svetujemo, naj bi se pred izpolnjenim štiriindvajsetim letom starosti ta obljuba za vedno, to je za celo življenje, ne delala in nikomur ne dovoljevala. Mladost rada nepremišljeno ravna. Prenagel ogenj hitro pogasne.

Pred štiriindvajsetim letom naj se dovoli in stori obljuba devištva le na kratke, določene dobe, postavim na pol leta, eno leto, ali na dve leti. Po preteku zaobljubljenega časa se lahko obljuba zopet ponovi in podaljša, pa zopet le na pol leta, eno ali dve leti.

e) Ako si se po dolgem in vsestranskem premišljevanju in pripravljanju odločila, da hočeš storiti obljubo devištva, prosisvojega izpovednika, naj ti določijo za to opravilo primeren dan in čas poslednje priprave. Najbolj primerni dnevi so pač veseli prazniki Gospodovi: Božič, Razglašenje Gospodovo, Velika noč, Duhovo, Telovo, Srce Jezusovo; tudi prazniki Marijini, med njimi dan brezmadežnega spočetja v prvi vrsti.

Čas zadnje in bližnje priprave naj obsega vsaj kakih štirinajst dni; v teh dneh se boš pripravljala na veselo zaroko z božjim ženinom Jezusom gotovo bolj skrbno na duši in na telesu, kakor se je kedaj katera posvetna nevesta pripravljala na svoj častni dan poroke.

5. Obljubo samo pa lahko storiš tiho in tajno v svojem srcu Bogu, ali v izpovednici pred izpovednikom kot namestnikom božjim; redkokedaj slovesno in očitno v cerkvi vpričo zbranih tovarišic.

Če jo delaš tiho in tajno, zgodi se to najprimerneje v trenutku po prejetem sv. obhajilu, ko imaš svojega božjega ženina Gospoda Jezusa Kristusa v presv. hostiji resnično in živo pričujočega v svojem srcu. Zaobljubi se mu s priprostim besedami, ker nič ne gleda On na besede, veliko rajši le na čisto in ponižno srce; zakaj v srcu prebivati in kraljevati mu je radost. Reci na primer:

O edini ljubljeneec moje duše, moj Gospod in božji Zveličar Jezus Kristus, ozri se na me, sprejmi milostljivo tudi mene nevrednico med svoje izvoljene neveste! Iz ljubezni do tebe storim danes rado-
voljno in dobro premišljeno ob-
ljubo devišтва, ki naj me veže celo
moje življenje! (Ali eno, dve, tri leta.)

O mili Jezus moj, v tebe jaz verujem, ker večna si resnica itd. (Kakor spreadaj str. 83.)

O Jezus, tebi živim itd.

O Marija, vseh devic devica, bodi vselej moja pomočnica, moja mila, sladka mati!

Sveti Jožef, varih nebeški svetega devištva, sprejmi tudi mene, nevredno nevesto Jezusovo, v svoje sveto varstvo. Amen.

Če si se dogovorila s svojim dušnim pastirjem, da boš to obljubo storila v izpovednici, reci po opravljeni izpovedi in po dobljeni odvezi na primer tako-le:

Prosim Vas, častiti duhovni oče in dušni vodnik, dovolite mi, da pred Vami, kot namestnikom božjim, storim obljubo devištva . . . za eno . . . za dve . . . za tri leta . . . za celo svoje življenje.

Ako si se že poprej ž njimi posvetovala in po njihovih naukih se ravnala, ti bodo radi dovolili, in potem nadaljuj:

K časti presvete Trojice in iz ljubezni do mojega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa storim danes, zdaj v tem trenutku, vpričo Vas, častiti gospod, božji namest-

nik, oblubo devištva, in to popolnoma radovoljno in dobro premišljeno, in hočem, naj me ta obluba veže celo moje življenje do smrti (eno ... dve ... tri leta ...). Gospod Jezus, ozri se na me, nevredno služabnico svojo, in sprejmi milostljivo revno oblubo mojo! Amen.

To zadostuje. Vesela stopi od izpovednice, skrbno se pripravi na sveto obhajilo, goreče in pobožno je prejmi, in kadar je ljubi Jezus pričujoč v tvojem srečnem in veselem srcu, lahko na tistem ponoviš storjeno oblubo, kakor se je prej povedalo.

6. Devica krščanska, ki ti je milost božja podelila veselje in pogum, da si storila oblubo vednega devištva, pogosto premišluj, na kolikanj visoko stopnjo krščanske popolnosti si stopila. Pa vedi tudi, da tebi zdaj še veliko bolj, kakor drugim ljudem, velja resnobni opomin sv. Duha, ki velevala: „Kdor stoji, naj gleda, da ne pade!“ in pa naročilo sv. Pavla, ki nas uči, da smo dolžni s strahom in trepetom skrbeti za večno zveličanje.

„Bodi torej zvesta do smrti, in jaz ti bom dal krono življenja!“¹

¹ Skriv. raz. 2, 10.

Pripravljena bodi na hude skušnjave in na ostre boje. Sovražnik tvoje duše ti ne bode dal miru nikdar. Vzbuja ti bo v srcu žalovanje, čemu da si se šla zavezovat s tako težavno obljubo do smrti; zavajal te bo v omahljivost, pošiljal ti bode različne zavodljivce, ki te bodo mamili in motili na vse mogoče načine. Spravljaj te bo vedno in vedno v velike nevarnosti in grozne priložnosti nečistega greha. Veš, da bi bila satanu to največja slast, ko bi spravil v nečistost dušo, božjemu ženinu posvečeno!

Trdno in stanovitno se torej drži Jezusa, Marije in sv. Jozefa. Vsaki dan moli in si prosi milost stanovitnosti do konca, da se ne bodeš spodtaknila. Večkrat sama pri sebi ponavljaj sveto obljubo devištva, posebno pa obletnico svoje zaobljube slovesno obhajaj leto za letom.

Kadar bodeš ležala enkrat na mrtvaškem odru po srečno dokončani vojski življenja, bode deviški venec na glavi, križec na vratu in prstan na roki tvoj največji lišp! V grob jih poneseš s seboj in na sodnji dan boš veselo vstala k vstajenju življenja na vekomaj. Amen.

10. Pesem neveste Jezusove.

1. Veseli zemlja se, nebó,
z menoj prepevaj prav lepó:
prelepo pesem Jezusu,
preljubemu mi ženinu.
2. Iskala sem si ženina
med fanti celega sveta:
ljubezen so obetali,
pa v greh so le zapletali.
3. Svarila me je moja vest:
Ne hodi k zavodljivcem sest!
nedolžnost zalezujejo,
in padlo zasmehujejo.
4. Dobrikajo se ti za greh,
nevaren ti je njih nasmeh:
te vabi, moti in nori,
tak' dolgo, da te pogubi. —
5. Le bežite in skrijte se
oj ve posvetne deklice!
ljubezen vaša je le smrad,
in ženin vaš je dušni tat.
6. Nebeško rožo čistosti,
Marijin cvet nedolžnosti,
deviški venec vam je vzel, —
vrniti s čim ne bo imel.

7. Žalujte le in jokajte,
zavojene vi deklice!
veselo moje srce bó,
ki Jezusu ne dá slovó.
8. Ko v jutro zgodaj se zbudim,
veselo Njega počastim:
pohvaljen bodi, Jezus moj,
ki varoval si me nocoj!
9. Prelepa zarja juterna
bolj ko zlató se lesketa:
še lepše oblačilo bo
v nebesih moje svatovsko.
10. Za svetlo zarjo vidim pa
Marijo, mater Jezusa:
v deviški plašč ogrnjena
nebeški venec mi podá.
11. Iz srca sem prosila jo,
naj vselej mi vodilja bo,
družice pa device vse,
in svatje trume angelske.
12. Za zarjo vstaja solnčece,
prelepo zlato solnce je:
še lepše vidim Jezusa,
po solncu k meni se peljá.

13. Že nese mi za juterno
vso bogatijo angelsko,
za zlati prstan mi podá
ljubezen svojega srcá.
14. Cvetlice lepo pisane
mi ženin moj zasadil jè,
v nebesa se ozirajo,
kjer moja večna svatba bo.
15. Presladko ptice pojejo,
mi dobro voljo delajo,
ker sem nevesta Jezusa,
Gospoda celega svetá.
16. Kjer koli bivam, kamor grem,
vesela sem, zato ker vem,
da so pri meni angelci,
prezvesti mi prijatelji.
17. Naj bo že dan, naj temna noč,
naj pride vsa sovražna moč:
saj bati se mi treba ni,
saj Jezus nad menoj bedí!
18. Jaz nemam srebra, ne zlatá,
ki svet ga tukaj svojim dá,
zadosti srečna pa živim,
v Marijinem krilu sladko spim.

19. Pregrešni svet me ne časti,
pa tudi meni zanj nič ni:
le tam v nebesih je moj dom,
kjer z Jezusom vesela bom.
20. Oj ljubi Jezus! prosim Te,
nevesto svojo varuj me!
po smrti, ženin moj, mi daj,
nevesti svoji, sveti raj!*

* Ker je vsa pesem za cerkveno rabo predolga, pojejo dekleta pri svojih shodih, stanovskih naukih itd. le: 1., 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 20. kitico, torej to pesem zdatno okrajšano.

A za navadno domačo rabo naj se le poje nepretrgano cela pesem, prav često in povsod, ob delu in počitku, ob delavnikih in svetkih. Prelep je njen nauk!

* * *

Obžalovanja vredna nemarnost in kvarljiva za vajo čvrstega spomina je navada, ko se nestrpno krajšajo pesni ter pevci kar poskakujejo od ene na drugo, samo par kitic vsake pesmi, kakor na poskušnjo. Tako se ne utrdi spomin in nobena pesem ne nauči. Naši starci in starke so nekdam pevali cele dolge narodne pesni ter jih tako pevajoč ohranili potomcem. Bodimo njih vredni nasledniki!

Drugi del.

Vzgledi.

Dvainpetdeset božjih svetnic, deviškega stanú posebnih prijateljic.

1. Sveta Agata (5. sečna).

Vzgled, kako se skušnjava premaga.

Sveta Agata ali Ajta je imela v Siciliji na Laškem žlahtne in bogate stariše. Bila je zalega lica, pa še lepšega, nedolžnega srca. Deželni poglavar Kvincijan jo je pozelel, ukazal jo prijeti in izročiti nesramni babi Afrodizi, naj bi jo s svojimi razuzdanimi hčerami zvodila in ob nedolžnost pripravila.

Kako nevarna je telesna lepota deklicam, ki se greha skrbno ne varujejo in se z malopridnimi ženskami prijaznijo! Zavodljivcev je ves svet poln, pa najhujše so hudobne ženske.

Ko je sv. Agata videla, da jo bodo v hudo gnali, je pokleknila in Jezusa lepo prosila, rekoč:

„Moj Gospod Jezus Kristus, ti gospodar vseh stvari, saj vidiš srce moje in veš, kaj želim: le samo tvoja naj bom. Ti si moj pastir, jaz pa tvoja ovčica, varuj me neusmilježa in pomagaj, da hudobo premagam!“

Tako bi naj v hudi priložnosti vzdihovala vsaka devica, gotovo bi premagala vsako skušnjava.

Celi mesec dni je morala sv. Agata trpeti nesramno nagovarjanje prešernih šentov, ali Jezus ji je pomagal, da je stanovitna ostala. Afrodiza je povedala oblastniku, da nič ne opravi ž njo. Ukaže jo zatorej oblastnik prignati pred se, in ji reče: „Ali te ni sram, žlahtna hči, Jezusa moliti?“ Ona mu srčno odgovori: „Mene ni sram moliti Jezusa, pravega Boga, le tebe naj bo sram, ki moliš nesramne malike.“

Nato jo zapové s pestmi bítí in v ječo zapreti.

Tudi nas ne sme biti sram, Jezusu zvesto služiti, ako nas ravno hudobni ljudje zaničujejo, zakaj: „Kdor se bo mene sramoval vpričo ljudi,“ pravi Jezus, „njega tudi jaz enkrat poznal ne bom pred svojim Očetom.“

Drugi dan jo ukaže oblastnik zopet privedi, grozi se ji in jej preti, da jo bode strašno mučil in umoril, če svoje vere ne zataji. Ali srčno mu ona pové: „Jezus je moje življenje in zveličanje.“ — Nato jo ukaže na tezalnico razpeti in z železom žgati; ona je pa Boga hvalila za vse to. Grozovitnež ves srdit zapove prsi ji odrezati. V sveti sramoti mu Agata ostro reče: „Grozovitni krvolok! ali ti tudi prsi niso več svete, s katerimi te je tvoja mati dojila?“

Tako se nečista ljubezen premeni v najhujše sovraštvo. O koliko deklic je že bilo po nesramnih moških pomorjenih.

Tisto noč se je obsvetila vsa ječa, in častitljiv mož, sam sv. Peter, se ji prikaže in jo ozdravi. Celo noč je potem prebedela in hvalila Boga. — Oslepljeni oblastnik se začudi, ko privedejo vso zdravo pred njega; ali spet jo ukaže sleči in po ostrih črepinjah, po steklenih drobcih in živem oglju obračati. Nato se je jela zemlja tako strašno tresti, da se je nekaj zida podrlo, in je dva oblastnikova svetovalca ubilo. Hitro spet v ječo zaprejo mučenico. Zdaj je sv. Agata srčno želela skoraj k Jezusu priti, in je molila, rekoč: „Moj Gospod in stvarnik, ki si me čisto ohranil iz mladih let, moč mi dal, vse bolečine

pretrpeti, in ne ljubiti tega sveta; oh, vzemi mojo dušo k sebi, da se ločim z revne zemlje, in grem tvoje usmiljenje uživat.“ — To je izmolila in sladko v Gospodu umrla (leta 251).

Srečna devica, katera vse skušnjave tako srčno premaga, in svojo čistost tako lepo ohrani; oh kako vesela lahko tudi ona svet zapusti!

Nedolžnost je tvoja največja lepota,
in čistost je tvoje najdražje blagó;
ohrani jo, deklica, skrbno, da zmota
posvetna ti nikdar je vzela ne bo.

2. Sv. Ana (26. malega srpna).

Vzgled srečne matere.

Sv. Ana je bila imenitnega rodú, kralja Davida, v obljubljeni deželi rojena. Ubožna, pa bogaboječa je bila, rada je brala in premišljevala božje reči, zato jo je tudi Bog posebno ljubil in osrečil.

Omožila se je v svojih letih s sv. Joahimom in v zakonu lepo pošteno živela. Bog jima ni dal bogastva, tudi ne veliko posvetnih dobrot, ali večjo srečo je jima odločil: dobrega otroka, njiju najlepše veselje.

Kaj pomaga zakonskim še toliko premoženje, ako jim malopridni otroci na-

pravljajo veliko žalosti in krajšajo življenje! Pametni in bogoljubni otroci so starišev največje bogastvo.

Izvoljeni čas prihajal je blizu, da bi prišel Zveličar sveta. Sv. Ana je porodila, že priletna, Marijo, božjega Sina izvoljeno mater, ki je bila juterna zarja revnemu svetu. Skrbno je gojila ljubeznivo devico, učila jo Boga prav spoznavati in zvesto mu služiti. To je pa tudi najlepša dota, ki jo matere zapustijo svojim otrokom. Bogaboječa hči in modra ženka se ne plačata z zlatom in srebrom.

V lepi edinosti in domačem miru je sv. Ana z bogoljubnim možem preživela vse svoje dni; prijazna je bila svoji soseski, dobra ubožcem, in zvesta svojemu Bogu. Ona nam kaže, kako tudi zakonski lahko srečno živijo, ako le zvesto spolnujejo dolžnosti svojega stanú. Umrla je sv. Ana polna zaupanja božjega, in nam zapustila blago hčer, kraljico nebes in zemlje. Po celem svetu zdaj slovi njeno ime; naj jo ves ženski rod časti in posnema njen sveti vzgled.

Dobra mati

prva sreča je otrok,
jo spoštovati
zapovedal je sam Bog.

3. Sv. Anastazija (25. grudna).

Vzgled usmiljene žene.

V Rimu je bila sv. Anastazija rojena, in po svoji žlahtni materi v krščanski veri dobro poučena. Po volji svojega očeta je vzela Publija, malikovavca, ki je bil sicer žlahtnega rodú, pa zelo slabega življenja.

Kako hudo delajo stariši, ako svoje sinove in hčere v zakon silijo, in le na imenitne, bogate prilike ali stanove gledajo. Le svetovati, ne pa siliti v zakon, je starišev pravična dolžnost.

Razuzdani mož je Anastaziji zapravlil vse premoženje, in njegovo grdo življenje jo je zelo bolelo v srce. Zato je pa pridno molila, in obiskovala kristjane, ki so bili po ječah zaprti.

Tako je molitev vsake nesrečne zakonske žene najboljša prijateljica, in dobra dela so njeni zvesti prijatelji.

Hudobni Publij jej tudi ni pustil Bogu zvesto služiti. Zatoži jo pri neverni gosposki, da jo vržejo v ječo. Prijatelja ni imela, da bi jo obiskal; zato je pisala svojemu duhovnemu oskrbniku svetemu Hrizogonu, ki je bil tudi zaprt, priporočila se mu je v molitev, ter ga prosila za svèt in tolažen nauk. Duhovnik jo, pišoč ji, lepo pouči in potolaži, da bo

usmiljeni Bog tudi uslišal prošnjo, naj le voljno potrpi.

Blagor duši, ki ima dobrega spovednika in ga sluša, angel varih ji je on na zemlji.

Prigodi se, da jej Publij, njen mož, na poti umrje. Potem je bila Anastazija spet rešena iz ječe; ali vdova je skrbela le za nebesa, pomagovala krščanskim jetnikom, ki so jih zavljo krščanske vere neusmiljeno trpinčili. Ko je grozovitni cesar Dioklecian ukazal svetega mašnika Hrizogona iz Rima gnati v Oglej, spremila ga je tudi ona, in mu zvesto stregla do smrti.

Dobre ženske si največ nebes zaslužijo, kadar bolnikom lepo strežejo in mrliča čedno oskrbijo.

Po Hrizogonovi častitljivi smrti je Anastazija ravno tako zvesto služila tudi drugim mučenikom. Kjer je bila največja sila, tam je najhitreje pristopila. Zato so jo pa neverni malikovavci zgrabili in dali ilirskemu poglavarju obsoditi. Stanovitna je bila v veri Kristusovi, in zato so jo v ogenj vrgli (l. 304).

Zdaj se pri svojem gospodu veseli v nebesih, in njeno ime slovi po vsej krščanski cerkvi, kakor se pred vsem drugim bere tudi v litanijah vseh svetnikov.

Kdor rad bolnikom streže,
si venec rajski veže.

4. Sv. Apolonija (9. sečna).

Vzglede goreče ljubezni do Jezusa.

Sv. Apolonija ali Polona je bila v Aleksandriji na Egiptovskem doma. Od svojih mladih let je ko kristjana pošteno in čisto živela. Grozoviti neverniki so jo zgrabili, pred malika vedli, in hoteli prisiliti, da bi svojo vero zatajila in Jezusa preklinjala. Ali ona je srčno odgovorila: „Jezus Kristus je pravi Bog; njega moramo moliti, ne preklinjati.“ Nato so ji s pestmi in s kamenjem vse zobe izbili. Zavoljo tega se še zdaj časti za posebno priprošnjico v zobnem bolenju.

Za nas bi bilo bolje, da bi nas vselej kdo rajši po zobéh udaril, to se pravi, posvaril, kadar kaj nespodobnega govorimo, kakor da nas posluša, ali celo pomaga klafati in druge obrekovati. Za vsako prazno besedo bomo enkrat odgovor dajali.

Hudobni malikovavci so sv. Polono vlekli iz mesta, naredili veliko grmado, in pretili, da jo živo sežgô, ako ne zataji Jezusa. Ona se nekoliko oddahne, kakor da bi premišljala, in ko jo zopet vprašajo, hiti rajši sama v ogenj, kakor da bi sv. vero zatajila in prišla v večni ogenj. Pogani sami so strmeli nad žensko, ki je bila bolj voljna v smrt iti, kakor pa preganjavci jo mučiti. (L. 249.)

Tako pretrpi živa vera in prava goreča ljubezen rajši vse muke za Jezusa, kakor da bi njega izgubila.

Nikdár ne bo na izgubi,
kdor Jezusa prav ljubi.

5. Služabnica božja Armela (24. vinotoka).

Vzgled pobožne deklice.

Pobožna Armela je imela kmetiške, toda pobožne stariše (na Francoskem), in je ovce pasla v svojih mladih letih. Na paši je imela lep pisan čas moliti in premišljevali božje reči. Enkrat je na polju ugleдалa bridko razpelo križa in je rekla: „Kako za ljubo te Jezus ima, ki se je za te križati dal!“ Na te besede se je njena duša vnela neizrečene ljubezni do Jezusa. Pogosto je vzdihovala sama s seboj: „O moj Bog, kako si ti ljubezniv, ker moje srce toliko gori od ljubezni do tebe, naj te ravno le malo še poznam!“

Svoje devištvo je vedno ohranila; svojih zadnjih trideset let je gospodinjila nekemu žlahtniku, ter živela v mestu, pa tudi na deželi pošteno in bogaboječe. Vse svoje posle in dela je opravljala iz gole ljubezni Jezusove; zato jej je šlo vse lepo od rok.

Kakor hitro se je prebudila, pomolila je rekoč: „O moj Bog in moje vse! Ti si moj in tvoja sem jaz; tebi se vso izročam.“ Pridno je segla za delo, mislila pa tudi na Boga; in zato ji je lahko hodilo vsako delo. — Kadar je v jutro zgodaj zakurila ali zanetila, in iz male iskre velik ogenj naredila, dejala je sama pri sebi: „O moj Bog, naj bi ljudje le to hoteli, kar ti hočeš, kako hitro bi se tudi v njihovem srcu vnel živ ogenj tvoje ljubezni!“ — Kadar je ugledala kokljo, spomnila se je svojega Zveličarja, ki se tudi skrbno kokljo imenuje, in je rekla: „Pod peruti tvoje ljubezni se hočem skriti, da skrita srečno uidem sovražniku.“ — Če jo je ob nedeljah kdo vabil na dobro voljo, zahvalila se je lepo, v izbico ali čumnato šla in dejala: „O ti moja ljubezen! kako bi se veselila brez tebe? Ti si moja najslajša radost.“ Od konja hudo udarjena je hudo zbolela in trpela hude bolečine. Veselo je vse prebila iz ljubezni do Jezusa in srečno umrla (leta 1671). Njena poslednja beseda je bila presladko ime Jezus.

Srečen lahko vsaki stan,
ako je le prav držan.

Moraš si pa prizadeti,
ako hočeš prav živeti!

6. Sv. Barbara (4. grudna).

Vzgled žive spoznave božje.

Oče sv. Barbare je bil v Nikomediji, velikem mestu na Jutrovem (v Mali Aziji), mogočen in imeniten meščan, pa tudi srdit sovražnik svete Jezusove vere. Da bi se Barbara, njegova vrla hči, ne seznanila s kristjani, zaprl jo je v neki stolp, naj v samotni prebiva. Ali povsod lahko spoznamo in najdemo Boga, če le sami hočemo.

Barbara je po dnevi premišljevala zlato solnce, svetlo luno in zvezde po noči, in toliko lepih stvari, molila je stvarnika vseh reči, in je njega srčno želela prav spoznati. Bog jo je uslišal; ko je neverni oče nekdanj šel od doma, bila je v krščanski veri poučena in krščena.

Kako lepo priložnost pa zdaj imajo kristjani, prav spoznavati Boga! Ne le solnce, mesec in zvezde nam ga oznanjujejo noč in dan, temveč vsako nedeljo in zapovedani praznik nas on sam v hiši božji uči po namestnikih svojih. Gorje nam, ako ga ne poslušamo zvesto!

Ko je že dorastla, hotel je oče sv. Barbaro omožiti. Ona je pa obljubila Jezusu zvesta ostati, in je očetu lepo pohlevno povedala, da je kristjanka, in moli pravega edinotrojnega Boga. Ta beseda je

toliko razsrdila hudobnega očeta, da jo hoče pri priči umoriti.

Dolžni so otroci, da so starišem pokorni; ali če jim kaj zapovedujejo, kar je zoper božje zapovedi, ne smejo jih slušati; zakaj več se je bati Boga, nego ljudi.

Zdivjani oče žene svojo lastno hčer pred nevernega sodnika ter jo zatoži, da je kristjanka. Sodnik jo z lepim nagovarja, naj moli malike. Ali Barbara srčno odgovori, da raji umrje. Zato jo ukaže z volovskimi žilami ali bikovicami pretepati, vso razmesariti in potem v ječo zapreti. Po noči se ji prikaže Jezus sam, ozdravi jo in potrdi.

Srečne duše, ki zvesto služijo svojemu Gospodu. Naj zapusti mati svojega otroka, Jezus svoje služabnice pozabil ne bo.

Drugi dan jo spet priženó pred sodnika. Zopet jo nagovarja k malikovanju; ker pa nič ne opravi, zapové jo neusmiljeno bítí, prsi ji odtrgati, za lase jo po mestu vlačiti in njene rane žgati z žarečim železom. Ona je pa le v nebo gledala in molila: „Tvoja roka, o Gospod, me ne zapusti, saj s teboj vse premorem, brez tebe pa nič.“

Naposled jo obsodi, da bo ob glavo dejana. In glej, nečloveški oče sam glavo odseka svoji hčeri (leta 235). Ta hudobija je pa tudi v nebo vpila. Po poti k domu je strela ubila grozovitnega očeta.

Tako vse, kar je iz Boga rojeno, svet premaga, uči sv. Janez. Naša vera je premagovavka sveta.

Slušaj mater in očeta,
nju zapoved ti je sveta;
le tedaj naj ne veljá,
ko bi žalila Bogá.

7. Sv. Brigita (8. vinotoka).

Vzgled poštene zakonske žene.

Na Švedskem je bila sv. Brigita rojena. Imela je bogaboječe in imenitne stariše, ki so bili kraljevega rodú. V tretjem letu svoje mladosti je šele izpregovorila, pa tako gladko in modro, da so se vsi začudili. Ko ji je mati umrla, vzrejala jo je teta lepo v strahu božjem.

V svojem desetem letu je slišala nekdam tako lepo pridigovati o trpljenju Jezusovem, da je od te dobe vedno pred očmi imela križanega Jezusa.

Blagor dušam, ki zvesto poslušajo besedo božjo; podobne so pridnim bučelicam v vigredi (spomladi), ki vsako jutro skrbno letajo strdi brat po rožicah. Če si pri vsaki pridigi v srce utisnejo le en sam nauk, skoraj bo Jezus v njihovem srcu prebival.

Prihodnjo noč po pridigi videla je Brigita Jezusa, kako je križan bil ves v krvi in v bolečinah. Vprašala ga je, kdo ga je tako

strašno ranil, in odgovor je dobila, da tisti, ki ne spolnujejo njegovih zapovedi in tako slabo povračujejo toliko ljubezen njegovo.

Naši grehi tudi po duhovsko ponavljajo Jezusove rane in hudobni zavodljivci ga na križ pribijajo, kadar nedolžne duše morijo.

Najčešče (največkrat) in najrajši je sv. Brigita Kristusovo trpljenje premišljevala tudi pri svojem delu, in se je premišljevale vselej milo razjokala.

To premišljevanje trpljenja Jezusovega naj bo deklicam najlepše ogledalo ali zrcalo. Kadar te moti posvetno veselje, poglej, kaj je tvoj Zveličar trpel za te, in ne zapravljaj drage cene njegovega zaslužnja. Kadar težko delaš ali imaš kako drugo težavo, spomni se Jezusa, kako voljno je on trpel za te. S svetega križa nas Jezus najlepše uči prav po krščansko živeti.

Ko je že odrastla, zaročil jo je oče imenitnemu knezu. Izprosila si je še eno leto, da bi se prav pripravila za zakonski stan. Molila je, postila se in Bogu priporočevala, naj ji blagoslovi zakon, jo varuje grehov, ji dá dobrega moža in pridne otroke, če je njegova sveta volja.

Kako slabo se pa v naših časih neveste v zakon pripravljajo! Samo dobre volje, lepoticenje telesa, slabe tovarišije, in celó nesramni grehi jih večjidel spremljajo v

zakon; zato je pa tudi toliko nesrečnih zakonov. Po grešnem potu nas prava sreča nikoli ne sreča.

V zakonu je sv. Brigita lepo in mirno živela s svojim možem, otroke skrbno redila, rada molila, ubogim pomagovala, in je vsem zakonskim očitno pokazala, kako se tudi v zakonu more Bogu lepo služiti. Pogosto je hodila k izpovedi in k sv. obhajilu, da bi živela vedno v milosti božji.

Še bolj goreče je po smrti svojega moža kot vdova služila Bogu: učila je mlade deklice, svarila ljudi, opominjala jih k popoljšanju, pa tudi sama živela v ostri pokori. Bog je svoji služabnici razodel veliko skrivnih reči, ona pa je ženskemu spolu zapustila lep vzgled, kako naj živijo device, kako zakonske, in kako vdove, da srečno pridejo v nebesa. Umrla je l. 1373.

Prelepo cvetijo cvetice nam tri:
Nedolžnosti lilija deklicam,
vijol'ca poštenosti ženam cveti,
pobožnosti solnčnica vdovam.

8. Sv. Cecilija (22. listopada).

Vzgled tovarišije angelske.

V Rimu je bila sv. Cecilija žlahtnega rodú, pa tudi žlahtnega zadržanja, od svojih mladih dni zvesta služabnica Kristusova. Njemu se je zaobljubila, da hoče devica ostati.

Pravične obljube delati je dobro, ako se zvesto dopolnijo; ali bolje je obljube ne storiti, kakor storjeno prelomiti. Zatorej se morajo spovednik vselej za svet poprašati, preden se kaka posebna obljuba stori.

Sv. Cecilija je potem vzela žlahtnega mladeniča Valerijana, čeravno ni bila njena volja, ker so stariši to hoteli. Hitro po poroki pa razodene mladeniču, da je obljubila devica ostati, rekoč: „Valerijan! Mene varuje angel, ki brani moje devištvo. Varuj se me dotakniti, da se jeza božja ne vname nad teboj.“

Kadar se zakonski lepo pošteno razumejo, lahko drug drugega varujejo nesreče, kakor sv. Cecilija svojega ženina.

Valerijan je spoštoval devištvo svoje neveste in je dejal, da hoče biti kristjan, naj bi le angela videl. Cecilija mu odgovori, da to ne more biti, dokler ni krščen.

Pošlje ga svetemu papežu Urbanu, ki je skrito živel zavoljo preganjanja. Papež pouči Valerijana v sv. veri in ga krsti. Ko pride nazaj, najde sv. Cecilijo vtopljeno v molitev, poleg nje pa vidi v veliki svetlobi angela, ki drži dva venca v rokah. Obadva sta potem molila in hvalila Boga.

Naj bi tudi zakonski tako lepo molili drug z drugim; združena molitev največ premore pri Bogu.

Valerijan je potem tudi svojega brata Tiburcija pripravil h krščanski veri. Sv. Cecilija ga je poučila, in sv. Urban krstil. „Danes te spoznam, da si prave moje žlahte,“ rekla je sv. Cecilija veselo Tiburciju, „ker si iz ljubezni do pravega Boga postal zaničevavec malikov.“

Naj bi si bila vsaka žlahta tako dobra, da bi skrbela bolj za zveličanje kakor za časno premoženje, koliko bolj srečna bi bila; ali pogosto se le črti in v nesrečo pripravlja. Kako grdo je to!

Ko deželski oblastnik to zve, ukaže brata umoriti, ker nista zatajila svete vere. Tudi sv. Cecilijo primejo in obglavijo (l. 230). Angeli so vseh treh nedolžne duše spremili v nebeško kraljestvo.

Sv. Cecilija je tudi z lepo, ubrano godbo Bogu hvalo prepevala; zato jo imajo še zdaj za patrono ali zaščitnico poštene glasbe.

Veselo tudi ti lahko prepevaš po vseh svojih potih, dokler imaš nedolžno srce, rekoč:

Kjerkoli bivam, kamor grem,
vesela sem, zato ker vem,
da so pri meni angelci,
prezvesti mi prijatelji.

9. Sv. Cita (27. malega travna).

Vzgleđ poštene kmetiške deklice.

Najzaljša lepota je sveta nedolžnost, boljša ko žlahtni stan je ljuba čistost srca, in mladih deklic največje bogastvo je pošteno življenje.

Ako si bornega stanu, naj le to trojno blago imaš, pa si bogata dovolj; in če ga izgubiš, ne bo ti ga povrnil celi svet. To je mislila Cita, bogaboječa kmetiška hči, ko se je v neko graščino služit odpravljala.

Tudi v sedanjih časih naj bi deklice storile ravno to obljubo: rajši vse izgubiti, kakor svojo nedolžnost zapraviti, kadar gredo v mesta, v gostilnice ali h gospodi v službo, kjer jih po navadi čaka toliko zavajanja! Naj bi pa tudi, kakor Cita, sveto živele!

Vsako jutro je zgodaj ali za rana vstala, hitro tekla k sv. maši, če je bilo mogoče, in potem je pridno segla k delu. K izpovedi in k sv. obhajilu je rada pogosto hodila, in tako je od ljubezni Jezusove vneta lahko prebila vse težave, srečno premagala vse skušnjave.

Device, katera prav pogosto in vredno prejema sv. zakramente, Jezus ne bo dal zavodljivcem v roke. Le tiste, katere so malokdaj pri izpovedi in redko pri božji

mizi, pogosto pa v slabih tovarišijah, take na duši mrtve grešnice se lahko zavodijo.

Mladine največ pohujšajo slabi pogovori in razbrzdane tovarišije. Če nesramne marne rada poslušáš, pleperice poješ, in se z moškim spólom pečáš, o tako že umira tvoja nedolžnost, in bo hitro umrla o prvi priložnosti. Zato se je sv. Cita skrbno ogibala plesa in vsega nevarnega tovarištva, ni rekla nespodobne besede, pa tudi ne poslušala. Hlapca, ki jo je hotel poljubiti, je udarila za uho in mu še grozila, da ga zatoži gospodu, če je ne bo pri miru pustil. Vsako dekle se lahko ubrani zavodljivcem, z dobrim ali s hudim, ako le hoče, in pa v svojem srcu volje nema do nespodobnih reči. Huje je premagati znotranje, nego pa zunanje sovražnike.

Najnevarnejša zanka zavajanja je tudi gizdava ali prevzetna noša. Prevzetno obležena deklica bo hitro razvajena grešnica. Zato se je sv. Cita ponižno in le po svojem stanu nosila; rajši je dala vbogaime, kakor da bi bila kaj zapravila na predrago oblačilo, ki se ni spodobilo njenemu stanu, ker je vedela, da deklice z gosposkim oblačilom tudi rade posnemajo gosposke slabe navade, ne pa čednosti.

Hudobni ljudje so vedno sovražili pravične, in ravno tako se je godilo tudi Citi.

Družina jo je črtila, celó gospod in gospa sta jo zaničevala nekaj časa; ali ona je vse to izročila Jezusu, ki je bil tudi za nas zaničevan. Ker se je pa lepo krotko, ponižno vedla, nikogar razžalila, in vsem rada dobro storila, so jo potem vsi radi imeli in tudi slušali, kadar jih je posvarila. Osem in štirideset let je služila v eni hiši, ker je vedela, da si pogosto službe prebirati ni dobro, zakaj: „Goste službe dajo redke suknje.“

In kakor je lepo živela, je tudi srečno umrla (l. 1272). Uboga je bila na zemlji, ali zdaj je bogata v nebesih. — Ne poželuj, ljuba duša, da bi ugajala pregrešnemu svetu, ampak le v nebesa naj se povzdi-guje tvoje srce. Ne bodi žalostna, ako si zaničevana; le k nebesom se oglej in veselo zapoj:

Pregrešni svet me nema v čislih,
pa tudi jaz ga nimam v mislih:
le tam v nebesih je moj dom,
kjer z Jezusom vesela bom.

10. Sv. Doroteja (6. sečna).

Vzgled neveste Jezusove.

Zavoljo svete vere Jezusove so prignali sv. Dorotejo ali Rotijo pred nevernega sod-nika; in ker ni hotela zatajiti vere, mučijo jo in natezujejo, ali Bog ji dá moč, da more

vse stanovitno prebiti za Jezusa. Čeravno smo slabe stvari, vendar premoremo vse po njem, ki nam daje svojo moč.

Ko sodnik vidi, da je še tako strašne muke ne preobrnejo, obsodi devico v smrt. Tega se ona močno razveseli, ter pravi, da bo skoraj prišla v nebeški raj svojega ženina.

Na poti k sodnemu kraju jo zavoljo tega govorjenja zasmehljivo poprosi neki neverni mladenič, Teofil po imenu, da naj iz vrta ali raja svojega ženina pošlje kakih rožic ali pa sadja. Svetnica mu rada obeča, in veselo, kakor bi šla k poroki, nastopi sodno mesto. Prej da je glavo sklonila, poprosi, naj toliko ponehajo, da nekoliko pomoli. In ko moli, postoji mladenič ves prijazen zraven nje, ki ji v lepi pletarici prinese tri dišeče rože in tri svetla jabolka. Sv. Rotija ga pošlje Teofilu, in se voljno dá ob glavo dejati (okoli l. 300).

Tako dobri Bog pravične želje dopolnuje na tej revni zemlji; še lepše jih bo dopolnil po smrti v svetem raju ali v diki nebeški.

Ravno se je Teofil zaničljivo pogovarjal s svojimi tovariši o tem, kar mu je obečala Rotija, ko pride angel v mladeniški podobi k njemu, ter mu izporoči, rekoč: „Te-le rože in jabolka ti Rotija pošilja iz raja

svojega ženina.“ To je razsvetlilo Teofila tako, kakor sv. Pavla nebeška prikazen na poti v mesto Damask. Spoznal je, da je le sv. krščanska katoliška vera prava; zapustil je svoj grešni stan, dal se je krstiti in je za vero svojo kri prelil, kakor sv. Rotija.

Oj veselite se, čiste duše, ki zvesto služite Jezusu svojemu Gospodu; zakaj: „Okoli videlo, ne uho slišalo, tudi nobeno srce ne občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.“

Ko z veseljem te glušijo
zavodljivci in želijo,
dekle, v dobrem zmotit te:
Naj te zunaj vse obsuje,
v srcu Jezus le stanuje,
Jezus sam, kdo drugi ne!

11. Sv. Elizabeta (19. listopada).

Vzgleđ ljubeznive prijateljice ubožcev.

Znana je krščanskemu svetu radodarnost sv. Elizabete ali Lize; pa veliko mladih ljudi misli, da je le bogatih in odrastlih dolžnost ubogim pomagati. Elizabeta nam kaže, kako naj bodo tudi že otroci revežem prijatelji in prijateljice.

Mlada gospodična Lizabeta je tako rada imela ubožce, da je bila raji med njimi, kakor pa med gospodo, po besedah sv. pisma, ki pravi: „Bolje je iti v hišo žalosti,

kakor pa v hišo veselja.“ V sredi med ubogimi sirotami in zapuščenimi vdovami je bilo nje največje veselje.

Včasi se je prav borno oblekla, šla med svoje domače gospe in je rekla: „Tako bi se jaz nosila, ako bi bila ubožnega stanu.“

Kakor je lepo, če se hčere imenitnega, gosposkega stanu nosijo ponižno, tako grdo in nespodobno je, kadar se dekličji siromašnih, kmetiških ljudi napihujejo in po gosposko nosijo. Take bo Bog gotovo ponižal.

Po smrti svojega moža je sv. Elizabeta živela celo siromašno, da bi več pomagala potrebnim in bolj podobna bila Jezusu, ki uboštvo toliko časti, da hoče, naj njega samega v ubožcih spoznamo in obdarujemo. On bo enkrat lepo poplačal kozarec ali kupico mrzle vode, ki jo ubožcem podaš.

O koliko je zdaj Elizabetino plačilo v nebesih, ki je toliko dobrega storila na svetu! Kdor obilno dobrega seje, bo tudi enkrat tam žel obilno.

Kdor ubožcem rad daruje,
Jezusu on posojuje:

Jezus je njegov dolžnik,
za ubožce povračnik.

12. Sv. Evdoksija (1. sušca).

Vzgleđ, kaj sveto petje premore.

Nesrečne so mlade deklice, ki iščejo zavodljivemu svetu ugajati, ali z lepoto svojega telesa, ali s sladkimi marnji, ali pa z nesramnimi pesnimi. Godi se jim, kakor Evdoksiji, ki jo je ravno to tako daleč zavodilo v nečisto življenje, da se ni več zmenila ne za svojo vest, ne za Boga.

Dolgo časa je že preživela v tem žalostnem stanu; kar sliši enkrat ob polnoči popotnega meniha, ki je prenočil blizu njenega stanovanja, na ves glas prepeva sveto pesem o sodnem dnevu: kaj strašnega čaka grešnika, koliko veselje pa pravičnega.

Lepe, svete pesmi so Bogu ravno tako všeč, kakor molitve, in ganejo srca ljudi, kakor najlepši nauki. Koliko pohujšanja bi se odgnalo, ko bi mladeniči in deklice svete pesmi peli namesto pleparic; mnogo duš bi pogubljenju oteli, kakor pobožni menih Evdoksijo.

Ko ona natanko posluša resno sveto pesem, oživi njena vest; spet se prebudi iz svojega grešnega spanja. Hitro ko se je zdaniło, pošlje po bogaboječega meniha in ga prosi, naj ji nadalje razloži strašne resnice te pesmi. Ko sliši nauk o ostri sodbi božji, poklekne pred meniha, razodene

svoje razuzdano življenje in ga prosi, naj ji svetuje, kaj bi storila za zveličanje svoje.

Oj da bi mi ne zapirali svojega srca božjemu opominovanju, ki se nam glasi zdaj po naši vesti, zdaj po pridigarjih in izpovednikih: kako lahko bi toliko grešnikov doseglo milost božjo.

Zapustila je Evdoksija vso ničemurno nošo, spokorniški rasovnik (ostro oblačilo) je začela nositi. Šla je med družino bogoljubnih devic, in neprenehoma je klicala na božjo milost. Bog je uslišal prave spokornice mili glas; dal ji je zopet ljubi dušni mir, dal ji moč, da je srčno premagala vse trpljenje in celo umrla za sveto Jezusovo vero (leta 114).

Tako zavodijo posvetne želje mladino v pregrešno življenje; modro posvarjenje pa mnogo duš zavrne na pravo pot. Če se pa ne upamo očitno svariti, le kako sveto pesem lepo zapojmo o smrti, o sodbi, o peklu ali nebesih; in nehalo bo klafanje, umolknili bodo hudobni jeziki in Bog se žalil ne bo. To nas uči sv. Pavel, ki pravi: Opominjajte se med seboj s psalmi, shvalnimi in duhovnimi pesnimi; pojte veselo v svojih srcih Bogu!

Če sveto prepevaš, skušnjava beží,
in angel čuváj te posluša;
nesramnega petja se vrag veseli,
in angel čuváj te zapušča.

13. Sv. Evfrazija (13. sušca).

Vzgled deviške ponižnosti.

Ponižnost je deviškega srca sveta dolina; v njej rastejo in cvetó najgorše rožice dekliških čednosti. Tega nam daje sv. devica Evfrazija živ vzgled.

Bila je cesarju Teodoziju bližnja žlahta, pa že od svojega petega leta se je vsa izročila Jezusu. Imela je pobožno mater, ki je svojo hčer vedno priporočala Jezusu in Mariji, rekoč: „Gospod Jezus Kristus, vzemi to dete v svoje oskrbljenje; zakaj dete le samo tebe išče, le v tebe zaupa!“

Blagor otrokom, za katere stariši prav molijo; prošnje očine in materine solze za otroke pred Bogom niso zastonj.

V svojih mladih letih je šla v sveto družino bogaboječih devic, k nunam, da se obvaruje zavodljivega sveta. Zapustila je vso posvetno čast in lepoto, pozabila imenitno žlahtnijo svojega stanu. Bila je med svojimi sestrami kakor najslabša dekla. Rada je drugim pometala, vodo nosila v kuhinjo, kruh pekla; nobeno delo ji ni bilo preslabo, ni je grozilo še tako težavnega posla.

Ali ne le pridna je bila, tudi pohlevna, in z vsemi tako prijazna, kakor bi bila med njimi najbornejša.

Največjo vrednost pri Bogu in pri ljudeh ima tista deklica, ki sama ne vé, kaj velja.

Ko je enkrat neka tovarišica, hči porodnih starišev, grdo razžalila Evfrazijo, ni čakala, da bi jo ona prosila za zamero, ampak sama je pokleknila pred njo, in se ž njo lepo spravila.

Kaj takega more storiti le ponižno in pohlevno srce; kdor o samem sebi previsoko misli, še odpustiti noče. Kako nekrščansko bi to bilo!

Ljuba deklica! Če hočeš pred Bogom kaj veljati, varuj se prevzetnosti. Vse, kar imaš dobrega, je božji dar; če on tebi odvzame to svoje, kaj ti bo ostalo? „Kaj imaš,“ pravi sv. Pavel, „da bi ne bila prejela; če pa si prejela, kaj se hvališ, kakor da bi ne bila prejela?“ Lepo se strinjaj z vsemi, ne žali tovarišev, ne tovarišic; ako pa drugi tebe žalijo, le rada jim vse odpuščaj, kakor rad tebi Bog odpusti; le tako boš imela velike veselih dni na svetu. „Učite se od mene,“ govori Jezus, „kako sem pohleven in ponižnega srca, in mir boste našli svojim dušam.“ Sv. Evfrazija je umrla l. 410.

Ponižnost, pohlevnost in ljuba krotkost, te dajo deklicam nebeško vrednost.

14. Sv. Evlalija (10. grudna).

Vzgled krščanske srčnosti.

Sv. Evlalija, španska deklica šele štirinajstih let, je bila močnejša nego vse muke, s katerimi so jo hoteli neverniki spraviti ob sveto krščansko vero. Ker je iz mladega zvesto služila Bogu, varovala se malopridnih tovarišij, prebivala je srčnost Jezusova v njej.

Grozoviten oblastnik je neusmiljeno preganjal kristjane. Vsi verniki so bili v strahu, mlada Evlalija se pa ni zbala.

Ko ona srčno stopi pred sodnika, pravi: „Kdo si ti?“ In ona mu odgovori brez strahu: „Jaz sem Evlalija, služabnica Jezusa Kristusa, kralja nebes in zemlje!“

Oj srečna vsaka duša, katera more to odgovoriti! Ni se ji bati težav, ne še toliko grozovitnih sovražnikov.

Neusmiljeni krvolok ji preti z ognjem, ji kaže druge strašne muke in jo zapove otepsti, ali ona se mu nasmeji in pravi: „Bog je pri meni; ničesar se ne bojim!“ — Naj bi se vsaka deklica vselej spomnila, da je Bog pri njej, kadar jo zavodljivci skušajo k hudemu; sveta groza bi spreletela njene slabe počutke, in vsaki greh bi lahko premagala z božjo pomočjo.

Sodnik, ves srdit, da ne more premagati mladega dekliča, jo ukaže na teznico razpeti. z železnimi grebeni razmesariti in z žerjavico po ranah žgati. Vsa v eni rani, s krvjo oblita, je veselo zaklicala: „O moj ženin in zveličar! Kako lepo se sveti v teh mojih ranah tvoja živa podoba! Vse te krvave riže, zapisane po mojem životu, prav živo kažejo tvoje trpljenje, kako si ti v resnici trpel.“ Tako vse voljno pretrpi in gre k svojemu Jezusu v večno veselje (l. 304).

Glej, ljuba duša, mlado mučenico, kako srčno vse pretrpi za Jezusovo ime; kako nevoljna si pa ti, če ti kdo tvojih domačih reče kaj žalega, če te kak zob poboli, ali ti Bog pošlje kako drugo težavo!

Le samo kdor z Jezusom voljno trpi, se enkrat v nebesih tam ž njim veseli.

15. Sv. Evstohija (28. kimavca).

Vzgleď ponižne, pametne nošnje.

Močno grešijo matere, tete, babice in pestunje, katere že v prvi mladosti otroke ničemurno oblačijo, in jih po tem takem gizdosti učijo. To priča življenje sv. Evstohije. Bila je žlahtna rimska deklica, in je že od mladih nog zaničevala vse ničemurne in prazne šege ženskega spola. Le Bogu služiti in njemu ugajati jo je

veselilo. Neki teti ni ugajala ta pohlevna noša mlade deklice. Reče ji sleči ponižno, priprosto oblačilo, in dati drugo gizdavo obleko, da bi se nosila po šegi drugih deklic. Ukaže ji lase nakrišpati in olišpati glavo, ter pravi, da se tako nositi njenemu stanu spodobi. Mlada Evstohija je bila tega zelo žalostna. Ali kaj se je zgodilo?

Prihodnjo noč se angel prikaže gizdasti (prevzetni) ženi in ji strašno zažuga, rekoč: „Predrznila si se s svojimi pregrešnimi rokami lotiti deviške glave, ki je Bogu posvečena; zato se ti bodo ravno te roke posušile. V petih mesecih te k pokopu ponesó.“ Kar je govoril, se je zgodilo.

Neumne matere imajo pogosto največje veselje, če vidijo svoje hčere prav drago oblečene; celó na tihem jemljejo očetom, da hčeram gizdavo obleko omišljujejo. Ali ravno te hčere, po gizdosti v greh zavojene, prelivajo svojim materam solze, in jih spravijo prehitro pod grudo.

Oj nesrečna draga kupčija, s katero se zapravi duša in telo, premoženje zatrepi, hišni mir odžene, časna sreča in večno zveličanje izgubi. Deklicam najgorša lepota je čednost, najlepšo oblačilo je krilo, ki si ga same naredijo.

Od te dobe se je devica Evstohija še bolj varovala ničemurnosti, imela je za

svojega učenika sv. Hijeronima, in je svoje tiho bogoljubno življenje končala v Betlehemu blizu jasic Jezusovega rojstva (l. 419).

Kaj pomaga vsa lepota,
ako srce lepo ni?
Vsa gizdavost je le zmota,
ki nedolžnost oslepi.

16. Sv. Fina (12. sušca).

Vzgleđ deviške sramežljivosti.

Sv. Fina je bila deklica zalega lica, pa še lepšega nedolžnega srca in sramežljive duše. Veliko mladeničev se je hotelo zniniti ž njo, ali bali so se Fino ogovoriti, ker se je toli pametno in sramežljivo nosila.

Tako je dobri Bog nedolžnosti dal za tovarišico sramežljivost, ki jo zvesto varuje in se od nje ločiti ne dá. Srečna deklica, ki te dve sestri zvesto ohrani v svojem srcu: ne bo izgubila svojega devišstva. Lice, ki je rdečica obide, če sliši ali zagleda kaj nesramnega, bo dolgo lepo rdeče; ako ga kri več ne oblije, kmalu bo obledelo, zakaj nedolžnost je umrla.

Fina je bila rada većinoma sama, in ni zahajala v slabe tovarišije. Vedela je, da slaba pajdašija kazi dobro obnašanje. Kadar je šla po svojih poslih ali opravilih, ni postajala na poti, ne prodajala zijal,

ni prešerno ozirala se; ponižno je hodila svojo pot.

Kdor oči pase okoli sebe, nanaša gramado nečistega ognja v svoje srce, in ne more biti čistega srca. Nečisti pogledi so strele, ki nedolžnost ubijejo.

Pogovarjati se za prazne reči Fine ni veselilo; posebno skrbno se je izogibala moškega spola. Drugih ljudi ogovarjati se je zvesto varovala, ker je vedela, da tudi beseda človeka ubije. Le za potrebne reči se je rada in kratko pomenila, zakaj: „Veliko govorjenja ni brez greha.“ Ravno to njeno modro vedenje je pa močno mrzelo drugim. Rekli so, da zato ne govori, ker je previsoka. Ali pretrpela je vse te krive besede, in je raji v dejanju pokazala, kako je ponižnega srca. Kdor hoče vsem ljudem ustreči, se ves zmoti, Bogu pa zameri.

Bog tepe, katere ljubi, da jih očisti in zveliča. Tudi Fina je hudo zbolela in je morala trpeti strašne bolečine. Čedalje huje ji je bilo, naposled se še zmeziti ali ganiti sama ni mogla. Ali potrpežljivost ji časno kratko trpljenje premeni v nebeško veselje. Lepo je umrla v Gospodu (l. 1253).

Blagor jim, ki so čistega srca, Boga bodo gledali.

Če nedolžna hočeš biti ti devica,
naj ti sramežljivost bo tovarišica.

17. Sv. Flora (24. listopada).

Vzgleđ, kako opravljati dobra dela.

Sv. Flora je bila na Španskem rojena. Očeta je imela Turka; zakaj Turki so tisti čas gošpodarili v španski zemlji; mater pa skrbno kristjanko, ki jo je lepo poučila v krščanski veri. Že iz mladega je bila ubogim ljudem posebna prijateljica in je potrebnim pomagala, kar je premogla. Pa svojih dobrih del ni pravila ljudem; tiho je delala in mislila: Bog vé in vidi vse, tudi kar se skrivaše zgodi. Levici ni potreba vedeti, kar desnica dobrega stori, kakor je Kristus učil.

Kdor vbogaime daje, Bogu posojuje; ali Bog ne bo plačal, kar storimo zavaljo ljudi, da bi bili hvaljeni. Če le zato dobro delamo, da bi nas ljudje videli in potem hvalili, prejeli smo že svoje plačilo.

Sv. Flora se je postila iz mladega, čeravno je bila še majhna. Kar je sebi pritrkala, dala je ubožčekom.

Dobro je za vse ljudi, po krščansko se postiti, potrebno pa za vsakega grešnika. Post pregrehe mori, in naši duši k nebesom pomaga. Srečen, kdor se iz mladega posta vadi.

Sv. Flora je pa tudi molila rada, posebno ko jo je njen lastni brat preganjal in

turškemu oblastniku zatožil. Srčno je stopila pred nevernega sodnika, pričala je sveto Jezusovo vero, in je vesela svojo mlado glavo dala za njo (l. 853). Dobra dela so jo spremila v nebesa.

„Skrbite si za prijatelje,“ pravi Jezus, „ki vas bodo enkrat sprejeli v večno prebivališče.“ Dobra dela dušne in telesne milosti nas čakajo v nebesih. Rja jih ne sne, molj ne konča, tatje ne ukradejo, in smrt nam jih ne vzame. Vse drugo nas bo minulo, le ona nam bodo večno ostala.

Če s hvalo svet ti plača dobra dela,
tam krone za-nja ne boš več prejela.

18. Sv. Frančiška rimska (9. sušca).

Vzгляд bogaboječe zakonske žene.

Kakor se drevesce nagibne, tako bode vzrastlo drevo, in tudi dete kaže že v mladosti, kaj bo iz njega v starosti. Ravno tako sv. Frančiška. Bila je še dete in že se je rada doma v kak kotichek stisnila, da je skrivaje molila. V molitvi se z Bogom pogovarjati veselilo jo je bolj, ko pa z drugimi otroki se igrati.

Kar se dekle navadi, zna tudi žena. Po volji svojih starišev se je omožila, in je s svojim možem štirideset let mirno živela v lepi edinosti. Pohlevno je potrpeła

slabosti svojega moža, prizadevala si je ustreči mu v vseh pravičnih rečéh.

Srečna je samo tista zakonska, ki je pohlevnega, mirnega srca. Potrpežljivosti je v zakonu toliko potreba, kolikor vsakdanjega kruha. Le v ljubeznivi edinosti cveti zakonska sreča.

Svoje otroke je skrbno učila in jih v strahu božjem redila; ravno to pa je bila tudi otrok največja sreča. Veliko premoženje otrokom bolj škoduje, nego koristi ali pomaga, če niso pametno in pošteno vzgojeni.

O naj bi vse matere to spoznale, naj bi svojim otrokom bolj skrbele za lepe nauke, kakor za polne skrinje blaga! Dobra mati otrokom prave sreče hišo postavi, oče jo pokrije.

Svojo družino je sv. Frančiška lepo imela, in je s svojimi posli tako prijazno živela, kakor bi bila njih sestra. Ž njimi je delala, ž njimi molila, in si je vsako jutro in večer vzela toliko časa, da jim je kaj lepega brala, ali se kaj svetega pogovarjala ž njimi. Zato so jo pa tudi hlapci in dekletke vsi radi slušali.

Srečna hiša, ki ima dobro gospodinjo; ona je svojim ljudem časne sreče in večnega zveličanja mati, in je več vredna, kakor polne shrambe blaga; žlahtni kameni je ne poplačajo.

Če pa hočeš kedaj biti dobra gospodinja, ne smeš v svojih mladih letih živeti mehko in razuzdano. Sv. Frančiška je ostro živela, je s porednim ali slabim živežem za dobro vzela, trdo se je postila, in se je preprosto nosila, dasiravno je bila imenitnega stanu.

Ni lepo za gospodarja in gospodinjo, ako sta kmetiškega stanu in zdrava, pa posebej jesta. Družini slab živež dajati, sebi pa boljše jedi kuhati, to je malopridna razvada. Skupaj delati, skupaj uživati, to Oče nebeški blagoslovi.

Ni bilo Frančiške videti, da bi hodila po dobrih voljah; raji je doma dala ubožcem, kar bi bila zapravila po veselicah.

Hujšega greha ne storijo gospodarji in gospodinje, kakor če cele dni hodijo po božjih potih, po gostijah, botrinah in kolinah, pa vnemar puščajo dom, otroke in družino, ki se lahko pohujšajo, kadar brez vsega strahu živijo. Hiša brez gospodarja in gospodinje, pa truplo brez glave, kaj bo iz njiju drugega, kakor mrlič?

Posebno skrb je sv. Frančiška imela za mlade ženske; delo jim je dajala ali pa v službo pomagala, da bi se ne izpridile v pohajkovanju, zakaj lenoba je košata mati vseh pregreh. Učila jih je toli skrbno, kakor bi jim bila prava mati.

Po smrti svojega moža se je vdova odpovedala vsem posvetnim rečem, in je na svojo starost skrbela le za nebesa. Bila je vsem pobožnega življenja lep vzgled in tudi srečne smrti. Umrla je l. 1440.

Tako je lahko človek v vsakem stanu srečen in zveličan, naj le zvesto dopolnuje svoje dolžnosti.

Hočeš biti srečna mati,
moraš devištvo spoštovati:
Le poštena deklica
srečna žena zakonska.

19. Sv. Genovefa (3. prosinca).

Vzgled bogaboječe kmetiške deklice.

Hočeš li, deklica mlada, srečna biti, ne zanašaj se na svoje zalo telo; lice ravno ko rožni cvet obleti. Ne poželuj gizdavih oblačil; kupijo se za denar, pa ti ne dajo nobene vrednosti. Skrbi le za čednosti srca, kakor sv. Genovefa.

Na Francoskem bornim starišem rojena, bila je zale postave, pa še lepše duše. Ni cenila telesne lepote; le sveto živeti in dušo s čednostmi lepšati jo je največ skrbelo.

Deklice, ki preveč lišpajo svoje telo, rade pozabijo svoje duše; ugajajo le pregrešnemu svetu, Bogu se pa zamerijo. Kaj bo iz takih, ko grešnice.

V sedmem letu svojega življenja je sv. Genovefa od svetega škofa Germana dobila čeden križec in ga je na vratu nosila, da ni pozabila svetih nauk, ki so jih škof dali deklici, rekoč: „Zaničuj ničemurno obleko, bodi ponižna in svojo čistost ohrani!“ Vse to je sv. Genovefa obečala in tudi zvesto dopolnila.

Oj! naj bi se spomnile vse krščanske deklice, ki tudi nosijo križce na rožnega venca molkih ali na prsih, da jih križani Jezus ravno to uči.

Ker je sv. Genovefa bila pobožna in poštena, začeli so jo ljudje hvaliti in povzdigovati; ali ona se ni prevzemala, šele poniževala se je, ker je videla, da največ ljudi hvala pogubi.

Koliko devic je že zavodljiva pohvala, pohvala goljufnih prilizovavcev spravila ob nedolžnost. Deklica, ki rada sladke besede posluša, sama sebe ogluša, da posvarjena slušala več ne bo.

Genovefa je pridno pasla ovce, in vsa nedolžna, kakor one, bila je zvesta ovčica Jezusova, ki je zvesti pastir svojih ljubih ovčic.

Kako srečne so lahko na deželi deklice, ki služijo zvesto svojemu Bogu! Večja nevarnost je po mestih in gradovih svojo čistost izgubiti. Bolje je pri kmetih čisto

in ubožno živeti, nego med gospodo brez poštenja košato hoditi.

Ko so sv. Genovefi stariši odmrli, šla je v bližnje mesto Pariz, in tudi v mestu je Bogu zvesto služila. Ravno zato je pa morala veliko trpeti. Imeli so jo za hianavko, čarovnico, in še druge grde primke so ji dajali; ali molčala je, molila za sovražnike, in se ni dala motiti v svojem svetem življenju.

Akoravno je ostro živela in pogosto bolehal, vendar je čakala blizu devetdeset let. Umrla je l. 512. Bog ji je dal pred smrtjo in po smrti veliko čudežev delati, naj bi ljudje spoznali, kako je zvesta služabnica božja, in da bi hodili po njenih stopinjah.

V čistem svojem srčecu
lepšaj sedež Jezusu;
tvoje čisto naj teló
tempelj svet'ga Duha bo!

20. Sv. Helena (18. vel. srpna).

Vzgled dobrodarne kristjane.

Sv. Helena je mati prvega krščanskega cesarja Konstantina. Rojena od bornih poganskih ljudi, pa zale postave in modre glave, dobila je za moža rimskega vojaka Konstancija Klora, ki so ga potem za cesarja povzdignili. Ali slaba je bila vsa njena sreča, ker še ni spoznala pravega Boga.

Mogočni Konštantin, njen sin, je imel s svojim nasprotnikom hud in nevaren boj. Bal se je, da bi ga ne premagal njegov sovražnik. V tej skrbi se mu na nebu prikaže svetel križ in na križu besede zapisane: „Po tem znamenju boš zmagal.“ Naslednjo noč pa se mu v sanjah prikaže Kristus z istim nebeškim znamenjem, ter mu veli, naj dá napraviti tako zastavo, ki jo naj pred vojsko nesô, in zmagal bo.

Dal je zatorej na svojo zastavo narediti zlat križ, pred seboj ga v vojsko nesti, in sovražnik je bil pokončan.

Po tem se je on dal krstiti, in tudi njegova že štiri in šestdeset let stara mati Helena. Od tega časa je bila ona vsa goreča za sveto Jezusovo vero; cerkvam po mestih in po vaséh je dajala lepe, drage cerkvene reči vbogaime, in hodila je vsa ponižna z drugimi kristjani k božji službi.

V svojem osemdesetem letu se je še napotila v sveto deželo, in je lepe cerkve zidala v Jeruzalemu in na drugih svetih krajih, kjer je bil naš Gospod Jezus Kristus hodil, učil in trpel. Na gori Kalvariji je dala razsuti poganski tempelj, ki so ga bili neverniki pozidali iz sovraštva, in zopet očediti sveto mesto, na katerem je bil Kristus križan in pokopan. Pri tej priložnosti je čudoma našla sveti križ, na ka-

terem je bil Jezus razpet. Postavila je cerkev v Betlehemu, kjer se je bil Kristus rodil, in na Oljski gori, kjer je v nebesa šel. Tako je lepo skrbela za božjo čast, pa tudi ubogim ljudem vsakega stanu po vseh krajih storila čudno veliko dobrega; vsem je bila dobra in skrbna mati.

Čeravno vsak človek nema premoženja, da bi toliko dobrega storil, ima pa vendar priložnost po svojem stanu Bogu služiti, in z reveži usmiljenje imeti po svojem premoženju. Kdor ima veliko, daj veliko; kdor pa ima malo, naj le dá, kar premore. Bog ne gleda na dar, temveč na srce tega, ki daruje.

V svoji veliki starosti je lepo materinsko poučila svojega sina, cesarja Konstantina, in je v njegovem naročju sveto umrla (l. 328).

Blagor vsem, ki v Gospodu, kakor ona, umrjó, njih dela za njimi gredó.

Vsako pridno dobro delo
bo plačilo tam imelo;
le kdor dela dobro rad,
bo v nebesih tam bogat.

21. Zveličana Hema (27. rožnika).

Vzgled krščanske gospodinje.

Blaga Hema je bila v Pilštanju na Dolenjem Štajerskem doma, kjer se še malo

kaj starega grada pozna. V letu 983. se je rodila. Njeni bogati in imenitni stariši so po Koroškem, Kranjskem in Štajerskem imeli veliko gradov, pa njih največje veselje je bila mlada Hema, zakaj bilo je je sama pamet, krotkost in pokorščina.

O pač res, dobri otroci so starišev največje bogastvo, pa tudi slabi največja nesreča. Kaj da bi tudi vsi stariši toliko skrbeli za svoje otroke, kakor stariši za svojo Hemo!

Ko je Hema nekoliko odrastla, pošljejo jo na dvor nemškega cesarja sv. Areha (Henrika) in cesarice sv. Kunigunde, da bi se pri teh imenitnih in bogaboječih ljudeh naučila vsega dobrega.

Kako grdo je pa v sedanjih časih za stariše, ki pogosto sami nič ne znajo, pa tudi svojih otrok v poštene hiše ne dajo, da bi se potrebnega izučili. Kaj pomaga hčeram še tako bogata dota ali del, če pa v glavi potrebnega nauka ni, ne v srcu poštenih misli krščanskega vedenja! Otrokom za potreben nauk in pošteno vedenje skrbeti je bolje, kakor jim zapustiti polne skrinje blaga.

Po pobožni cesarici lepo poučena vzela je Hema po volji svojih starišev Viljelma, imenitnega pa tudi poštenega kneza ali grofa v Selčah na Koroškem, in je s svojim

možem veliko let živela v lepi slogi in ljubezni. Skrbela je kakor pridna gospodinja za svoje pohoštvo, ali poleg časne skrbi ni pozabila Boga. Rada je po premoženju žlahtna gospa veliko dajala vbo-
gaime, zvesto molila, pa tudi svoje podložnike imela v svetem strahu, da so Bogu zvesto služili. Zakaj tam, kjer je strah božji doma, prebiva tudi blagoslov božji.

Bog je svojo služabnico obiskal tudi z velikim trpljenjem, da bi jej pripravil lepšo krono v nebesih. Imela je zala dva sina. Lepo ju je vzredila, in črez vse drugo na svetu ju je bila vesela. Nekoliko hudobnih služabnikov, ki so rudo kopali, storilo je neko strašno grdobo, in mlada gospoda sta jih ostro kaznovala. Nato so se spuntali hudobneži in sveti Hemi oba sina ubili.

Tudi mož ji je umrl na potu. Bila je zdaj uboga, zapuščena vdova brez moža in brez otrok. Velika je bila njena žalost, pa še večje zaupanje v svojega Boga. Kakor Marija božja mati, rekla je tudi ona: „Dekla sem svojega Gospoda, naj se mi zgodi po njegovi besedi!“

O naj bi se vsaka gospodinja v nesreči in v trpljenju, brez katerega ne more biti nobena hiša, vselej spomnila, da: „Kar Bog stori, vse prav naredi.“

Ker ni več imela svojcev na svetu, skrbela je toliko več, da bi Gospodu bolj ugajala. Pozidala je s svojim premoženjem ob Krki na Koroškem lep samostan, da bi v njem duhovniki živeli za božjo čast in za poučevanje ljudi. In ko je popravila svoje posvetne skrbi, šla je v ravno tisti samostan k nunam, med njimi je živela kakor najmanjša sestra, in na svoje stare dni skrbela le za nebesa. Kar je iskala, je tudi našla: med izvoljenimi večno življenje. (Umrta je l. 1045.)

Naj zveličano Hemo zvesto posnemajo vse deklice v svojem devištvu, žene v zakonu in vdove v svoji starosti; naj ne pozabijo, kar sv. Duh govori: „Lažniva je lepota, in prazna posvetna čast; ženi, ki se Boga boji, njej le hvala se deli.“

Le nebes je treba najpoprej iskati,
Bog nam hoče drugo za navržek dati.

22. Zv. Izabela (31. vel. srpna.)

Vzgled usmiljene device.

Srečni otroci, kateri imajo bogaboječe stariše: kakeršni stariši, taki so večinoma tudi otroci, ako jih slušajo, kakor zv. Izabela, francoskega kralja hči. V kraljevi hiši bi lahko bila vse imela, kar bi si bila poželela; ali pošteni devici ni bilo mar za

posvetno; bila je vsa ponižna in krotka, in je pobožno živela, kakor jo je učila bogaboječa mati sv. Blanka. Varovala je svojo nedolžnost, brala sv. bukve in pridno delala za uboge. Marsikateri siroti je naredila oblačilo, in mnogega otroka oblekla.

Kako lepo je, ako se bogate hčere ponižno nosijo, in namesto da bi svoje telo z dragino lepotile, rajši ubožcem omislijo oblačila, ali pa bolnikom postrežejo kakor zv. Izabela!

Naredila je enkrat neko posebno čedno kapico, za katero jo je brat, kralj Ludovik, prosil, naj bi jo njemu dala. Ali lepo prijazno mu reče: „Ta kapica je prvo delo mojih rok po tej šegi; zato jo hočem Jezusu dati, naj bo prvina njegova.“ In naravnost je kapo poslala bolni ženi, katero je z vsem preskrbela.

Tako naj ubožce spoznamo za namestnike Jezusove, da tudi nam enkrat poreče: „Lačen sem bil, in dali ste mi jesti; žejen sem bil, in dali ste mi piti; gol in nag sem bil, in oblekli ste me. Resnično vam povem, vse, kar ste kateremu mojih najmanjših storili, to ste meni storili.“

O kako bogatega dolžnika in povračnika zvestega si je izvolila Izabela, pri katerem zdaj uživa svoje plačilo! Umrla je l. 1269.

Vesela bodi pa tudi vsaka sirota obljud Jezusovih; on bo povrnil za te, kar ti dobiš namesto njega. Ako si pa bogata in premožna, ne zaničuj ubogih ljudi; spoštuj jih kakor samega Jezusa in pomagaj jim v njegovem imenu; tako postrežeš svojemu Zveličarju.

Kar ubožcem podelimo,
izgubljeno nam ne bo;
tam v nebesih zadobimo
stokrat vse povrnjeno.

23. Sv. Jedert (17. sušca).

Vzgled krščanskega devištva.

Sv. Jedert, ki jo tudi sv. Jero imenujejo, bila je žlahtnih in bogaboječih starišev hči. Ker je vedela, da Bog ne gleda na žlahten in imeniten stan, ampak da mu ugaja le žlahtno srce, zato se ni prevzemala, ampak skrbela je prav bogoljubno živeti. Bolj jo je veselilo moliti, kakor plesati; rajši je pogosto k božji mizi hodila, nego na posvetno gostovanje. Da bi z vsem bila Jezusova, obljubila mu je, da hoče svoje devištvo na večno ohraniti.

Veliko je žlahtnih mladeničev Jederti v svate hodilo; celó kralj Dagobert ji je ponujal imenitnega ženina; ali ona je odgovorila: „Nočem ne tega, ne drugega; Jezus Kristus je moj ženin.“

O da bi vsako pošteno dekle ravno tako odgovorilo sleharnemu zavodljivcu, ki jo hoče ob ljubo nedolžnost spraviti!

Po očetovi smrti je s svojo bogaboječo materjo šla v samostan, da bi bolj zvesto Bogu služila in laže sveto živela. Kakor je iz mladega sveto živela, je tudi sveto umrla (l. 664). Jokale so se njene tovarišice za njo, ali veselo so spremili nebeški angeli njeno dušo k nebeški svatovščini večnega veselja.

Srečna je devica, katera po vzgledu sv. Jederti Bogu posvečena v samostanu živi, in lahko reče z veselim srcem: „Kraljestvo sveta in vso posvetno lepoto sem zaničevala zavoljo ljubezni svojega Gospoda Jezusa Kristusa, ki sem ga videla, ki sem ga ljubila, v njega verovala, le njega rada imela.“

Ali vsaka ni poklicana, da bi v samostanu živela; tudi na svetu se pošteno in sveto živi. Ljubi Boga, in varuj se greha, zvesto dopolnuj svoje dolžnosti, pa boš srečna in se večno zveličala; zakaj iz vsakega stanu je pot v nebesa odprta.

Hočeš časno srečna biti,
enkrat pa v nebesa priti:

V svojem stanu zvesta bodi,
pot pravice skrbno hodi.

24. Sv. Julija (22. velikega travna).

Vzgled zveste služabnice božje.

V velikem mestu Kartago v Afriki, kjer zamorci prebivajo, je bila Julija žlahtnega stanu rojena. Grozovitni sovražniki, ki so jih Vandale imenovali, so mesto premagali, veliko ljudi pomorili, druge pa v sužnost prodali. Julijo je kupil neki kupčevavec v sirski deželi na Jutrovem, ki mu je bilo Evzebij ime. Težaven je bil za Julijo služni stan, ali iz ljubezni Jezusove je rada služila, zvesto svoja opravila vršila, se ponižno in pohlevno nosila; zato jo je njen poganski gospodar imel tolikanj rad, da je sam rekel: „Rajši bi izgubil vse svoje premoženje, nego to dekle.“

Tako ugaja zvest hlapec ali dekla Bogu in ljudem; malopridne družine pa se vsakdo boji. Ne za posvetnih gospodarjev delj, ne za časno plačilo, temveč zavoljo Boga naj bodo hlapci pridni in dekle; zakaj Bog jim bo pravičen in večni povračnik. Vse naj storijo Bogu na čast, kakor sv. Julija, ki je bila pripravljena tudi svojo kri preliti za Jezusa.

Evzebij se nekdam napoti v Francosko na kupčijo. Peljali so se daleč po morju, in gredoč pridejo sredi morja na otok, ki se mu Korzika pravi. Otočani so ravno svojemu maliku obhajali imenitno godovanje in

mu zaklali vola, plesali in jedli. Tudi Evzebij potegne ž njimi; Julija pa ostane na ladiji in klečé služi svojemu Jezusu. Ko poglavar to zve, začne Evzebija kregati, zakaj ima kristjano v službi, in ga nagovarja, naj bi njemu prepustil Julijo. Ker se pa Evzebij ne da pregovoriti, upijani ga hudobni poglavar tolikanj, da se ni zavedel.

Zdaj reče Julijo pregnati pred se, nagovarja jo z dobrim in s hudim, naj zataji svojo vero; ali ni se mu vdala. Ukaže jo tepsti in za lase vlačiti; ali ona v tem trpljenju veselo hvali Jezusa, rekoč: „Hvala tebi, moj Bog, da sem vredna zavoljo tvojega imena trpeti. Kakor mene za lase vlačijo, so tudi tebe s trnjem venčali; kakor mene tepejo, so tudi tebe krvavo bičali.“

Neusmiljeni oblastnik se ujezi nad njeno stanovitnostjo, in jo ukaže križati. Veselo je umrla na križu in ostala do konca zvesta služabnica božja.

Kakor sv. Julija, naj vsaka krščanska dekla zvesto dopolnuje opominovanje sv. Pavla, ki pravi: „Vi služebni, bodite pokorni svojim gospodarjem z očitnim srcem, kakor Kristusu. Saj veste, da bo vsaki za vse, kar je dobrega storil, prejel od Gospoda, naj bo služen ali sam svoj.“

Sreča je v vsakem stanu domá,
a le zvestoba nam jo podá.

25. Sv. Julijana (16. sečna).

Vzglede goreče krščanske ljubezni.

Nevernim starišem rojena, se je dala Julijana skrivši krstiti. Zali in bogati devici je imeniten ženina, Evilazij, ravno za oblastnika postavljen, prišel v svate. Občala ga je vzeti, ako malike zapusti in pravemu Bogu služi.

Tako bi naj neveste ne gledale na posvetno imenitnost, ne na bogastvo, ampak le takim ženinom naj bi podale roke, ki Bogu zvesto služijo. Kaj pomagajo bogati in imenitni snubci, če so pa nezvesti in razbrzdani ljubci!

Julijanine besede so zelo v srce zabolele njenega očeta in ženina; nista se nadejala kaj takega. Vse si prizadeneta pregovoriti jo; ali ni se jima vdala. Njen oče jo je krvavo tepel, potem pa izročil oblastniku, njenemu snubcu, ki se ji ponuja na vse načine; ali ona trdi stanovitno, da se hoče ž njim omožiti, ako v Kristusa veruje. On se pa izgovarja, da se boji zameriti cesarju. Na to mu reče Julijana: „Ako se ti treseš pred umrljivim vladarjem, kako se pa predrzneš meni prigovarjati, da bi Večnega zatajila?“

Kolikokrat delajo nesramneži deklicam zlate obete. Da jih bodo vzeli, jim obetajo,

ali ne verjemite jim. Kdor se Boga ne boji, ne spoštuje njegovih zapovedi, kako bi vam bil on zvest? Le nekoliko časa, in njegova zlagana ljubezen se vam bo premenila v neusmiljeno sovraštvo.

Oblastnik ves srdit, da ga ne sluša Julijana, jo reče za lase obesiti na drevo in z raztopljenim svincem politi. Gospod pa jo močno stori, da je mogla iz ljubezni do njega vse prebiti in tudi v ječi vse skušnje premagati.

Koliko se najde skušnjavcev in skušnjavk, posebno hudobnih žensk, ki mlade deklice v nesramno znanje zapletajo, besede ali pisma nosijo, in grdobe učijo! Kdor take posluša, pride hudiču v oblast, zakaj taki ljudje so njegovi najemniki in najemnice.

Strašne muke je morala Julijana trpeti. Trli so jo z roglatim kolesom, s plamenom žgali, v razpuščen svinec namakali, ali vse je premagala iz goreče ljubezni do Jezusa. Ko so videli tolike muke, toliko stanovitnost iz gole ljubezni do Jezusa, izpreobrnili se je stointrideset malikovavcev in so v Jezusa verovali. — Tako lepi vzgledi poboljšajo, kar hudobni ljudje pohujšajo.

Oblastnik jo je zadnjič v smrt obsodil. Vsa vesela gre Julijana umret, še na morišču v dobro opominja gledavce, voljno

si dá glavo odsekati, in nam tako pokaže, da je prava ljubezen do Boga močnejša ko smrt. (Umrla je l. 304.)

Srečna duša, ki Bogá
bolj ko ves svet ljubi;
povračnika tam imá,
in ne bo na izgubi.

26. Sv. Katarina mučenica (25. listopada).

Vzgleď modre krščanske device.

Koliko premore deviški stan, kaže nam sveta devica Katarina ali Katinka, v velikem mestu Aleksandriji na Egiptovskem rojena. Bila je bogata, zala in žlahtnega stanú; pa tudi modra in toliko razsvetljena v božjih rečéh, da je celó stare modrijane premogla.

Hudobni cesar Maksimin, krščanstva in devištva neusmiljen sovražnik, bi jo bil rad spravil ob pravo vero in nedolžnost. Daje ji sladke besede, ponuja ji zlato in srebro; ali vse to ne oslepi modre device. Ker z dobrim nič ne opravi, žuga jo grozovitno mučiti in umoriti; pa nedolžno srce, ki Jezus v njem kraljuje, se ne ustraši vsega tega. Stanovitna ostane, kakor skala v sredi šumečega morja, ob kateri se ubijajo srditi valovi.

Oj da bi bile deklice vsaj modre, da bi za nobeno ceno ne prodale svojega devi-

štva, naj bo zavodljivec kmet ali gospod, naj bo mogotec ali siromak, ne s hudim ne z dobrim; zakaj lahko jim vzame hudoben človek, ker jim ne more dati celi svet!

Neusmiljeni cesar pošlje po svoje modrijane, da bi jo pregovorili v njegovo voljo; ali ona jim priča resnico toli modro in srčno, da se sami izpreobrnejo.

Srditi cesar jo zapove s kolesom tretji; ali kolo se razleti vpričo svete device. Zadnjič jo ukaže ob glavo dejati (krog leta 310.); in tako je ona prejela dvojen venec: devištva in mučeništva.

Kaj pa boste ve, slabe deklice, enkrat odgovorile Jezusu na sodbi, ki se daste tako lahko pregovoriti nesramnim zavodljivcem — ve, ki jemljete od njih prstane, denarje, robce in drugo goljufno blago, s katerim vas oslepijo? Vse to krvavo blago vam bo v pogubljenje.

Le kdor za čistost vse trpi,
za preganjavce prosi:
deviški venec zadobi,
in ga v nebesih nosi.

27. Sv. Klara (12. vel. srpna).

Vzgled zveste učenke Jezusove.

V Asisi na Laškem rojena sv. Klara je že iz mladega imela posebno gorečo ljubezen do Jezusa, ter se mu je vsa izro-

čila. Tisti čas je sv. Frančišek Serafski, ravno tistega mesta rojak, poln božjega duha, po vašéh in mestih ljudi močno opominjal k pokori in poboljšanju življenja. Kakor bister vir, ki se razliva med vele rožice in jih zopet lepo ozeleni, je teklo njegovo svarjenje, in je veliko zapuščenih src spet oživilo za božjo čast. Ko ga je zaslišala sv. Klara, odločila je, da se hoče vsa Bogu v službo podati.

O naj bi se, deklica, tudi tebe tako rado prijelo lepo opominovanje tvojih starišev, učenikov in izpovednikov, koliko manj solz bi se med nami prelivalo!

Sv. Klara si je privzela več tovarišic, in je šla sv. Frančiška prosit, naj jim naroči pravila, po katerih da hočejo živeti. Z veseljem je sveti mož dopolnil to njeno prošnjo, in jim tudi odločil prebivališče, kjer bi naj skupaj Bogu služile, pridno delale, in za zveličanje skrbele. Sv. Klara je lepo posnemala uboštvo Jezusovo, in ni imela svojega nič toliko, kamor bi glavo položila. Za vsakdanjo potrebo si je prislužila s svojimi rokami.

Ne bodi zatorej žalostna, deklica moja, ako si ubožnega stanú; ubožnejša ko si, bolj si podobna Jezusu. Le samo to naj te bo skrb, da boš bogata v čednostih in dobrih delih, kakor je bila sv. Klara.

Vsakemu človeku odloči Bog kak križ, zato ker ga ljubi. Sv. Klari je poslal dolgo bolezen. Celih 28 let je potrpežljivo nosila svoje težave, ter je vsem bolnikom dajala lep vzgled, naj hodijo za Kristusom in si tako nebesa služijo. Umrli je v šestdesetem letu svojega življenja l. 1253.

Hočeš s Kristom kraljevati,
nič ne smeš se križa bati;
le sam križ in potrpljenje
služi večno ti življenje.

28. Sv. Kristina (24. mal. srpna).

Vzgled krščanske stanovitosti.

Sv. Kristina je bila mestnega poglavarja hči, ki je bil malikovavec in je neusmiljeno preganjal kristjane. Mlada Kristina je bila dobrega srca, vsa krotka in pohlevna. Močno so se ji smilili kristjani, ki so jih grozovitno mučili. Čudila se je, da tako stanovitno trpijo; rada jih je imela, in Bog ji dá priložnost, da sveto krščansko vero spozna in prejme sveti krst.

Tako vsaki, kdor usmiljenje kaže, usmiljenje najde.

Vsa goreča za vero Kristusovo zdrobila je vse domače malike, ter je to srebro in zlato vbogaime razdajala. Grozovitni oče pa jo dá tako strašno razmesariti, da je meso v koscih padalo od njenega telesa.

Trpela je vse za nebeško kraljestvo, in ni hotela zatajiti svojega Jezusa.

Srditi oče jo ukaže na kolo privezati, pod kolo močno zakuriti ali podnetiti, jo z oljem politi, in tako po malem na ognju obračati. Bog ni zapustil svoje zveste služabnice. Plamen je planil po okoli stoječih gledavcih, device se pa še dotaknil ni. Njen oče je vsled prevelike jeze pri priči umrl. Tako se Bog poskuša za svojce.

Dijon, ki je za njenim očetom nastopil službo, ukaže jo vleči v tempelj malika Apolona; pa še ni prestopila praga, že se malik zvrne s svojega oltarja in razleti, Dijon pa umrje nagle smrti. Za njim je prevzel Julijan ravno to službo, in jo dal s puščicami prestreljati (okoli l. 300). Bogu se je zdelo zadosti; vzel je njeno dušo v sveto nebo.

Nebesa so draga in silo trpé. Kdor do konca stanoviten ostane, se bo zveličal.

Stanovitna v vsem trpljenju
bodi, duša moja!
v večnem čaka te življenju
tamkaj krona tvoja.

29. Sv. Kunigunda (3. sušca).

Vzgled svete zakonske žene.

Sv. Kunigunda ali Kungota je imela na Nemškem žlahtne in imenitne stariše, ki

so jo prav skrbno in pobožno vzredili. Ni se hotela vaditi mehkega in predobrega življenja, čeravno je bila visokega stanú, ker je vedela, kako iz razvajene mladosti pride nesrečna starost.

Kdor hoče srečno živeti, naj se vadi v mladih letih z bornim živežem in oblačilom za dobro vzeti, tak bo v vsakem stanu lahko izhajal.

Omožila se je s Hénrikom, ki so ga potem izvolili za rimskega cesarja. Obljubo sta si obadva storila, da hočeta v zakonu kakor brat in sestra po deviško živeti in sta svojo obljubo trdno dopolnovala do smrti.

Največja sreča v zakonu je lepa složnost, le iz nje izvira vse dobro zakonskim. Najde se pa tudi dosti sovražnih jezikov, ki iz hudičevega zavida ranijo zakonsko ljubezen in zakonskim mir podirajo. Tako se je godilo sv. Kunigundi in sv. Henriku, dasi sta bila svetnika.

Hudobni ljudje so jeli Kunigundo obrekovati, kakor da bi bila Henriku nezvesta in bi druge cenila. Dolgo je voljno trpela to grdo obrekovanje; ali ker je tudi njen sveti mož jel slabo misliti o njej, vzela je Boga na pričo, in je z golimi nogami po razbeljenem železu šla gor in dol brez vse bolečine in brez vsake opekline.

Slabo storijo zakonski ljudje, kateri slušajo na hudobno ogovarjanje; živi pekel si pa naredijo, ako med seboj sumiti začnô. V taki bridkosti nesrečnim zakonskim ni ne svetovati, ne pomagati. Ako vse pričanje z dobrim ne pomaga, naj se k Bogu obrnejo in voljno potrpijo.

Dolžnost je pa tudi brez odlaganja za zamero ali odpuščanje prositi; solnce naj ne zajde za goro nad jezo ali srdom zakonskih. Tudi Henrik je svojo nedolžno ženo sv. Kunigundo klečé prosil odpuščanja, in vse svoje žive dni je ni več razžalil.

Po smrti svojega svetega moža je sv. Kunigunda zapustila vso posvetno čast in oblast; šla je v samostan, pridno delala, zvesto molila in je lepo pohlevno živela med sestrami.

Tako mora biti vsake vdove najprva skrb, da bi le Jezusu ugajala in pa veliko dobrega storila. Vdove, katere razbrzdano živijo, grde besede delajo, svoji hiši in vsej soseski nepokoj napravljajo, so po besedah sv. apostola Pavla živeč mrtve.

Kakor je sv. Kunigunda lepo živela, pripravljala se je tudi na smrt lepo. Rada je poslušala sveto branje, in ko je bila svete zakramente prejela, zaspala je veselo v Gospodu (l. 1040). Šla je za svojim možem nebeško krono prejet.

Naj bi zakonske žene po vzgledu sv. Kunigunde sovražile posvetne ničemurnosti, gizdasta in prevzetna oblačila in mehko razvajeno življenje, pa toliko bolj ljubile ponižnost, bogaboječnost in lepo složnost: koliko več bi bilo srečnih zakonov, ki jih zdaj posvetno življenje onesrečuje!

Sveta čistost in poštenje
v srečen zakon pripelja;
srečno zakonsko življenje
dá zvestoba zakonska.

30. Sv. Lidvina (14. malega travna).

Vzgled potrpežljive deklice v bolezni.

Posvetne deklice najbolj veseli zalo lice in zavodljivih lizunov sladke besede: da so lepe in jim prav ugajajo; ali ravno to je najnevarnejša mreža, v katero pregrešni svet zapleta nedolžno deklišтво. Lep vzgled modrega zadržanja je deklicam sv. Lidvina.

Imela je revne, toda poštene stariše. Bila je lepega lica, a še žlahtnejše duše; njeno čisto deviško srce je vse gorelo le za Jezusa in za ljubo mater Marijo devico; njo je iz mladih nog prav posebno častila. Ker so se ji moški ponujali in za njo hodili, prosila je srčno Boga, naj jo ovaruje nesreče, v katero je že toliko deklic zavodila telesna lepota. Bog jo usliši in

ji pošlje hudo bolezen, ki je Lidvini dušo zdravo ohranila. Lidvina je padla na ledu, ulomila si rebro, ulegla se, in iz svoje bolniške postelje ni vstala celih osemindeset let.

Imela je velike bolečine; roka se ji je sušila, drobovina gnila, zobje so jo neusmiljeno boleli, in ni bilo ne zdravnika ne zdravila njej za pomoč. Večja pa, ko vse težave, je bila njena potrpežljivost. Ni je bilo slišati žal besede; več ko je trpela, še več je po vzgledu Jezusovem iz ljubezni do njega trpeti želela. Vsem sosedom je bila svete potrpežljivosti živ vzgled.

Brez trpljenja ni človeka pod solncem, pa tudi ne zveličanja; ali škoda, da ljudje po nepotrpežljivosti zasluženje izgubijo; trpijo dvakrat toliko, in si ne vedó v trpljenju pomagati.

Tudi sv. Lidvina je bila v prvih štirih letih svoje težavne bolezni zelo žalostna: duh je bil voljen, ali njeno meso je bilo slabo. Bogaboječ duhovnik jo je poučil, naj se celo božji volji podvrže, svoje trpljenje z Jezusovim združuje in se plačila veseli, ki jo čaka v večnosti. Po tem nauku je ne le voljno, temveč tudi veselo trpela. Vsem, ki so jo hodili obiskovat, je dajala najlepše nauke.

Pogosto domačini z bolnikom nemajo pravega potrpljenja; še večkrat pa tudi mogoče ni bolniku ustreči. Tako si napravljajo dvakrat toliko nadlogo. Imela je tudi sv. Lidvina hudobno ženšče, ki je silo grdo imela bolnico; ali bolna Lidvina je z zdravo potrpela, in je večkrat rekla: „Lahko potrpim ž njo zavoljo Jezusa, ki me tako uči, pa tudi za nje delj, da se poboljša.“

Bog je svojo služabnico že v življenju s čudeži počastil; še bolj pa po smrti. V triinpetdesetem letu njene dobe jo je vzel v svoje prebivališče, kjer ni več bolezni, ne smrti, ne trpljenja, ker je minulo vse poprejšnje. (Umrla je l. 1433.)

Varuj se, da lice zalo
te ne bode goljufalo —
kakor roži cvet mu obleti.
Voljno svoje križe nosi,
za lepoto duše prosi,
ki v nebesih vekomaj cveti.

31. Sv. Lucija (13. grudna).

Vzgled stanovitne čiste device.

Sv. Lucija je imela bogaboječe stariše v Sirakuzi, v velikem primorskem mestu na Dolnjem Laškem. Bila je še otrok, ko so ji oče umrli; ali skrbna mati Evtihija jo po krščansko lepo vzgoji, in ko je

že odrastla, obljubi jo imenitnemu mladeniču za nevesto. Ali božja volja ni bila, pa tudi Lucijina ne; zato se ni zgodilo.

Njena mati je dolgo let bolehalo, in ni ji pomagalo nikako zdravilo več. Sv. Lucija ji je polajševala težave, ter je lepo stregla svoji materi. V Kataneji, v nekem mestu iste dežele, godilo se je na pokopališču sv. Agate veliko čudežev. Tudi sv. Lucija se s svojo materjo odpravi na božjo pot, materi ljubega zdravja prosit. Bog ji dá na pokopališču zaspiti. V spanju se ji prikaže sv. Agata in ji pové, da bode mati zopet ozdravela zavoljo trdne vere svoje hčere; pa da bo tudi Lucija ravno tako častitljiva devica in mučenica v svojem mestu, kakor je ona v Kataneji. Nato se veselo prebudi in najde mater zdravo. Boga sta hvalili iz celega srca; in Lucija je nagovorila mater, naj vso njeno doto razdeli ubogim, in je ne sili več, da bi se omožila.

Srečno se povrneta v svoje mesto Sirakuz, in začneta premoženje deliti med uboge. Ker pa to zve Licijan, njen ženin, zatoži jo hitro nevernemu oblastniku Paskeziju. Neusmiljeni poglavar jo reče pred se prignati, in si vse prizadene, da bi jo pregovoril v hudo. Ali srčno mu je odgovorila devica, da hoče le pravega Boga

moliti, naj stori ž njo, kar hoče. „Ti si zapravljevka,“ pravi ji srditi oblastnik: „svoje lepo premoženje si raztrosila med pohajače; na duši in na telesu si nesramna!“ Lucija mu je odgovorila: „Svoje premoženje sem naložila na dobro obrest, dala sem ga svojim potrebnim bratom in sestram, in nisem zapravljevka. Tudi ostudna nisem, ker sem ohranila svoje devištvo. Le ti si nesramen, ki duše zavajaš, da Boga zatajijo, in za minljivo pozemeljsko veselje večno nebeško prodaš.“ Ves srdit ji reče oblastnik: „Umolknila boš, ko te bom dal trpinčiti.“ Lucija mu odgovori: „Pri služabnikih božjih ne utihne božja beseda, zakaj obečal jim je Kristus Gospod, da bo sv. Duh govoril iz njih, kadar bodo stali pred kralji in oblastniki.“ Paskazij jo vpraša: „Ali je tudi v tebi sv. Duh?“ Ona mu reče: „Vsi, kateri čisto in sveto živijo, so tempelj božji in sveti Duh prebiva v njih.“ Nato pravi grozovitnež: „Ukazal te bom gnati v nesramno hišo, naj te sv. Duh zapusti.“ Ona mu je odgovorila: „Ako me posiloma ukažeš osramotiti, in jaz ne dovolim v to, bo dvakrat lepši devištva venec moj.“

Hudobni poglavar ukaže sv. Lucijo vleči v nesramen kraj, da bi jo dejali ob devištvo; ali še toliki junaki je niso zmogli